

šwezes, bet (pašchu) mahjās leetas, tahdas gandrihs, kà labas schurku astes. Lai netehretu dauds šwetšchu, tad školneeki šadalijās pulziņos, zik nu ap weenu šweziti wareja šašehstees, un tee tad dedsinaja pehz rindas katris pa wakaram. Ja nu kahdreis atgadijas, ka kahdam šwezes peetruhka, un krogû nopirka waj nu „stearina“, „palma“ waj ari kahdu tauku šwezi, bet formâ leetu, tad tas išskatijās ļoti leelkundsiški.

Tà tas gahja ari us preekšču: pa wašaru strahdaju mahjās lauka darbus, pa seemu apmekleju atkal školu. Jo tahlaku mahzešchanâ biju tizis. jo mihļaka bija škola. Rudeņos ar leelu nepazee-tibu gaidiju us to brihdi, kad warešču atkal braukt us školu. Školâ ar mahzišchanos nu gahja itin labi. Gribu šche kà šewišķi šwarigu minet to atgadijumu, kad lašiju wezà Stendera „Gudribas grahmatâ“, kuŗu kahds školneeks bija paņehmis šew lihds us školu, kà warawihķšne iszeļotees, un ka to tuhdaļ ari steidsos ismehġinat, waj tas pateešiġi tà ir. Jo lihds tam biju warawihķšni turejis par kaut ko pahrdabigu, tapat kà pehrkoņa ruhķšchanu, kà man tas bija jaw no maseenes šazits. Tadehļ ari leelàs bailes no pehrkoņa. — Nu redseju warawihķšni ari istabâ, tas bija kas ahrkahrtiġs. Pahrgahjis šestdeen mahjās, tuhlit stahštiju un rahdiju to ari ziteem. Nesinu, waj šchis atgadijeens ar to warawihķšni, waj ari wis-pahriga zenšchanàs pehz sinašchanam mani bija pamudinajuše, nopirkt Jelgawâ kahdu „Naturlehre“, kuŗu tad mahjās pee škala uguns lašiju ar leelako intreši, kaut ari weetam wehl newareju pilnigi

şaprast, pa leelakai daļai gan tamdeļ, ka wehl labi nemahzeju wahzu walodu. Pee tās pašchas reisas biju ari Sydowa „şkolas atlasī“ (Schul-Atlas) nopirzis; ta bija mana pirmā dahrgā, şmukā grahmata. Sydowa atlasā pirmajās lapas-puşēs atrodas ari kahrtis matematişkai geografijai (par şaules sistemu un par swaigschņu bildem). Mani eeintreşeja swaigschņu bildes un es şkolā daschu reisi greesos pee şkolotaja ar luhgumu pehz išskaidroşchanas waj pamahzibas. Deemschehl es tās newareju peeteekoşchi dabut un maniju, ka şkolotajam mani jautajumi ir neehrti, tadeļ es wiņu pehzak ar tamlihdsigeem jautajumeem ari wairs neapgruh-tinaju.

Seemā, 1871. g., mehs şkolā bijam şahkuşchi fabrizet „pistoles“. Ar şcho nodarbojamees tik daschi no wezakeem şkolneekeem, kuņeem wehlakos gados guļamā istaba bija eerihkota us behninga; tur muhs şkolotajs tā netrauzeja. Taişijam koka formas un lehjam no alwa (wezam şchwam-dosem etc.) pistoļu stobriņus, kuņus tad paşigi pastiprinajām pee koka, un ar teem şchahwam. Kā mehs, tā rihkojotees, şew azis neisşchahwam, waj rokas neşakropļojam, ta ir Deewa laime. Bet şaws şods par şcheem „grehkeem“ man tomehr bija jazeeşch. Man nepeetika ar tām „pistolem“ ween, kuņas pats fabrizeju; es gribeju ihstu pistoli dabut. Seemā, 1872. gadā, tā pret pawaşari, es greesos pee Wez-Auzes muischas kaleja ar luhgumu, lai wiņşch, kad us Rigu brauz, preekşch manis nopehrk dubultstobru pistoli. Es kaleju tureju şchinī siņā par prateju un domaju, ka

wiņsch man wislabaki nopirks. Kalejs manu luhgumu ispildija un pahrweda man dubultstobra pistoli lihds ar peederumeem, kas wiņš makšaja 3 rubļus. Nu eešahkàs školâ leeliška šchaušhana. Bet beidsot isdsirda školotajs šchahweenus un, mani kreetni norahjis, konfiszeja pistoli. Nu bija us kahdu laiku meers. —

Tanî paščhâ pawašarî 17. aprilî 1872. g. es tiku Wez-Auzes basnizâ ari eešwehtits. Kad pehz eešwehtišchanas brauzu us mahjam un domaju, ka nu atstahju školu us wišeem laikeem, tad školotajs, dodams daschas labas dsihwes pamahzibas, lihdsa man atdewa ari manu pistoli. —

Bija maija mehnešcha beigās, un lauki wiņi gan jau apšehiti, kad mahte gribeja, lai brauzu us Jelgawu, aiswest pahrdošchanai kahdu podu šweesta un kahdu teļu. Nu, sinams, gribeju ņemt ari pistoli us zeļa lihds, lai buhtu drošchi. Bet tà kà pistole ilgaku laiku bija stahwejuše peelahdeta, tad gribeju wiņu isščhaut un no jauna peelahdet. Baididamees, wiņu rokâ turot isščhaut, es wiņu peedarbâ peestiprinaju us stihpkasiņas un peešehju pee nowelkamâ šchņori, pee kuņas es tad, ahrpus peedarba stahwedams, wilku, gribedams tà pistoli isščhaut. Labo stobru ari tuhlin isščahwu, bet kreišais nešprahgst. Es ee-eimu atkal peedarbâ, paņemu pistoli rokâ, nošehschos us kasiņu un škatos un gudroju, kamdehļ gan nešprahgst — te norihb šchahweens. Man aušis ween dimd, un redsu, kreišajâ kahjâ wirs zeļa deg bikšas. Es isškrehju is peedarba pee uhdens bedres, dsehst bikšas. Redsu, bikšam kreišajâ kahjâ wirs zeļa ir leels zaurums,

wişş şchahweens ir şagahjis zeli, wirs şkreemeja. — No braukşchanas us Jelgawu nu, sinams, nekas wairs neisnahza. Mani tuhlit aisweda us Wez-Auzi (kahdas 4 juhdses) pee daktera, bet neds wiņa, neds ari apteeķneeka nebija mahjās; tikai otrās deenas preekşchpuşdeenā man apteeķneeks ismasgaja un apşehja wainu, isņemdams pee tam ar pirksteem ari daschas şkrotes. Kahdas 4-5 deenas paliku Wez-Auzē, kur katru deenu apteeķneeks şkaloja wainu, un tad brauzu atkal us mahjam. Lihds kamehr wahts pilnigi şadsija, pagahja kahdas 6 waj 7 nedelas. Tas bija mans şods.

Latweļos şaimneekodams biju ari tuhlit eegahdajees semkopibas grahmatu: „Baltijas Semkopejs un wiņa amats. No H. Blumberga. 1871.“ Dedsigi laşiju şcho grahmatu un raudsiju wiņas mahzibas isleetot ari prakşē, peemehram, şehdams wiķus (lehzas) saļmehşloşchanai, kas manai mahtei tomehr nemas nepatika. Tapat ari biju eegahdajees: „Wegner, J., Pamahzişchana, kà şlimus mahjas lopus . . .“, pehz kuŗa pamahzibam wajadsibas brihshōs tad ari rihkojos. — Bet şewişchki man te japeemin weena grahmatiņa, kuŗa us manim tanī laikā ir darijuşe ļoti leelu, neapsinamu eeşpaidu, ta ir: „Benjamiņa Franklina padomi“. Bija masa, plahna grahmatiņa, bet kuŗas şaturs, kuŗas „padomi“ man tã şirdī eeşpeedàs, kà itin neweenas zitas grahmatas şaturs wişā manā muhschā lihds şchai baltai deenai; — kuŗa, ihşi şakot, manam prahtam, manām domam un manai gribai wirseenu dewa.

Tanī paşchā waşarā pehz manas eeşwehtişchanas, es kahdu şwehtdeenu biju Rengu bas-

nizâ. Bija şmuka, jauka waşaras deena, un deew-
kalpoşchana darija us manim tahdu eeşpaidu, ka
es apņehmos tapt par ehrģelneeku (un tã wiş-
pirms ari par pagasta ņkolotaju, jo teem toreis pa
leelakai daļai bija basnizâ ari jaşpehlè ehrģeles).
Tadehļ nahkoşchu seemu gahju atkal ņkolâ un ee-
şahku mahzitees klaweeres ņpehlet, kas gan itin
weegli wairs nebija, jo rokas bija jau ņastrahdatas.
Tã ka Putnos (Wez-Auzes pagasta ņkolâ) ņkolota-
jam nebija klaweeru, tad gahju us Preedulu (Wa-
dakstes pagasta ņkolu). Galwennis mahzibas preekşch-
mets nu bija — klaweeru ņpehleşchana; bet ari ziti
mahzibas preekşchmeti tapa turpinati. Bija nodo-
mats ari nahkoşchu waşaru wehl eet ņkolâ, lai
tad rudeni (septemrî, oktobrî), labi ņagatawots,
waretu eestahtees toreisejã Irlawas seminarã, kuřã
jaw weens no maneem brahleneem mahzijãs. At-
nahza pawaşaris, un lihds ar to beidsãs atkal mans
ņkolas laiks, jo neisdewãs sadabuht kahdu zilweku,
kurşch pa waşaru buhtu mahtei warejis palihdset
apstrahdat un nokopt laukus. Tadehļ bija atkal
paşcham jaet us mahjãm un jaşaimneeko. Rudeni,
kad lauki bija nokopti un wişs iskults un ari scha-
garu kahda daļa preekşch seemas ņawests, gahju
atkal us ņkolu, bet tagad atkal us Putneem (Wez-
Auzê), kur ņkolotajs bija nu eegahdajees kla-
weeres. Kamdehļ es no Preedula, kas no Latweļeem
bija labu teeşu tuwaki, neka Wez-Auze, tagad atkal
us Putneem nahzu, es wairs ņkaidri neatminos, bet
warbuht ka eemeşls bija tas, ka Preedulã bija labi
dauds ņkolneeku, kuři mahzijãs klaweeres ņpehlet,
bet Putnõs es biju — domaju — weenigais tahds,

un tadehļ bija wairak isdewibas wingrinatees špehlê. — Ko isgahjušcho seemu no musikas biju eemahzijeas, tas pa to wašaru bija atkal gandrihs wišs aismirsts, un rokas atkal šastrahdatas. Tadehļ galwenais preekšchmets bija nu atkal klaweeru špehlešchana. —

Pawašarî, pa Leeldeenas šwehtkeem, pahrbrauzu us mahjam, mahti apzeemot un ar wiņu isrunatees, kâ nu buhs šcho wašaru, waj warešchu ari turpinat šawu školas mahzibu, lai rudeni waretu eestahtees seminari, waj ne. Jo manâ weetâ lauka darbus pastrahdat gribeja nahkt kahds radineeks. Bet mahte tomehr nebija itin ar meeru, un wiswairak šchahda eemešla dehļ: pa Jaungadu tanî gadâ (1874) bija isnahzis jaunais kaŗa klausibas likums. Es, kâ weenigais dehls, biju no kaŗa deenasta atšwabinats. Bet mahtei bija ziti teikušchi, ka man wajagot pee wiņas klaht dsihwot; ja es aiseešchot us zitureni, peemehram us seminaru, tad man buhšchot jaect kaŗa deenastâ. Lai šchinî leetâ nahktu škaidribâ, aisbrauzu pa nupat kâ usbuhweto jauno Jelgawas-Moscheiku dselsszeļu us Jelgawu pee šawa tahlâ radineeka no tehwa pušes, kuŗšch toreis bija Kursemes gubernatora kanzlejas direktora jaunakais palihgs un pee kuŗa mani mans nelaiķa tehws bija preekšch gadeem jaw reis aiswedis un kuŗu es šchad un tad, kad kahdreis aisbrauzu us Jelgawu, biju apzeemojis. Tas bija studets wihrs un us ta isteizeeneem wareja palaistees. Tam es isstahstiju šawu leetu un luhdsu pehz padoma. Wiņšch man atbildeja, ka tas ešot weenalga, kur es usturotees: kâ weenigais dehls es esot no kaŗa deenasta atšwabi-

nats. Preezigu širdi brauzu us mahjam un isstahstiju to mahte. (Jauno kara likumu, sinams, ari nopirku.) Mahte nu gribot negribot apmeerinajās, un atwehleja man, lai gan ne wišai labpraht, školu turpinat.

Wiņai wismihłaki gan buhtu bijis, kad es školā eešchanu buhtu atmetis un palizees meerigi mahjās šaimneekot. Jo wiņa domaja, ka wiņa nelaiķa tehwa us nahwes gultas šazitos wahrdus „šuhti to puiščeli wehl kahdus pahri gadus školā, un to naudu leez us intresēm“ nu buhtu jau ispildijuse. Bes tam bija wiņai toreisejs Rengu basnizas ķesteris, kuņšč kaļeedodams bija ari us Latweļeem atbrauzis, reis teizis, ka wiņšč no šawa dehla, kuņšč ari bija Irlawas seminaru beidsis, nekahda preeka neredstot, jo ešot bes weetas, waj kahdā šliktā weetā, kur ļoti mas pelnot. Tahdi isteizeeni, sinams, newareja mahti šajuhšminat preekšč tahlakškološčanas. Bet manī, bes nerimstoščas dsihščchanās us sinaščchanam, bija nodibinajees ari usškats, ka „kad galwā buhs, tad buhs ari makā“. Un tas man palihdseja galu galā uswaret. —

Wašaru biju atkal reisi mahjās (laikam pa šuņu deenam). Nogahju lihds ar ziteem kaimiņeem us tuwejo (Rengu) dselsszeļa staziju, kuņa wehl nebija pilnigi gatawa. Eešahkām tur ar kahdu jaunu zilweku šarunatees, kuņšč sem klajas debešs wahrija kaut ko masā kastrolitī. Dabuju sinat, ka wiņšč ešot telegrafists un pelnot pa gadu 400 rubļu. 400 rubļu! Zik leela man šchi alga tad neisrahdijās! un es tureju wiņu par laimigu zilweku.

Ta ka Putnos pee školas peedereja prahwa

mahju seme, kuŗa istaiŗija ŗkolotaja algu, tad bija itin ŗaprotami, ka ŗkolotajs stiprakâ darba laikâ isleetoja ari ŗkolneeku ŗpehkus. Es atzeros itin labi, ka es to rudeni, kad ŗagatawojos, eet us Irlawu, wairak deenu no weetas pļahwu ar weenrozi lihds ar ziteem ŗkolotaja strahdneekeem rudsus.

Us Irlawu aisweda mani mans radineeks. Brauzâm abi praŗidami zeļu, jo neweens no mums nebija wehl Irlawâ bijis. Eestahŗchanâs ekŗamens bija nolikts us 17. waj 18. oktobri. Tas bija 1874. gadâ. Es nobrauzu tur kahdu deenu agraki, lai waretu wehl ŗatiktees ar ŗawu brahlenu, kuŗŗch tanî laikâ ari ŗawu gala ekŗameni taiŗija un kuŗŗch mani bija jaw eepreekŗch us eestahŗchanos peeteizis. Ka „weeŗniza“, kuŗâ jaunee ļaudis, kuŗi gribeja eestahtees seminarâ, kâ ari wiņu pawadoni wareja nomestees, nodereja leels krogs, kuŗŗch atradâs itin tuwu pee seminara.

Nobrauzis us tureeni, es ŗawu pawadoni tuhlit atlaidu us mahjâm, jo biju pahrleezinats, ka eestahŗchanâs ekŗameni wareŗchu nolikt. To paŗchu wakarû aisgahju us seminaru, ŗatiktees ar ŗawu brahlenu. Ar brahlenu dabuju mas ko runat, jo nahkoŗchâ deenâ wiņam bija wehl ekŗamens. Aisgahju otu deenu ari es us ekŗamenu, jo bija atļauts ari ŗweŗscheem klaht buht. Tanî deenâ es dabuju ari par seminaru dsihwi ko sinat, dsirdeju, ka katram seminaristam ŗakņû dahrsâ eŗot ŗawas dobes jakopj u. t. t. Dabuju ari sinat, ka musikas ŗkolotajs man nedeļâ wareŗchot dot tik weenu priwatstundu, tadehļ ka wiņam dauds ŗkolneeku. Bet tâ ka es gribeju musikâ pamatigi isglihtoteles,

lai waretu buht labs ehrġelneeks, tad weena stunda nedelâ israhdiġs preekŝch manis par mas. Tas bija tas galwenakais eemeŝls, kamdeġ nu pehdigâ azumirkli nodomaju neestahtees seminarâ.

Nahkoŝchâ rihtâ aisgahju wehl reisi us seminaru pee brahlena, tam ŝawu nodomu pateikt. Ŝahka jau jaunee eestahjeġi ŝawahktees us ekŝameni, kad es ar bailigi pukstoŝchu ŝirdi atstahju seminaru telpas un dewos prom us krogu, it kâ bihdamees, ka mani ar waru neaiswahz us ekŝamenu, un nopakaġis ari daschu dsirdeju man ŝakam, ka ekŝamens tuhlit eeŝahkŝbotees. Krogû apwajajos pee weena, pee otra, kâ lai es wislabaki teeku us Jelgawu, jo nu gribeju us tureeni dotees, lai waretu eestahtees Jelgawas toreiseġâ tŝchetrklaŝigâ realŝkolâ, kurâ mans otrs brahlens jaw augusta mehneŝi bija eestahjees. Tâ apwajadamees es dabuju sinat, ka kahds ŝkolotajs no Jelgawas puŝes eŝot atwedis ŝawu ŝkolneeku us eestahŝchanos seminarâ. Ja ŝchis nu nolikŝhot ŝawu ekŝameni, tad ŝkolotajs mani wareŝhot paġemt us tureeni lihds. Gaidiju tadeġ, kamehr eestahŝchanâs ekŝameni bija pabeġti. Un, riktigi, sinamais ŝkolneeks ŝawu ekŝameni nolika, un wiġa ŝkolotajs bija tik laipns, us mahjam brauzot mani paġemt lihds. Tâ es notiku nu us Jelgawu. Tuhlit greeŝos pee mana jau pasihstamâ padoma deweja. Tas aisgahja pee realŝkolas inŝpektora un luhdsa mani usġemt.

Inŝpektors bija lizis man aiseet pee wiġa. Aisgahju noteiktâ stundâ us wiġa dsihwokli. Wiġŝch mani druŝku ekŝamineja daschos preekŝch-

metos, kà: kreewu walodâ, aritmetikâ, wispahrigâ wehsturê un geografijâ, un pehz tam şazija, lai otu rihtu atnahkot us şkolu.

Nahkoşchâ rihtâ pulksten 8-os aisgahju us şkolu; man eerahdija pehz pabeigtas rihta luhgşchanas weetu IV. klaşşê kà pehdigajam şkolneekam. — Kuřâ datumâ tas ihsti bija, es wairs şkaidri neatminos, bet domaju, tã starp 23. un 25. oktobri.

Pirmais eespaids şkolâ bija deesgan ustrauzoşchs, pa daļai noşpeedoşchs: tik dauds şkolneeku, tik dauds klaşu, tik dauds şkolotaju! Bet pamasam peeradu. Şkola tapa intereşanta. Bija ari daschi jauni mahzibas preekşchmeti, no kuřeem lihds tam nebiju neka dsirdejis, kà: planimetrija, un dabas wehsture. Bet şchee abi jaunee preekşchmeti, it ihpaşchi pirmais, man darija no eeşahkuma deesgan dauds gruhtibu: newareju wişu pilnigi şaprast un tadehļ ari newareju labi şekot, un wiş tas tamdehļ, ka eeşahku wiņus mahzitees semestra otrâ puşê. Bet ko newareju pilnigi şaprast, to ismahzijos weenkahrşchi no galwas. Tik ar planimetriju ta leeta nebija tik weenkahrşcha! —

Drihs man şkolâ attihstijàs goda kahre: sinaju labaki kà dauds ziti, un gandrihs ikkatru reisi şkolotajs dewa nummuru, kad usşauza, wehlaku nahza pee tam wehl klaht pahrşehdinaşchana pehz nummureem, t. i. pehz mahzişchanàs, kà ikkattris mahzijàs. —

Bija dezembŗa mehneşcha pirmâ puşê, kad kahdu deenu pehz pulksten weena, no şkolas us mahju ejot, şkolas preekşchnamâ, pee durwim, şateeku şawu mahti, kuŗa tur us mani gaida. Preeki

ir leeli. Mahte man stahsta, ka wiņa ar sirgu atbraukuše no Latweleem (kahdas 12 juhdses no Jelgawas), atweduše ņcho to pahrdot un preekņch manis ari maisi. Usmeklejuše ņkolu un tur preekņch-namâ praņijuše kahdam kungam, kuŗu wiņa ņatikuše, pehz manis. Kungs wiņai atbildejis, ka es eņot gan tur, lai tik pagaidot, un pee tam peebildis: „ah, wiņņch labi mahzas.“ Kâ no apraksta israhdiņâs, tad ņchis kungs bija bijis pats ņkolas inspektors, wehlakâs realņkolas ilggadigais direktors Fr. Kuhlbergs. ņchee wahrdi „wiņņch labi mahzas“ bija preekņch mahtes no leela ņwara, jo tee bija gan tee pirmee atsihņchanas wahrdi, ko wiņa par ņawu weenigo dehlu lihds ņchim bija dsirdejuše, un tee wiņu apmeerinaja un, war buht, ari eepreezinaja. —

Es patlaban peemineju, ka mahte preekņch manis bija atweduše maisi. Ja, tâs man bija wadsigs, jo es nebiju nekahdâ pansijâ, bet biju us ņawu maisi. Kortelî biju nometees turpat, kur mans brahlens. Bijâm 3 ņkolneeki, wiņi no realņkolas, weenâ masâ, masâ istabiņâ; pa nakti tur guleja kâ zeturtais wehl pats korteļa ņaimneeks. Mani abi istabas beedri dabuja no korteļa ņaimneezes pusdeenâs pa ņchņihwim supes, to wiņi bija tâ nolihguņchi; man turpretim wjadseja istikt ar maisi un ņweestu jeb gaļu un tehju. — Un tâ wiņu manu ņkolas laiku!

Tâ ka tahdâ masâ istabiņâ mums trim pee weena galdiņa kopâ mahzitees preekņch manis bija ļoti trauzejoņchi (tadehļ es beeschi ween no rihteem ļoti agri iszehlos, kad wiņi ziti wehl guleja, un mah-

zijos), tad es nahkoşchâ augustâ no tureenenes aisgahju un noihreju masu istabiņu, kur es wareju weens pats mahzitees.

Pa Seemasşwehtkeem mani pahrzehla no IV. (paralel-) klaşes us III. klaşi. Biju beidsamais şkolneeks, kuŗu no şchis klaşes pahrzehla, pehz şkaita 22. Kâ jauns mahzibas preekşchmets bija şchinî klaşê tehnoloģija, bet wiņa mani ne wişai intereşeja, tadehļ ka şkolotajs ļoti garļaizigi mahzija. Bet it şewişchki intereşanti preekşch manis bija şchinî klaşê aritmetika. Lihds şchim pagasta şkolâ es biju rehķinajis regel-de-tri, şabeedribas un maişijumu usdewumus tik zaur şlehdseeneem us weenibu, bet nu mahzija proporzijas. Zaur to wareja ari gruhtakos usdewumus weegli isrehķinat. Ari reliģija, geografļa, wehsture un wahzu waloda mani intereşeja; tik ar kreewu walodu es newareju eedraudsetees, tadehļ ka es pagasta şkolâ tanî biju wahji şagatawots, jo mans şkolotajs pats wiņu ļoti wahji sinaja; bes tam man nekad nebija isdewiba bijuše, kreewu walodu ahrpus şkolas şeenâm dsirdet un wiņâ wingrinatees. Pee mahzişchanàs es arweenu papreekşchu ķehros pee ziteem preekşchmeteem, un tad tik, kad tos biju ismahzijeess, pee kreewu walodas. Tadehļ tas ari tã nahza, ka şchi waloda wişâ manâ şkolas laikâ bija mana wahjakã puşe. —

Pa Jahņeem, tã tad jaw pehz weena pusgada, mani pahrzehla kã 13. şkolneeku us II. klaşi („sekundu“). — Tã ka es planimetrijas pensumu, kuŗu III. klaşê isņehma zauri, wehl nebiju pilnigi peesawinajeess, tad es, pirms aisbraukşchanas us lau-

keem, luhsu inspektori, kuřsch řcho preekřchmetu mahzija, man usdot tos řwarigakos paragrafus, kuřus wiřadâ siřâ wajaga mahzet, lai preekřchmetam tahlak waretu pilnigi řekot. To wiřsch ari labpraht darija. Pa wařaras brihwdeenâm, t. i. pa teem wařas brihscheem, kuřus es no lauka darbeem wareju atlizinat, un pa řwehtdeenam es tad ari wiřus apsihmetos paragrafus ismahzijos. — II. klařê bes agrako preekřchmetu turpinařchanas un padsiřinařchanas nahza pa wiřam no jauna klaht řchahdi: botanika, fisika un řihmija. Tâ ka řchos preekřchmetus tas pats řkolotajs mahzija, kuřsch technologiju, tad man ari par řcheem preekřchmeteem tas pats jařaka, ko es tur jau pee-bildu. Isņemami tik ir ekřperimenti, tee bija inte-reřanti. Bet tâ ka wiři pa leelakai dařai neřekoja tuhlit pehz isřkaidrojumeem, waj ari nebija ar wiņeem reisâ, bet beeschi ween tik pehz wairak mahzibas stundâm, un nahza wairaki us reisi, tad wiři ari daschreis saudeju labu teeřu no řawas intereřes. — řchini klařê es palikos 2 pusgadus, kâ tas normali bija wajadsigs. Us I. klaři („primu“) mani pahrzehla kâ 3. řkolneeku pa Jahņeem 1876. gadâ. — Tâ ka lihdsekļi bija jaw isřihkuřchi, tad nahkořchais semestr bija gŗuhts. Mekreju pehz kaut kahda pelņas awota, lai waretu řagahdat usturai lihdsekļus. Pehdigi man isdewâs usdabut kahdu masu pelņu: man bija Wispahrigâs Aisgahdibas Koleģijâ Neřpehjneeku nodaļâ wakarôs pahtari jařkaita, kâ ari řwehtdeenâs wiři luhgřchanas řahlê deewkalpořchana jatura (t. i. janodseed daschas dseeřmas un janolařa tâs řwehtdeenas řprediķis). Tanis reisâs, kad mah-

zitajs šprediķoja, tad man wjadseja wadit tik dsee-
dašchanu un špehlet us harmoniuma. Kà atlihdseibu
par wišu to es dabuju mehnešî 5 waj 6 rubļus.
Tahda bija mana itin wišpirmà pelņa, un tahdejadi es
ari pirmo reisi isleetaju šawu maso špehju musikâ.
Kà mahzitajs tur nahza Kristians Dsirne. —

Nahkotne bija druhma, jo lihdsekļu wairs ne-
kahdu nebija, un zik grūhti ar nepeeteekošcheem
lihdsekļeem zauri tikt, to es tagad peedsihwoju.
Tahdôs apstahklôs atrasdamees es reis dezembra
mehnešcha pirmajā pušê lašu „Latw. Awisês“ šlu-
dinajumu, ka preekšch Poņeweschas-Šchadowas
draudses (Kaunas gubernâ) ešot wjadsigns ķesteris
un ehrģelneeks, kušch waretu ari par školotaju
buht basnizas školâ. Tuhlit aisgahju pee mahzitaja
Dsirne un teizu wiņam, ka es wehletos peeteiktees
us to šwabado weetu Poņeweschâ, un luhdsu wiņu,
waj wiņšch man newaretu dot kahdu rekomandaziju
us tureeni. To wiņšch darija, un es tuhlit brauzu
us Poņeweschu pee tureenes mahzitaja peeteik-
tees. Poņeweschas mahzitaish, J. Baedells, man gan
tuhlit newareja neka galigi noteikt, bet apšolijās
basnizas padomê mani eeteikt. Ap Jaunu gadu
dabuju sinat, ka ešmu peeņemts. Nu biju preezigs,
ka ir weeta, lai gan ļoti noschehloju, ka wjadseja
nepabeigušcham školu atstaht. —

Jaunajā weetâ es wareju eestahtees katrâ laikâ
bet wehlakais pa nahkošcheem Jurģeem. Es ais-
brauzu wehl reisi us Poņeweschu un luhdsu, lai
man atwehl eestahtees weetâ pawašarî, jo gribeju
to laiku lihds tam isleetot wehl preekšch šagata-
wošchanàs. No janwara lihds aprilim es tadehļ us-

turejos atkal Putnôš (Wez-Auzê) un mahzijos ņpehlet tiklab us klaweerem, kà ari basnizâ us ehrġelem, un bes tam biju ņkolotajam ari par palihgu klaņê. Aprila mehneņcha pirmajâ puņê, 1877. gadâ, es aisbrauzu us ņawu jauno weetu, us Poņeweschu. Pee atwadiņchanâs mahte wehl peekodinaja: „nu, dehls, eņi paklauņigs, nerunâ pretim!“ — Es jaw biju Poņeweschâ, kad kreewu-turku karņsch tapa iņņludinats. Augusta mehneņi eeņauza ari semessargus. Man kà tahdam bija nu jabrauz us ņaldu pee kaņa klaufibas komiņijas. Isgahdajos no basnizas padomes gan apleezibu, ka stahwu deenastâ par ņesteri un ehrġelneeku (ka par ņkolotaju eņmu, to newareja leezinat, tadehļ ka ņkola wehl nebija apstiprinata), bet tas neko nelihdseja, man wajadseja eestahtees deenestâ ari kà weenigam dehlam. 4. augustâ ņaldus basnizâ muhs noswehrinaja un tad atlaida us mahjâm lihds 8. augustam, kuņâ deenâ wajadseja eerastees Kuldigâ pee aprinķa kaņa preekņchneeka.

Tâs brihwâs deenas isleetodams, es pahrbrauzu atpakaļ us Poņeweschu. Tur ņaņlimu. Par ņcho atgadijeenu siņoju us Kuldigu, un mani eelika turpat lasaretê. Pehz kahdâm 2—3 nedeļam isnahza Wisaugstakais manifests, ka weenigos dehlus, kuņi eeņaukti aktiwâ deenastâ, ja tee wehlas, wajaga atņwabinat. Es ņcho manifestu isleetaju, un mani tuhlit islaida no lasaretes. —

ņchinî laikâ es biju Poņeweschâ ņew par mehrķi ņspraudis — pilņehtas elementar-ņkolotaja ekņameni. Domaju ari us eestahņchanos Tehrpatas seminarâ. Jo biju dsirdejis, ka pilņehtas elementar-

školotaji, par peemehru Rigâ, dabonot 800—1000 rbļ. algas, un es dabuju bes brihwa dsihwokļa un dahrsa, kahdu 2—3 puhra weetu leela, škaidrâ naudâ tik 340 rubļu. Šchahdu tahdu blakus eeņehmumu, kâ pee kristibâm, laulibâm un behrem, šanahza gadâ kahdu 40—50 rubļu. Ta bija wiša mana alga. — Par dahrsu es dabuju pirmâ gadâ 20 rubļu rentes. Otru gadu es wiņu apstrahdaiu pats; kahdu puši no dahrsa apstahdiju ar daschadâm šaknem un kartupeļeem, un to otru puši apsehju ar wašaras kweešcheem, kušus rudenī ari pats ar weenrozi noplahwu.

Dsihdamees pehz tahļakas attihstibas un labaka stahwokļa šašneegšchanas, es pamasam turpinaju šawu isglihtibu zaur pašmahzišchanos, ja, eešahku pee mahzitaja ari ņemt stundas latiņu un greeķu walodâs, bet ar tàm nezik tahlu netiku, jo israhdijs, ka preekšch tam mahzitajam bija par mas waļas. Aboneju šew ari kahdu Leipzigâ isnahkošchu schurnalu „Det Studienfreund“, bet tas man mas dereja.

Pirmajâ gadâ, rudenī, es paņehmu us Poņeweschu lihdsa šawu mahšu, kuņa pee manis školâ gahja un weda ari manu šaimneezibu; otrâ gadâ wiņa ari tapa tur eešwehtita. — Mahte apprezjâs tanī pawašarī, kad es us Poņeweschu aisgahju, otrreis, un nu wiņai bija pašchai šawa šaimneeziba.

Pirms aiseešchanas us Poņeweschu es biju Jelgawâ eetaišijis parahdus, šew apstelledams šawâ muhschâ pirmo kahrtu pirktu drehbju. Šaņehmis pirmo gada-zeturkšchņa algu, es parahdu šamakšaju un nopirku ari wehl šudraba kabatas pulksteni.

Pirmajā gadā es eekrahju wairak neka 100 rubļus. kuŗus zaur mahzitaju usliku us intrēsem. Nu es ari dabuju baudit pirmo reisi tās juhtas, kas zilwekam ir, kad wiņam naw jadsihwo no rokas mutē, bet kad wiņam ir kahds — ja ari mass — atbalsts.

Pa Jurģeem 1879. gadā es Poņeweschu atstahju. Es biju eekrahjis druŗku wairak kà 400 rubļu un zereju ar to šašneegt šawu tuwako mehrķi: šagatawotees un nolikt elementar-ŗkolotaja ekŗameni. No Poņeweschas es dewos taiŗni us Jelgawu un eeŗahku tur ņemt pee kahda bijuŗcha gimnasijas wirŗskolotaja priwatstundas wahzu un latiņu walodās. — Pa waŗaras brihwdeenam es jau biju pahrleezinajees, ka tahdā wihsē ar manu krahjumiņu nepeetiks mehrķi šašneegt, un tadehļ ņahku domat, eestahtees atkal realŗkolā un to pabeigt. Aisbrauzu us Rigas juhŗmalu pee inŗpektora, to luhgt, mani atkal usņemt realŗkolā. Wiņŗch man atbildeja, ka usauguŗchus zilwekus, kuŗi jau bijuŗchi patstahwigi, ņkolās gan nemehtsot wairs usņemt, bet tā ka wiņŗch mani pasihstot par labu ņkolneeku, tad wiņŗch to gan dariŗchot, jo wiņŗch eŗot pahrleezinats, ka es ziteem ņkolneekeem nekahdu ņliktu preekŗchsihmi nedoŗchot. Tā tad augustā eestahjos otrreis atkal ņkolā, un tanī paŗchā klaŗē, no kuŗas es preekŗch 2¹/₂ gadeem biju isstahjees. Semestra beigās es biju 2. ņkolneeks. Nahkoŗcha pusgada beigās es buhtu warejis jau likt gala ekŗameni, bet tā ka es nu biju atkal nodomajis, pehz ņkolas beigŗchanas likt ne elementar-, bet mahŗskolotaja ekŗameni, un kà galweno preekŗchmetu iswehlejees matematiku, kuŗā ari eeŗahku ņemt priwat-stundas trigonometrijā, ko

toreisejâ realškolâ nemas nemahzija, tad es palikos školâ wehl weenu pusgadu ilgaki.

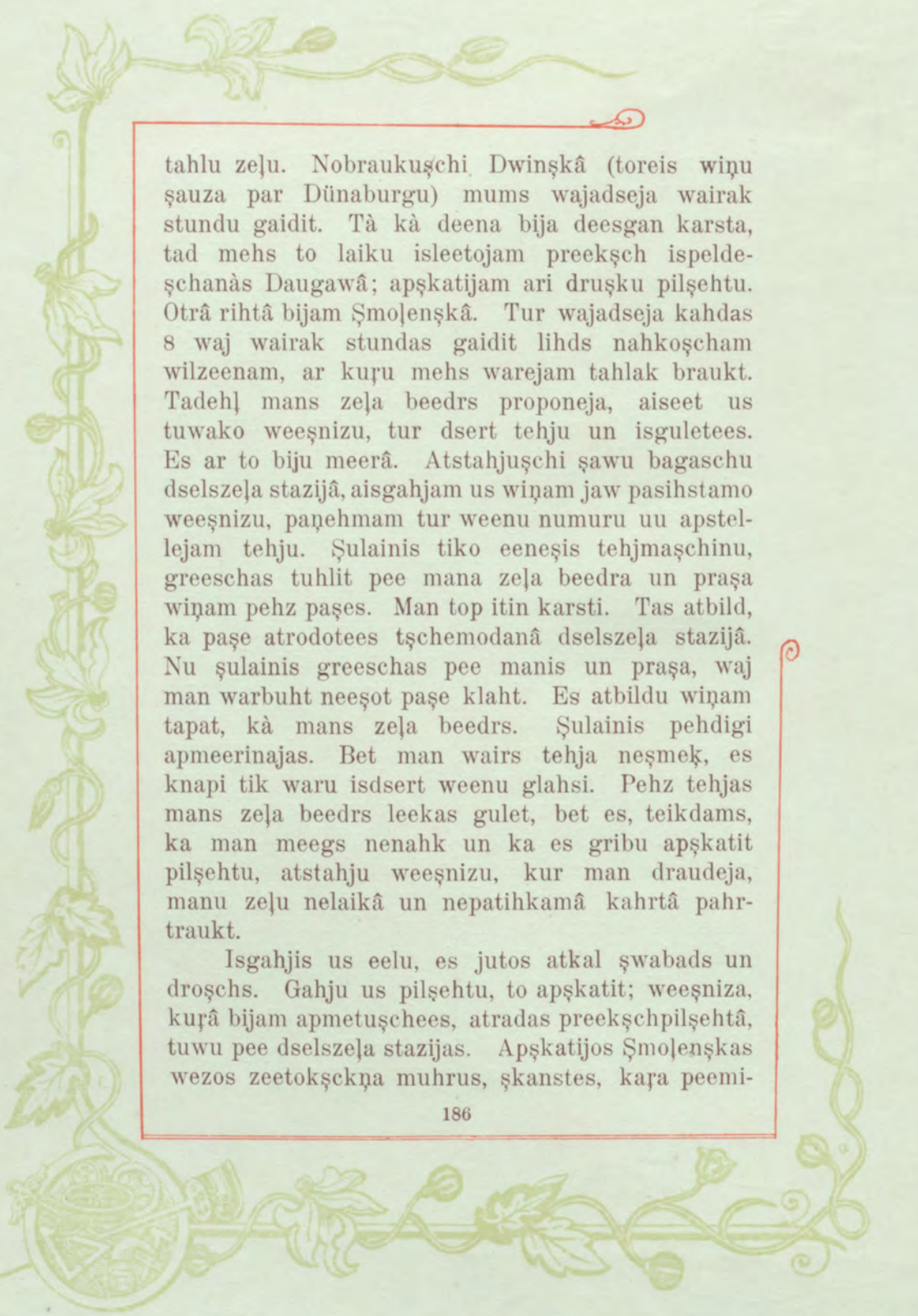
Otra pusgada beigâs mani eezehla par primu. Us Seemasšwehtkeem, 1880. gadâ, tà tad pehz trim pusgadeem, es liku gala ekšameni. Wišôs preekšchetôs es dabuju špreedumu „łoti labi“, tik kreewu walodâ, fisikâ un ųihmijâ — „labi“; mana uswešchanâs bija nošaukta par „preekšchsihmigu“ („musterhaft“), mans tšchaklums par „łoti labu“. Tâ tad: kâ beidsamais školneeks es realškolâ eestahjos un kâ pirmais wiņu atstahju.

Šchis otrais realškolas apmeklešchanas laikmets bija dauds patihkamaks, neka pirmais, jo tagad dabuju pusdeenâs kahrtigi šiltu ehdeenu. Pirmajâ laikmetâ es ne ar weenu tuwaki needraudsejos, tagad gan. Bet šchinî laikmetâ ari atgadijâs, ka es pirmo — un ari beidsamo — reisi šawâ muhschâ peedsihwoju, kâ zilwekam ir ap duhšchu, kad wiņšch ir peedsehrees.

Pehz ekšameņa es aisbrauzu us Šchadowu (Kauņas gubernâ) pee šawa radeneeka, kuřsch tur bija rentejis kahdu masu muischiņu. Es mahziju tur wiņa diwi puikas un šagatawojos ari wehl pats us nahkamo ekšameni, kuřu gribeju likt pee Jelgawas ģimnasijas. Aprîla mehnešî es aisbrauzu us tureeni, bet israhdijs, ka termiņšch preekšch ekšameņeem bija pagahjis. Brauzu nu us Leepaju, un maija mehnešî 1881. gadâ noliku pee tureenes Nikolaja ģimnasijas mahjškolotaja ekšameni. Par galweno preekšchetu iswehlejos, kâ jau augšchâ mineju, matematiku. Kâ tematus rakstîškeem darbeem man usdewa — wispahrigâ aritmetikâ: „Die

sieben Grundrechnungsarten. Direkte und indirekte Rechnungsarten.“ — un geometrijâ: „Trigonometrie. Begriff und Bedeutung derselben.“ — Lai gan wis-pahrigu aritmetiku es itin labi sinaju, tad tomehr pirmâ azumirklî pehz tam, kad biju islašijis pirmo tematu, man itin karsti pahrškehja pahr kauleem. Tikai pehz brihtiņa apdomašchanas es šapratu pilnigi tematu. Ekšameni noliku wišos preekšchetos labi, reliģijâ pat ļoti labi.

Mehrķis nu bija šašneegts, kuŗu šew biju špraudis. Nu wjadseja pehz weetas meklet. Junija mehnešî rakstiju kahdam pasihstamam us Maškawu un luhdsu wiņam, ja eespehjams, preekšch manis kahdu mahjškolotaja weetu apgahdat. Pagahja nedeļas, nekahdu atbildi nedabuju. Rakstiju nu Leepajas ģimnasijas direktoram un luhdsu wiņu, manu paši man atšuhtit un man kahdu apleezibu isdot, ka ešmu mahjškolotaja ekšameni nolizis (diplomu es wareju tik rudenî dabut). Aisgahja daschas nedeļas, bes ka buhtu kaut kahdu atbildi dabujis. Ko nu darit? Jauns pusgada šahkums jau tuwojâs, un man weetas wehl naw! Tadehļ apņehmos braukt pats us Maškawu un tur pehz weetas meklet, jo biju dsirdejis, ka Maškawâ ešot ļoti bagati tirgoņi, pee kuŗeem daschreis warot dabut ļoti labas weetas. Domats, darits. Julija mehnešcha beidsamâs deenâs es brauzu us Maškawu. Šchadowas stazijâ eekahpis dselszeļa wagonâ, es tuhlit eepasinos ar kahdu Maškawas studentu. Wiņsch bija no Šchadowas meesta, kahda tirgotaja dehls, un studeja Maškawâ medizinu. Man tahds zeļa beedrs bija itin patihkams, jo es brauzu pirmo reisi tahdu

tahlu zeļu. Nobraukušchi, Dwinškâ (toreis viņu šauza par Dünaburgu) mums wjadseja wairak stundu gaidit. Tâ kâ deena bija deesgan karsta, tad mehs to laiku isleetojam preekšch ispeldešchanàs Daugawâ; apškatijam ari drušku pilšehtu. Otrâ rihtâ bijam Šmoļenškâ. Tur wjadseja kahdas 8 waj wairak stundas gaidit lihds nahkošcham wilzeenam, ar kuŗu mehs warejam tahlak braukt. Tadehļ mans zeļa beedrs proponeja, aiseet us tuwako weeņnizu, tur dsert tehju un isguletees. Es ar to biju meerâ. Atstahjušchi šawu bagaschu dselszeļa stazijâ, aisgahjam us wiņam jaw pasihstamo weeņnizu, paņehmam tur weenu numuru uu apstellejam tehju. Šulainis tiko eenešis tehjmašchinu, greeschas tuhlit pee mana zeļa beedra un praša wiņam pehz pašes. Man top itin karsti. Tas atbild, ka paše atrodtees tšchemodanâ dselszeļa stazijâ. Nu šulainis greeschas pee manis un praša, waj man warbuht neešot paše klaht. Es atbildu wiņam tapat, kâ mans zeļa beedrs. Šulainis pehdigi apmeerinajas. Bet man wairs tehja nešmeķ, es knapi tik waru isdsert weenu glahsi. Pehz tehjas mans zeļa beedrs leekas gulet, bet es, teikdams, ka man meegs nenahk un ka es gribu apškatit pilšehtu, atstahju weeņnizu, kur man draudeja, manu zeļu nelaikâ un nepatihkamâ kahrtâ pahtraukt.

Isgahjis us eelu, es jutos atkal šwabads un drošchs. Gahju us pilšehtu, to apškatit; weeņniza, kuŗâ bijam apmetušeesh, atradas preekšchpilšehtâ, tuwu pee dselszeļa stazijas. Apškatijos Šmoļenškas wezos zeetokšekņa muhrus, škanstes, kaŗa peemi-

nekli 1812. gadam, kà ari kaŗa laukumu, kur toreis Kreewi ar Franzuscheem kahwàs. —

Pehz tam apmekleju ari weetejo lutertizigo mahzitaju. Tas man eedewa daschu wihru adreŗes, pee kuŗeem Maŗkawâ lai es greeschos. — Ihŗi preekŗch wilzeena ateeŗchanas es tik aisgahju us weeŗnizu, un no tureenes abi ar manu zeŗa beedri us dselszeŗa staziju. — Nahkoŗchâ ritâ nobrauzis Maŗkawâ, es tuhlit greesos pee teem wihreem, kuŗu adreŗes man bija sinamas, bet bes kahda panahkuma. Pret wakarū ŗatiku ari Petera-Pawila basnizas mahzitaju Paulu Ewerta kgu, wehlako Maŗkawas eezirkŗa generalsuperintendentu, un luhdsu wiŗu, man laipni buht palihsigam, kaut kahdu weetu — wismihŗaki mahŗskolotaja weetu — dabuht; pehz tam isteizu wiŗam ari, ka es eŗmu atbrauzis us Maŗkawu bes paŗes, un isluhdsos no wiŗa ŗchinĩ leetâ padomu. Weetas ari wiŗŗch nekahdas nesinaja, un wiŗa padoms bija, lai es brauzot tuhlit no Maŗkawas prom, jo polizijas noŗazijumi atteezoteles us legimatizijam eŗot ļoti stingri, ta ka man warot leelas nepatikŗchanas iszeltees. Tas mani ŗabaidija. Es lihds ŗchim biju domajis, ja polizija maneem isteizeeneem netiz, ka es ŗawu paŗi eŗmu nodewis Leepajas ģimnasijas kanzlejâ, tad lai wiŗa us tureeni telegrafè — ja ari us mana rehŗina, un ar to leeta buhtu beigta. Bet tagad, kur es dsirdeju, ka mani warot pa etapu aissuhtit us mahjam, — tas mani isbeedeja. Es tadehļ tuhlin us pehdam steidsos us dselszeŗa staziju, un brauzu us mahjam. — Tâ beidsàs mans pirmais brauzeens us Maŗkawu.

Augusta mehneŝcha ŝahkumâ brauzu us Lee-
paju, issinat, kâ stahw ar manu mahjŝkolotaja
diplomu. Dabuju sinat, ka wiŝi mani papiri ir
aiŝŝuhtiti us Jurjewu, us kuratora kanzleju, un
ka diploms buhŝchot gataws tik rudenî. —

Ŝcho puŝgadu palikos turpat Ŝchadowas
masajâ muischâ Puipjos pee kahda ŝawa radineeka
par mahjŝkolotaju. Ŝkolneeku man bija diwi,
kuŝeem paŝneedsu pirmmahzibu. Ŝkoloŝchana bija
nu mans galwenais usdewums, ne tã, ka preekŝchejã
puŝgadã, kur es pats ŝagatawojos us ekŝameni, un
stundu doŝchana bija tik tã kã blakus nodarbo-
ŝchanàs. Tã kã ŝkolotaia amats mani jau no
ŝeneem laikeem ļoti intereŝeja, tad es nu, ŝawu
mehrķi ŝaŝneedsis, ari wiņam nodewos ar wiŝu
ŝirdi un dwehŝeli. Lai waretu ŝawã amatã un ari
wahzu walodã papildinatees, es greesos pee H. Huht
kga, pilŝonu- un tautas-ŝkolu rektora Langensalzã
(Wahzijã) — reisã ar to ari Lüben & Nacke's
Laŝamàs grahmatas isdeweja — ar luhgumu,
man eeteikt atteezoŝcho literaturu, ko wiņŝch ari
labpraht ispildija. Nodarbodamees it ihpaŝchi ar
metodiku, mani daschu labu reisi pahrņehma
ŝkumjas, kad eedomajos, zik mas mani ŝenakee,
it ihpaŝchi pirmejee ŝkolotaji, wiņu bija eewehro-
juŝchi waj no wiņas ko sinaja. Didaktikã un
pedagogijã es toreis wiswairak profiteju no ŝeko-
ŝchãm grahmatãm: Dr. C. Kehr, Die Praxis der
Volksschule, un Dr. Grãfe, Die deutsche Volks-
schule. — Nowembra mehneŝcha beigãs es ŝa-
ņehmu ŝawu mahjŝkolotaja diplomu. Ilgaki negribeju
wairs tur paliktees, lai gan man ļoti labi gahja;

mani wilka kaut kas nesinams us Maškawu, kâ kad tur mana laime seedetu. No ņchi nodoma mani neattureja ari tas, ka ņadowas Leelâs muischas ahrsts, Dr. Friedenthals, mani aizinaja pee ņewis par ņkolotaju. — Tuhlit pehz semestra beigam (tâ ap dezembra widu) es brauzu us Jelgawu un isņehmu no gubernatora kanzlejas, pamatodamees us ņawu mahjņkolotaja diplomu, paņi us 3 gadeem.*) No tureenes es dewos zaur Rigu tahlak us Maškawu, kur es 20. dezembrî nobrauzu. No Jelgawas man bija lihdsa rekomendazija pee mahzitaja emer. Krause. Kâ ņkolotajam weetu atrast man bija gŗuhti, it ihpaņchi tamdeļ, ka nebiju baudijis klaņiņku isglihtibu un ka nemahzeju peeteekoņchi kreewu walodu. —

Pirmajâs deenâs Maņkawâ es brauzu ar fuhrmani, bet kad zeriba, drihs weetu dabuht, ņahka jaw ņchļuhkt, un kaņe deenu no deenas stipri masinajâs, tad ņahku eet tikai kahjam. — Us manu ņludinajumu awisês, reis pee manis eeradas kahds Kurņkas guberņas muischas ihpaņchneeks, kuņņch pa seemu dsihwoja Maņkawâ, lai wiņa ņeewa waretu isglihtotees dseedaņchanâ. ņchis kungs man peedahwaja brihwu dsihwokli un usturu lihds tam laikam, kamehr man gaditos kahda paņiga weeta, ar to nolihgumu, ka man wiņa diweem wezakeem dehleneem, ņeptiņu un astoņu gadi wezeem, jamahza wahzu waloda un ar wiņeem

*) Zaur mahjņkolotaja ekņamepa nolikņchanu es tapu no pagasta lozekļu ņkaita israkstîts un ekņemtu kahrtai peeņkaitîts un kâ tahds ari atņwabinats no toreisejâs galwas naudas makņņņchanas.

šapastaigajas. Ewehrojot manus materialos lih-dsekļus, es šcho peedahwajumu peeņehmu. —

Kad biju jau drušku wairak neka mehneši nodsihwojis Maškawâ, es, reis no pastaigašchanàs pahrnahzis mahjâs, atradu preekšch manis nodotu usaizinajumu, eerastees pee kambarkunga Schlippe. Nogahju turp. Israhdijs, ka wiņšch bija eebrauzis no semem (turpat no Maškawas gubernas), meklet preekšch šaweem diwi wezakeem dehleem, tà ap 9 un 10 gadu wezeem, mahjškolotaju, un tanî noluhkâ greesees pee wiņam labi pasihstamâ wirs-mahzitaja Dieckhoff'a, kuņšch wiņam tad mani bija eeteizis. Mahzibas waloda — wahza. Kreewu walodâ warešchot dot stundas weetejais tautško-lotajs, un preekšch frantšchu walodas ešot bonne. Behrneem ari ahrpus mahzibas stundam ešot jabuht manâ usraudsibâ. — Tà tad apstakļi bija tahdi, ka es wareju to weetu peeņemt. Kà algu dewa man 400 rbl. gadâ, un, šaprotams, brihwu usturu. Es ar to biju meerâ, un otrâ waj treščhâ deenâ brauzu v. Schlippe kgam lihdsa us šawu jauno weetu. Lihds Kubinkas stazijai (60 werstes no Maškawas) mehs brauzam pa dselszeļu (Maškawas-Brestes) un no tureenēs kahdas 16 waj 18 werstes lihds Tašchirowas muischai ar sirgeem.

Audsekņu man bija, ka jaw augšchâ minets, diwi, abi brangi puikas, it ihpašchi jaunakais. Tà kà man ar wiņeem netik ween mahzibas stundās un pee šagatawošchanàs us mahzibas stundam bija janodarbojas, bet bija ar wiņeem kopâ jabuht wišu zauru deenu, kà no rihta pulksten šešcheem, septiņeem, tà lihds dewiņeem wakarâ, tad es wa-

karôs biju itin noguris. Pa deenu man atlikās šwabads brihdis tikai tad, kad viņem bija frantšchu walodas stundas; pa kreewu walodas stundas laiku, es reti kad biju šwabads, tadehļ ka israhdiņas derigi ari tanīs stundās klaht šehdet, lai usturetu disziplinu. Us tahdu wihsi es kà skolotajs un kà audsinatajs Tašchirowâ ļoti daudz papildinajos.

Lai gan mana nodarbošchanàs wišu zauru deenu ar behrneem bija nogurdinajošcha, tad tomehr es waru teikt, ka Tašchirowâ man gahja labi, un tadehļ wahzu dsejneeka wahrdi:

„Nichts lässt sich schwerer ertragen,

Als eine Reihe von guten Tagen“

ari drihs peepildijās pee manis. Es šahku buht nemeerâ ar šawu weetu. Wispirms es nebiju meerâ ar manu algu, kuŗa man rahdijās, šalihdsinot ar manu darbu, par masu; es pahrlleezinajos, ka mahjškolotaja amats ir tik tahds pahrejošchs, ka par mahjškolotaju newar wišu muhschu buht. Pahrdomaju šcho un to, un pehdigi palikos pee domam, likt pee Rigas politehnikas eestahšchanàs ekšameni — ko toreis wareja — un studet semkopibu. Šebaku es šcho šawu nodomu pee isdewibas isteizu ari šawam patronam (W. v. Schlippe kgam), kuŗsch wiņam pilnigi peekrita. --

Itin wehlu rudenī es eešahku šchad un tad wakarôs, kad behrni jau bija aisgahjušchi gulet, nodarbotees ar frantšchu walodu. Bonne bija mana školotaja. Kà mahzibas grahmatu leetoju: K. Ploetz, Syllabaire français. Es nu jo stipraki šajutu šawu newaļibu, un mana weeta man šahka tamdehļ jo wairak apnikt. Tà tad apmehram pehz gada

(24. waj 25. janw. 1883. g.) es atstahju Taşchirowu. Mans atlizinajums Taşchirowâ bija mass, nesinu, waj şneedsas lihds şimts rubļu, tadehļ ka es ļoti dauds isdewu par grahmatam (wiswairak par pedagogiju un wehsturiško literaturu, par daiļliteraturu turpretim ļoti mas).

Atbrauzis Jelgawâ, es tuhlit redseju, ka es şawâs zeribâs biju ļoti maldijees. Mans pasihstamais, kuŗşch man agrak bija şolijis palihdsibu, bija usņehmis kahdu weikalu, kuŗşch wiņam paşcham, kâ eeşahzejam, knapi atmeta usturu. Kâ lai es nu buhtu warejis pee wiņa dsihwot, kâ wiņşch mani agrak bija aizinajis, un pee tam wehl mahzitees! To es neşpehju. Tadehļ mekleju şew tuhlit weetu. Şludinaju ari awisês, bet bes şekmem. Te reis biju H. Allunana grahmatu pahrdotawâ. Şarunâ ar H. A. kgu dabuju sinat, ka kahds Saļeneeku şaimneeks wehlotees mahjškolotaju. Tuhlit brauzu us tureeni, us Krimunu stazijas tuwumâ ešoşcham Billêm. Ap februara mehneşcha widu es biju jaw jaunajâ weetâ. Şkolneeku un şkloneetşchu man te bija pa wişam 6 : 2 no Billem (Samueļa Neuberġa kga wezakee behrni) un 4 no kaimiņeem.

Kâ jau Eekşch-Kreewijâ to usşahzis — tâ ari tagad te un zitur par mahjškolotaju buhdams, ja kur laiks zik nezik atwehleja, şagatawojos us abiturienta ekşamenu, kuŗu noliku kâ eksterns 1887. gadâ. Aisleenejis Jelgawâ 10 rubļus es atbrauzu us Rigu eestahtees politeņnikâ. Pateizotees kahdai rekomandazijai no Jelgawas, dabuju Rigâ aisņemtees naudu preekşch pirmâs koleġiju

100

101

T. P. ...

102

105

Mr. Spring

naudas ņamakņaņšanas. ņebaku man laimejās dabut pret stundu doņchanu brihwu usturu un dsihwokli. Semestra otrā puņē dabuju ari stundas dot par naudu. Bija jadod ahrpus mahjas un preekņch-pusdeenā, 3 stundas deenā. Zaur to tiku pee-ņpeests preekņchlaņijumus nokawet. Nahkoņchā semestrī tāpat dauds, dauds laika bija japatehrē ar stundu doņchanu.

Pamatigi isbaudijis kā eet, kad bes kaut kahdeem lihdsekļeem jastudē, es nahkoņchā wa-ņarā mekleju, un ari dabuju kahdu mahjņskolotaja weetu Polijā. Eestahjees weetā, es dabuju augusta mehneņcha beigās sinat, ka politeĶnikas padome manu maijā eeņneegtu luhgumu, manī no koleģiju naudas makņaņšanas atņwabinat, ir eeweh-rojuņi. Nu biju nepatīhkamā stahwoklī: weetu tuhlit atteikt newareju un no politeĶnikas isstah-tees negribejās Tadehļ atbrauzu pahri reisas us Rigu, lai waretu aplikt wiņus eeņpehjamus preekņch-metus. Tahdā weidā nokahrtojis ņawas dariņšanas Rigā un ofiziali ņkaitits kā students — aisbrauzu atpakaļ us Poliju, kur ņabiju lihds dezembra widum. Atbrauzis tad atpakaļ us Rigu, es wareju ņche usturetees tik kahdus 2 mehneņchus, tad wajadseja atkal dotees atpakaļ. Nu isstahjos no politeĶnikas. — Un tā man ir bijis wairak reischu jaisstahjas un jaeestahjas, lihds kamehr 1903. gadā studijas nobeidsu.“ — Tik tahli autobiografija.

Pehz studijas nobeiĶšanas K. R. tika eezelts par ņpezialistu lopkopibā pee ņmoļenzkas domeņu waldes, bet no tejeenes 1904. g. beigās nokomandets us Petrowpawlowņku (Akmolņņskas apg.) un zitureeni

Šibirijâ par kontroleru pee gaļas apgahdašchanas (zaur semkopibas ministerijas widutibu) kara špekham Mandsehurijâ.

98. (3315). Bruschs, Mikus (Miķels).

(*Š. eest.* 1./IX. 1888. g., *k! usņ.* 7./IX. 1889. g., *rew.* 12./I. — 4./IX. 1890. — 12./I. 1891. — 11./IV. 1891. *ibbl.* 25./III. — 3./IX. 1891.; 1891. g. *mag. pauc. subtituts; maj. dom.* 17./I. — 3./IX. 1891.; *old.* 3./IX. 18./XI. 1891., 28./XI. 1891. — 10./I. 1892. — 16./I. 1892. — 5./III. 1892.; *mag. pauc.* 1892./3 II.; ×× 1893./4. 7./II. — II. 1894./5. I. — 14./IX. g. t. 1893./4. I. un II. × : 1894./5. 14./IX. — I.)

Polit. Mašč. insch. n. 1888. — 1895. g.
3. februaram. D.

Mikus (Miķela) Bruscha autobiografija:

Ešmu dsimis 8. aprilī, 1868. gadâ, Disch-Kruhtes muischâ, kur mani wezaki wagari bijušchi. Wehlak wiņi usņehmušchi us nomu Šparu muischu (maso muischu Disch-Kruhtê). Tanī pašchâ laikâ es eešahku apmeklet weetejo pagasta školu, bet tikai seemâ, jo pa wašaru wjadseja šaimneezibâ palihdset. Tahdi aistezeja 4 gadi. Tad wezaki mani nodewa Waltaiķu aprinķa skolâ, kur tiku usņemts treščhâ klašê. Triju gadu laikâ šcho školu nobeidsu. Bet eekam es šawu usšahktu pawedeenu turpinu, gribu weenu faktu peesihmet, kas manâ dsihwê no ļoti leela šwara. Zaur ļoti behdigeem apstahķeem pasaudeju šawus mihļus wezakus tik

ko biju otu klaši nobeidsis un paliku bahrenits wahrda pilnâ siņâ — „ne man tehwa, mahmulīnas, ne ar ihsto bahleliņu.“ 300 rbļ. bij mans weenigais mantojums. — Kā jaw minets, triju gadu laikā es nobeidsu Waltaiķu školu uu tad eestahjos Leepajas realskolas terzijâ. Pehz trihs gadeem biju abiturients un kâ tahds es šwineju III. wis-pahrigos latw. dseedaščanas šwehtkus lihds. Te pirmo reisi eepasinos ar dascheem šeloņeem un tiku ari eewests pirmo reisi Šelonijas kortelī. — Politeķnikâ eestahjos 1888. gada septembrī.

Politeķnikâ buhdams — pelnijos ar priwat-stundu doščanu un kuršu beidsu 1895. gadâ ar inscheneer-ķimiķa gradu, Tuhlit pehz diploma strahdaju kahdu laiku priwati pee profesora Bischoffa laboratorijâ, pehz kam 1895. gadâ peeņemu ķimiķa weetu Tščimkentâ (Turkestanâ) pee Šawinkoffa ķimiķas (šantonina) fabrikas un 1896. g. paliku par šchis fabrikas teķniško direktoru. Prezejees ešmu ar Ellu Birk — dehls Boris.“ — Tik tahli autobiografija.

Pehz pahris gadeem atgreesees atpakaļ us Rigu (fabrikas darbiba tika us kahdeem gadeem pahrtraukta) M. B. te nodarbojas kâ namu buhwetajs, uszeldams wairak namus šaweem šwaiņeem un šew un 1901. g. aiszeļoja us kahdu laiku atpakaļ us Tščimkentu šawâ agrakâ fabrikas direktora weetâ, jo nu minetâ fabrika atkal šahka strahdat, gan ne us ilgu laiku. Leeta, raug, ta, ka minetâ fabrika raschojot šantoninu wišai dauds, bet šantonina patehrejumi pašaulê šamehrâ deesgan masi —

tā ka fabrikas pahrís gadu raschojumi peeteek
ilgakam laikam.

Adrešse: Rigā, Dsirnawu eelā 3.

99, (3398). Ziesarewitschs, Eduards.

(Š. eest. 1./IX. 1888. g.; k! usņ. 14./IX. 1889. g.;
pumpk. w. 3./IX. 1891. — 10./I. 1892., 10./I. 1892. — II.
rew. 12./I. — 3./IX. 1891.; bibl. 3./X. 1889. — 12./I.
1890. — 19./III. 1890. g.)

Polit.: Mašč. insch. n. 1888. — 1894. g.
13. junijam. D.

Eduards Ziesarewitschs dsimis Emburgas Mas-
Zisaros, kur viņa wezaki — Peters un Lawise —
bija šaimneeki. Pehz kahdas priwat-školas apmek-
leščanas Emburgas Strihķeros un mahziščanās
pee Šalgales ehrgelneeka. — apmekleja Jel-
gawas realškolu, un, to nobeidsis, eestahjās poli-
teķnikā 1888. gadā. Pa studiju laiku pa wašaru
1890. un 1891. gadā praktiseja us Radsiwil-
išchkas-Leepajas-Romnu dselsszeļa, un 1893. gadā
Benderos us Deenwidus-Wakaru dselsszeļa.

Pehz studiju beigščanas ar inscheneer-me-
chaniķa gradu 1894. gadā E. Z. bija no 1893. — 1895. g.
depo-preekščneeka palihgs Birsulā us Deenwidu-
Wakaru dselsszeļa, no 1895.—1896. g. šawaļneeks
11. šapeeru bataljonā Odeššā un beidsa kaŗa dee-
nestu ar reserwes leitnanta tščinu, pehz kam no
1896.—1897. g. mehaniķkās nodaļas preekščneeks
Luganškas dselsszeļa darbnizā, no 1897. — 1898. g.

depo-preekšchneeka palihgs Ģrasos (us Deenwidus-Reetrumu dselszeļa) — no 1898. g. 1. janwara depo-preekšchneeks Debaļzewâ (us Deenwidus-Reetruma dselszeļa).

Adreŝse: Екатеринбургская ж. д. начальникъ участка. Дебальцево.

100. (3357). Meilands-Seewalds, Jahnis.

(Ţ. cest. 1./IX. 1888. g., k! usņ. 28./III. 1889. g.; rew. 1891./2. 11./II. — II., 1894./5. g. I.; mag. cant. 1892./3. I.; g. t. 1892./3. I. un II. 1894./5. I.; wairak-kahrt mag. pauc. substituts.; kaŝ. 4./IX. 1889. — 12./I. 1890. g.; old. 12./I. — 4./IX. 1890.; old. (prowisoriŝki) 27./II. — 5./III. 1892. g. ××× 4./IX. — 6./XI. 1890. g.; mag. pauc. 16./IV. — 4./IX. 1890.; × 1892./3. 25./I. — II., 1893./4. I.; lit. w. pr. w. 1892./3. I.)
Polit.: 1888. — 1895. g. 28 martâ.

Jahņa Meiland-Seewalda autobiografija:

Eŝmu dsimis 10. junijâ, 1869. gadâ, Dobeles aprinkî, Ţprigaulneeku Klaipiņôs. Isņemot weenu mahŝu, eŝmu no diwjeem brahļeem tas wezakais. Leelaks pecaudsis ŝahku apmeklet Behrses pagasta ŝkolu, kur tŝchetrus gadus ŝabijis — eestahjos Jelgawas realskolâ, augŝch-ŝeptimâ Wehl man te kas japeemin, kas taiŝni ŝchinî laikmetâ kriht un no leelakâ ŝwara preekŝch manas tahlakâs dsihwes adopteŝchana. Padaļai mani no „saldateem“ gribedami isŝargat, pa daļai is ziteem eemeŝleem, mani wezaki mani norakstija behrna weetâ manam mahtes brahlim. Tas notika preekŝch mana deŝ-

mità gada. Lai adopzija ari bauditu pilnigas teešibas, tad man šaws agrakais wahrds — Seewalds, bija jaatmet un japeņem šawa onkuļa wahrds. —

Ká leelaká daļa no mums latweešcheem, tà ari es, Jelgawas školá eestahjotees, tiku nodots šchahdâ tahdâ pansijâ, „kostas weetâ,“ kur gan dauds zitu ko war mahzitees, tikai šadsihwes isglihtibu ween ne. Tà tas gahja kahdus pahri gadus. Te reis, — tas bija šuņudeenâs, no basnizas mahjâ brauzot, zaur nelaimigu gahšchanos, pee kam sirgs man wiršû uskrita, man kahju pahrlausa, un ta nu bija gribot negribot weenu pusgadu no školas mahjâ japaleek. Daudsmas iswešeļojees, aiskliboju atkal us Jelgawu, bet mana šenakâ audschu mahte, „madama“, kâ to šauza, bija pa to laiku nomiruse, un tà bija jameklè zita „kostas weeta“.

Nu eešahkâs preekšč manas attihstibas labaki laiki — mani tahlakee školas gadi, mana jaunâ pansija. Lai gan wezakeem grūhti nahzâs dahrگو pansijas naudu šamakšat, tomehr, tahs šwaru atsihdami, mani nodewa kahdâ labakâ literatu-familijâ. Te nu bija preekšč manis, no semēm atnahkušcha puikas, dauds ko mahzitees, dauds ko peešawinatees, bet ari tas ar laiku isdewâs, tà ka pehz, Jelgawu atstahjot, man grūhti, ļoti grūhti nahzâs no tureenes šchķirtees. — Kad Jelgawas realškolu nobeidsu un maneem wezakeem wairs nebija eešpehjams preekšč manis tahlak gahdat, tad mans otris tehws apņehmas, kas jau pee adopzijas bija norunats, manas studiju isdošchanas šegt

1888. gada 1. septembri tiku imatrikulets kā tirdsneezibas nodaļas students.“ — Tik tahli autobiografija.

Pehz studiju beigšanas J. S.-M. eestahjās Widsemes Šawstarpigā Kreditbeedribā par grahmatwedi. 1898. gadā prezejees ar Elisabeti Seeberg (102. — Jaņa Seeberga mahšu).

Adrešse: Rigā, Leelajā Jekaba eelā 16, k. 4.

[101. (2393). Romans, Frizis.]

(Š. eest. 1./IX. 1888. g., k! usņ. 7./II. 1889. g.; ark. 4./IX. 1889. — 21./IX. 1889. g.; bibl. 4./IX. — 21./IX. 1889. g.

Polit.: Ķim. n. 1888./9.

Laukš. n. 1888./9. II. — 1889. sept.

Fritscha Romaņa autobiografija:

Ešmu semkopju Jehkaba un Mahreetas Romaņa dehls, dsimis Šuntaschu pagasta „Breeschmuischā (Widsemē) 8. dezembrī, 1866. gadā. — Pirmo isglihtibu baudiju Kastranes pagasta skolā, Šuntaschu draudsē, jo 1867. gada Jurgos mani wezaki pahrgahja us dsihwi šawās par dsimtu eepirktās mahjās Kastranes pagasta „Ķentenos“. Wehlak apmekleju Šuntaschu un Wez-Peebalgas draudses skolas un no pehdejās isstahjees un wehl šewišchķi šagatawojees eestahjos Rigas politeķnikas preekščh skolā. — 1888. gadā pabeidsu min. klašu kuršu un ta pašcha gada 1. septembrī eestahjoa par studentu politeķnikas ķimijas nodaļā,

bet lihdsekļu truhkuma deļ biju peespeests pehz weena gada studešchanu atstaht. 1892. gada 23. aprilī usņehmu pagasta rakstwescha amatu Ņuntaschos. Pirms apmešchanàs us dsihwi Ņuntaschos. biju ihšaku laiku par pagasta rakstwedi Umurgas-Šaruma pagastâ, Walmeeras aprinķī. 1894. gadâ appezejos ar Teegaschu (Widsemê) pagasta Ņkolotaja meitu Ernestini Behrsiņ. — Weens dehls.

Fr. Romans miris 1905. g.

102. (3379). Seebergs, Janis.

(Ņ. eest. 12./IX. 1888. g.; k! usņ. 10./X. 1889. g.; kašš. 1890. 12./I. — 4./IX. — 23./X. 1890. g.; mag. pauc. 1892./3. I.; rew. 1892./3. 9./II. — II.; mag. dom. 1890. 11./IX. — 9./X.; old. 1890 9./X. — 1./XII.

Polit.: Tirdsn. n. 1888. — 1893. 28. augustam, no 1894. g. 31. marta — 1895. g. 28. martam.) D.

Janis Seebergs dsimis 15. junijâ, 1871. gadâ, Jelgawas tuwumâ (Leelupes malâ), Mastiķu mahjâs, kuņas wiņa wezakeem peeder.

Pehz Jelgawas realŅkolas nobeiģŅchanas eestahjas politeķnikâ tirdsneeziabas nodalâ un, to beidsis, Rigâ Ņahka strahdat daschos leeltirdsneeziabas weikalos. 1902. gadâ „Helmsing un Grimm“ firmas prokurants Wentspilī, tad Rigâ.

AdreŅŅe: Rigâ, L. Jekaba eelâ 22/20, k. 4.

❖ KRUSTDÉLU COETUS 1888/1889. ❖

Alesarwit, *J. Grünshewsky* *E. Roman* *Röpen talé.*
Heinlands *St. Kauri* *1g. oldermans.* *J. Leckers.*

[103. (3373). Rosentals, Kristaps.]

(*Š. eest.* 3./X. 1888. g.)

Polit.: *Lauks. n.* 1888. — 1894. g. 4./XI. D.

Kristaps Rosentals, dsimis 1868. gadā Leel-Wirzawneekos, kur viņa wezaki bija mahju ihpašneeki. Pehz Jelgawas realskolas beigšanas eestahjās politehnikā un, te studijas nobeidzis, usšahka walsts deenestu akzises pahrwaldē Eekšch-Kreewijā.

104. (2929). Petersons-Rosits, Jahnis.

(*Š. eest.* 4./IX. 1889. g.; *k! ush.* 4./V. 1892. g.; ××× 1892./3. 20./I. — II., 1893./4. I.; ×× 1893./4. II. — 7./II.; × 1895. 6. II. — 5./II.; *old.* 1893./4. I.; g. t. 1893./4. I. un II. — 7./II., 1895./6. II. — 5./II.

Polit.: *Mašch. insch. n.* 1889./90. — 1890. g. sept., 1891. g. 11./I. — 1890./11.; *insch.* 1891./2. — 1892. g. sept.; *eest.* 1893. g. 11. janw. *Kom. un ķim.* 1893./4. — 1894. g. janw.; *insch.* 1894. g. 1. sept. — 1896. g. janw.; 1896. g. 2. sept. — 1897. g. janw.

Jahņa Petersona-Rosišcha autobiografija:

„Kā Zehšu aprinķa Leepkalnes draudses basnizas grahmatās lašams, tad es ešmu dsimis 1871. g. 1. maijā Kroņa-Iršču pagastā, Tautonu mahjās, kur mans tehws, Peters Rosits, un mahte, Anna dsim. Mauriņ, bija un ir ari wehl tagad mahju ihpašneeki Mahte, wehrpdama, eelausija mani

zík nezík laşışchanâ un ar to mahjas-şkola beıdsâs. Dehl tahlakas isglihtoschanas mani nodewa manam onkulim J. Rosişcha kgam, kuşşch toreis ispildija Rigas aprinķi, Süntaşchu draudsê, ehrğelneeka un draudses şkolotaja amatus. No eeşahkuma, kâ to katris war eedomatees, es newareju buht pilnigs şkolneeks, tomehr man bija weenmehr kahtigi klaşse jaapmeklê. Lai man buhtu wairak preeks mahzitees, tad mans onkuls apğahdaja mani pirmâ laikâ ar daschnedaschadâm bildem puşchçotâm grahmatam. — Manu wezaku mahja atrodas no draudses şkolas apmehram 110 werstju attahlumâ. Şawus wezakus tadehl wareju ja dauds, tad reis par gadu apmeklet. Lihds ar şkolâ nodoşchanu, es biju ari weenigi şawa onkuļa, toreis wehl wez-puişcha, audsinaşchanâ atwehlets. — Şkolas darbos nebiju wişai uszihtigs, bet par to man bija „weegla galwa“. — Tiklihds şkolotajs klaşsi atstahja, atstahju es ari grahmatas, jo man patika labak ar şawam şkolas beedrenem un beedreem ploşitees. Pee şaweem wezakeem usturejos tikai pa „şuņu deenu“ brihwlaiku. Neatminos taişni lihds kuşam gadam es şcho brihwlaiku pawadiju, weenigi şawu nerahtnibu krahjumu papildinadams. Bet kâ wişam wirs semes, tâ ari wiņeem „selta laikeem“ bij reisi jabeidsas. Mani şahka no rihteem agri augşşcham zelt un „ganos“ dsiht. Gaņu dsihwe pate par şewi man tik wişai nepatihkama nebij, bet agri no rihta no şiltas gultas lihst, man islikâs pirmâ brihdî us ilgaku laiku pawişam nepaneşami. Lai gan şchķirşchanâs no wezaku mahjas pehz beigţâm brihwdeenam man katru reisi aşaras azîs

şpeeda, tad tomehr es labak gahju neka paliku, jo jautro şkolas beedru barâ es mahju pawişam ais-mirşu un tikai retumis domâs un şapnos pee wiņas un tās eemihntneekeem kawejos.“ — Tik tahli autobiografija.

1886. g. politeķnikas preekşchşkolâ eestahjees un to 1889. g. nobeidsis, J. P.-R. eestahjas politeķnikâ studet maşchinu inscheneeru un inscheneeru sinibas. Studijas atmetis kahdus gadus darbojâs ķeeģeļu industrijâ (K. Widiņa ķeeģeļu-dakstiņu fabrikâ, pee Jelgawas (pee Behrses), un no tejeenes aisgahja us Wentspili tur no Seeberģu br. eerihkotâ ķeeģeļu fabrikâ par waditaju. — Şaşlima un mira 1904. g. Jurjewâ. —

105. (3562). Springis, Klahws.

(Ş. eest. 4./IX. 1889.; k! usņ. 16./V. 1890.; ark. 4./IX. 1890. — 12./I. 1891. — 3./IX. 1891. — 10./I. 1892.; lit. w. sekr. 4./IX. 1890. — 12./I. 1891.; lit. w. pr. w. 12./I. — 19./III. 1891.; lit. w. pr. 19./III. — 3./IX. 1891. — 3./IX. 1891. — 10./I. 1892. — 20./I. 1892., 1892./3. II.; bibl. 4./IX. 1890. — 12./I. 1891.; kaş. 12./I. 1891. — 3./IX. 1891. — 10./I. 1892. — II., 1892./3. I. — 1./XII. un 1./III. — II.; old. 1891.2. 5./III. — II.; XXX 1892./3. I.; XX 1892./3. II., 1893./4. I.; X 1893./4. II., 1894./5. I. — 14./IX. un II., 1895./6. I. — 11./IX.; g. t. 1892./3. II., 1893./4. I. un II., 1894./5. I. un II., 1895./6. I. un II., 1896./7. I. un II.; rew. 1896./7. II.; rew. 1894./5. 14./IX. — I.

*Polít.: Mašch. insch. n. 1889./90. — 1897.
sept.; 1898. 14./I. — 1900. 25./VIII.;
1901. 28./III. — 1901. 12./VI. D.*

Klahwa Springa autobiografija :

„Peedsímu 25. janvarí, 1869 g., Dobeles apriņķí, Saļeneeku Mas-Tšchanku mahjās, kuņās mani wezaki, Jahnis un Lihse, bij šaimneekī. Aprilí, 1878. g. tiku nodots Saļās muischas draudses školā pee školotaja Schuberta kga. Rudeni, 1881. g., pahrgahju us jaunusbuhweto Saļeneeku pagasta školu. Augustā, 1882. g., eestahjos Jelgawas 3 klaššigās Ķeisara Aleksandra školas semakajā klaššē. Augustā, 1883. g., tiku usņemts Jelgawas realškolas kwintā. Seemas-šwehtkos, 1888. g., beidsu realškolu. Septembrí, 1889. g. tiku imatrikulets Rigas politeķnikas maščinu inscheneeru nodaļā.

Septembrí, 1897. g., paliku filistris un eestahjos kà šawaļneeks Ustj-Dwinškas zeetokšchņa artilerijā.

Pa studiju laiku 6 gadi ešmu bijis „Wiļķa“ redaktors un klajā laidis: „Meisteriadi“, Naudas maišs is Lubanes“, „Špahru šwehtki“, „Sagļi“, „Krastpodoju wiršaitis“ u. t. t.

Ešmu brauzis kà maščinista palihs 2 mehnešchus us Deenwidus-wakara un 2 mehnešchus us Leepajas-Romnu dselszeļa.“ — Tik tahli autobiografija.

1900. gadā politeķniku beidsis eestahjās dselszeļa deenestā.

Adrešše: Екатеринбург ж. д. ст. Авдѣвка
Помощн. начальн. участка тяги.

106. (3531). **Ķūsis, Karlis.**

(*Š. eeft. 4./IX. 1889. g.; k! usņ. 11.V. 1900. g.*)

Polit.: Agr. 1889.90. — 1890. g. 31. janw.

Karla Ķūscha autobiografija:

„Ešmu dsimis 3. aprilī, 1867. gadā, Blihdenes pagastā, Tukuma apriņķī, Tuščķu mahjās, kur tehws Jahnis un mahte Kate bij šaimneeki. Pirmo mahzibu baudiju Blihdenes pagasta školā (1877. 1880. g.), tad Annasmuischas pagasta školā (no 1880. 1884. g.). Jelgawas realškolu apmekleju no 1884. — 1888.g. 1889.g. I.pusgada eestahjos politeķnikā kā brihwklausītajs maščinu insch. n., II pusgadā tiku usņemts politeķnikas semkopibas nodaļā. 1890. g. janwarī isstahjos is politeķnikas lihdsekļu truhkuma deļ. 1890. gadā aprilī eestahjos kaŗa deenestā, leibgardes Semenowas pulkā (Л. Г в. Семеновский полкъ). Saldatu gadus beidsis, eestahjos Peterburgas polizijas deenestā, kur eeguwu koleģiju registratora tšchinu “ — Tik tahli autobiografija.

No polizijas deenesta atkahpees un eestahjees priwatā darbībā Peterburgā, mira 1903. gadā.

107. (3582). Deglaws, Jahnis Kristaps.

(*Š. eest.* 4./IX. 1889. g.; *k! usņ.* 17. IV. 1895. g.;
XXX 1895.6. 11./IX

Polit.: *Kom.* 1889./90.—1891. g. 9./I., 1891. g.
1./IX. — 1894. g. sept., 1895. g. 7./I.
— 1896. g. 1./IX. D.

Jahņa Kristapa Deglawa autobiografija:

„Ešmu dsimis 7. martā, 1870. g., Kroņa Plepju muischas Wihgantos, Dobeles apr., kā jaunakais no brahļeem un mahšam. Tehwu šauz Jehkabu, mahti Amaliju. Apmekleju no 1879.—1882. gadam Auru muischas pagasta školū, — eestahjos augustā, 1882. g., Jelgawas reālškolā, kuŗā šabiju lihds 1889. g., pehz kam noliku eestahšchanās ekšamenu us Rigas politehnikas tirdsneezibas nodaļu. Ais lihds ekļa truhkuma newareju ar studijam šekmigi nodarbotees, bet biju peešpeests pa diwi lahgam isstahtees, kamehr pehdigi 1895. gadā laimigi nobeidsu kuršu. 1896. gadā eestahjos kā šawaļneeks kaŗa deenestā un no 3. marta 1897. g. atronos apdrošchinašchanas beedribas „Roššijas“ deenestā.

Ar rakstneezibu šahku jau deesgan agri nodarbotees, us ko dewa pamudinajumu toreis pee Jelgawas reālškolas pastahwošchais latweešchn literariškais wakars un otrām lahgam isnahkušchais laikraksts „Tehwija“, ap kuŗu pulzejamees wiši iaunee rakstneeki-diletanti. Šchinī laikrakstā tapa ari 1889. gadā nodrukats mans pirmais rakstneezibas mehģinajums: „Tumšchas tekas“. Wehlaku, students buhdams, sem peeņemta wahrda

„Lejons“ biju par lihdssrahdneeku pee wairakeem latweeşchu laikraksteem, şarakstidams gan eewad-rakstus, gan tulkodams stahstus, romanus u. t. t., zaur ko şagahdaju şewim zik nezik lihdsekļu preekşch studeşchanas. No teem buhtu minami Sudermaņa „Şkaistà dsirnawneeze“ (Geschichte der stillen Mühle) (Mahjas Weeşi), H Tharau'a „Amata“ un „Jaunibas mihlestiba“ no E. Mera (B. W.). Bes tam ari şawam brahlim Augustam Deglawam biju peepalihdsigs pee romana „Starp diwàm ugunim“ şarakstişchanas. Beidsot waretu wehl peebilst, ka no 1893—1895. gadam biju pee laikraksta „Rigaer Tageblatt“ par rezentsentu preekşch latweeşchu teatra israhdem.

Adreşşe: С.ПБ. Выборгск. стор Мѣдно-Прокашный заводъ.“

108 (3512.) Gustaws, Samels.

(Ş. *ceft.* 4./IX. 1889. g.; *k! usņ* 11./XI. 1890. g. *pumpk. w.* 4./IX. — 16./X. 1891. — 11./III. 1891. g.; *bibl.* 12./I. — 11./III. 1891 g.; *rew.* 1892./3. g. I.; *lit. w. pr.* 1896./7. g. I. — 28./X., 17./III. — II., 1897./8. g. I; XXX 1897./8. g. 29./IX. — I.; *g. t.* 1897./8 g. I.; *rew.* 1892./3. 9./II. — II.)

Polit.: *Kom.* 1889./90.—1893. g. *sept.*; 1894. g. 10./I — 1894 g. *sept.*; 1896. g. 23./II. — 1897 g. *janw.*, 1897. g. 2./III. — 1898 g. 11./VI. D.

Samela Gustawa autobiografija:

„Peedsimu 1868. gada 27. dezembrî, şaweem wezakeem, Kalnamuischas Mas-Jukschu şaimnee-

keem, Anšim un Annai Gustaw, kâ zeturtais un pehdejais dehls. Jaungada deenâ mani nokrustijušchi par Sameli. Šawus puika-gadus nodsihwoju jo weenkahršchi, wašaru pa laukeem pee strahdneekeem un ganeem un seemâ mammai pee ratiņa blakam šehschot „studejot“ Kurseemes wezajâ dseešmu grahmatâ. Lauku šatikšmes gan netruhka, jo mahja bij leelâ mehrâ atwehrta preekšč naba-geem un schihdeem. Šewišchķi pehdejeem es biju leels draugs – un ari wiņi man, jo tee sinaja dauds stahstit par leetâm, notikumeem un „šep-ten.“ ahrpus mahjas. No wiņeem es eemanijos ari drušku par „ebrejiški“. No astotâ gada šahka mani laist Auzes pagasta školâ. Mamma manim eedodama brahļu tahpeli, lika pee širds, lai es tahpelei tahdu pat godu donot, kâ wiņas agrakee ihpašchneeki To ari zentos. Mani pirmee školotaji bij A. Rosenberga un J. Heydericha kgi. Šewišchķi pehdejâ školotoja wadibâ gahja brangi us preekšču. Ko newareju šaprast, to „isokšeju“ un tâ kâ pagasta školneeks wareju eestahtees 1884. gadâ augustâ Jelgawas realškolas 4. klaššê. No šahkuma pagrūhtaki, gahja wehlak jo brangi us preekšču, ta ka katru gadu tiku pahrzelts jaunâ klaššê. No sekundas šahkot peedalijos pee Jelgawas realškolas wakareem, kur netik ween nodarbojos ar latweešču wehsturi, literaturu, grahmatu un laikrakstu laši-šchanu, bet ari peekopu šadraudsiģu dsihwi. 1889. gadâ noleekot pa Jahņeem realškolâ ekšamenu, dewos pehz brihwdeenâm us Rigu, lai peeteiktos „Baltijas politeņnikas tirdsneezibas nodaļâ“. Šewišchķa pateiziba un atsiniba nahkas manam

106

R. Rufis

107

J. Neglaro

108

S. G. ...

110

brahļam Kristapam, kuŗsch nenoguris puhlejās, lai man atweeglinatu eestahšchanos Rigas politeķnikā, apšolidams us preekšču ari ispalihdset materielā siņā. Pirmais studiju gads pagahja jauki, jo kà jau sinams krustdehlam peenahkumu dauds un isdewumu mas. Bet wehlakee gadi deemschehl nebija wairs tik weegli, wjadseja ruhpetees par istikščanu, par koleģiju naudām. Tà biju atkal peešpeests, apluhkot dsihwi no praktiškās pušes. Paliku pee „B. W.“, „Balša“ un „Tehwijas“ par lihdsstrahdneeku, zaur kuru honorareem es tà šakot turejos us šaušuma. Bes apzerejumeem par tautas šaimneezi un šadsihwi un referateem par Sinibu Komišijas šapulzem un Rigas Latweešču Beedribu, es wairak gadu kritiseju Rigas latweešču teatri. „Balšam“ un „Tehwijai“ ešmu šneedsis weenigi eewadrakstus, atteezotees us manu arodu. Burschu dsihwi zauri baudidams, neatstahju ari Rigas Latweešču Beedribu un wiņas darbibu. Pee Sinibu Komišijas šabiju 4 gadus kà rakstwedis, pee jautajumu wakareem ņehmu zihtigu darbibu, gan nolašot garakus isstrahdajumus, gan šneedsot peenahzigus isškaidrojumus. Tà darbodamees tautas druwā un buršču dsihwē, paliku weenmehr ustizigs šawam špraustajam mehrķim, kaut gan wairak reisu lihdssekļu truhkuma dehļ bij japaleek par filistri. 1897. gadā taišiju mutiškos diploma ekšamenus un 1898. gada februarī nodewu rakstamo darbu „Die Unfallversicherung“. — Tad Rigā — Berga basarā krahščanas-aisdoščanas šabeedribā kà grahmatwedis, un lihdsstrahdneeks pee „Baltijas Wehstnešcha“ un „Tehwijas“, — šawu

laiku arī pee „Wahrda“. — Tik tahlī autobiog-
grafija.

Studiju beidsis eestahjās Berga basara kra-
šchanas-aisdošchanas šabeedribā par grahmatwedi.
Prezejees ar Sommer jkdsi (256. šeloņa Fr. Sommera
mahšu). Mira 13. septembrī, 1904. gadā, Rigā, ap-
glabats turpat Leelajos kapos.

[109. (3511). Greens, Ludis.]

(*Š. eest.* 4./IX. 1889. g.; *k! usņ.* 11./IX. 1890. g.;
rew. 3./IX. — 23./IX. 1891.; *old.* 16./I. — 15./II.
1892.; *lit. w. pr. rakstw.* 12./IX. 1889. — 12./I. 1890.;
lit. w. pr. w. 4./IX. 1890. — 12./I. 1891.)

Polit.: *Kom.* 1889./90. — 1892. g. sept.

Ludis Greens dsimis 1868. gada 6. dezembrī,
Lustes Mas-Greenos (Dobeles apr.), kur viņa we-
zaki bija šaimneeki. Widus šchķiras isglihtibu
baidija Jelgawas reālškolā, pehz tam kad kahdu
laiku bija apmeklejis Kroņa Behrsmuischas 4 klaš.
pagasta školu — un reālškolas kursu nobedsa
1889. gadā. To pašchu gadu septembrī
eestahjās Rigas politehnikas tirdsneezibas nodaļā,
bet jau 1892. gadā studijas atmēta un strahdaja
wispirms literariški pee wairak laikraksteem, weenu
laiku pastahwigi „Tehwijas“ redakzijā. Ari agrak
bija literariški nodarbojees gan latweešchu gan
wahzu laikrakstos, pee kam šawus rakstus
sihmeja gan ar L. Semgaleetis, gan L. S-tis, gan
L. Z. gan zitadi.

9

Azu wahjibas deļ L. G. bet drihs bija pee-
špeests, mest literarišku darbibu pee malas — un
nodewas tirdsneezibai — wispirms Rigâ un no
tejeenes pahrgahja us Maškawu tirdsneezibâ.

110. (3504). Dumpis, Frizis.

(*Š. eest.* 4./IX. 1889. g.; *k! usņ.* 16./IV. 1890. g.;
pumpk. w. 25./III. 1891. — 3./IX. 1891. — 10./I.
1892.; *mag. cant.* 4./IX. 1890. — 12./I. 1891 — 3./IX.
1891., 1892. 10./I. — II.; *mag. cant. subst.* 30./IX.
1891. — I., *mag. pauc. substituuts wairakkahrt*; *mag.*
pauc. 1891. 3./IX. — 10./I. 1892.; ×× 1891./2. II.)

Polit.: *Kom.* 1889./90. — 1892. g. *sept.*

Fritscha Dumpa autobiografija :

„Dsimis ešmu 22 junijâ, 1867. gadâ, Blihdenes
Sihlumuischâ, kurpat ari wišus šawu behrnibas
gadus laimigi pawadiju. —

Kâ jau pehz wišu eeraduma. tiku ari es šawâ
astotajâ dsihwes gadâ us Blihdenes pagasta školu
raidits. Pagasta školu beidsis, dewos us Waltaiķu
„ķiršpehles“ školu, kuŗâ pilnus diwus gadus šabiju
un tik tahlu sinibâs peeņehmos, ka bija eešpehjams
Jelgawas realškolâs augšchejâ kwartâ eestahtees.
Ari te newaru par laimes mahmuliņu šuhdsetees,
jo tiku deesgan ahtri us preekšču. 1888. gadâ
ekšamenu nolizis, usturejos dsimtenē un biju nodo-
majis tehwa pehdâs stahtees — ar semkopibu
nodarbotees, bet te atkal jautrâ buršču dsihwe,
ar wišeem šaweem jaunumeem stahjas manâ
preekščâ un beidsot ari dabuju no wezakeem

atļauju politehnikā eestahtees. — Tik tahli auto-
biografija.

No politehnikas isstahjees un nodeenejis kā
šawaļneeks kařaklaušibu, aisgahja us Peterburgu
tirdsneezibâ.

Adrešše: СПБ. Выборгская стор. Мъднопрок.
заводъ.

[III. (3068). Libers, Andrejs.]

(*Š. eest.* 26./IX. 1889. g.; *k! usņ.* 1./XI. 1891. g.;
rew. 1892./3 I., 1891. 11./IX. — 10./I. 1892. — 5./II.
1892.; *lit. w. pr. w.* 1891./2 5./II. — I.)

Polít.: *Ķim.* 1889./90. — 1896. g. 13. febr. D.

Andreja Libera autobiografija:

„Ešmu dsimis 1872. gadâ, 22. septembrî, Ŗunta-
tašchu Annas muischâ, kur mans tehws toreis par
meschašargu bija. Kahdus astoņus gadus wezam
ešot, wezaki aisgahja us Ŗuntašchu muischu, kur
tehws bija peņehmis stahrasta (wagara) weetu.
9. gadâ šahku eet pagasta školâ, kur šabiju kahdas
3 seemas; pehz ta eestahjos draudses školâ, kurâ
tiktahļ šagatawojos, ka wareju notaišit ekšamenu
us politehnikas preekšchškolas terziju. Tikai 1/2
gadu ņehmu privat stundas pee Paegļa matematikâ.
1887. gadâ janwarî tiku usņemts preekšchškolas
terzijâ un 1889. g. junijâ pabeidsu kuršu. 1889. g.
septembrî eestahjos politehnikâ, Ķimijas nodaļâ.“

112. (3745). Tuhba, Janis.

(*Š. eeft.* 4./IX. 1890. g.; *k! usņ.* 6./V. 1891. g.; *rew* 10./I. — 5./II. 1892., 1893./4. I. un 2./II. — II.; *lit. w. pr. rakstw.* 3./IX. 1891. — 10./I. 1892.; *bibl.* 3./IX. 1891. — 10./I. 1892.

Polit.: *Agr.* 1890./1. — 1895. g. 27. nov. D.

Jaņa Tuhbas autobiografija:

„Ešmu dsimis 3. maijā, 1868. gadā, Bauškas apriņķī, Šchwitenes pagastā, kā Ranču šaimneeka Kriščjahņa un šaimneezes Lihbes dehls. Apmehram 7 gadus wezam ešot, man mahtes pahrraudsibā, bija jaešahk staigat pirmis zeļšchs, kas wed us isglihtibu, bija jamahzas grahmata lašit. Kad jau pratu gabaliņus no rihta un wakara pahtareem, kā ari daschas dseešmas no galwas usškaitit, tad wezaki šehķeeta mani deesgan šagatawotu ešam preekšč kahdas elementar-školās, kuŗa netahļ no tehwa mahjam atradas. Pagahja wairak gadi, man šcho školu apmeklejoj; un 12 dsihwes gadam eešahkotees jaw biju pilnigi šarihkojees, lai waretu eestahtees Jelgawas realškolā, kad tapu no kahdas niknas azu šlimibas peemeklets, kuŗa mani peešpeeda, grahmatas likt us wešeleem 2 gadeem pee malas. Tikai 1883. gadā biju atkal tiktahl šagatawojees, ka wareju eestahtees Jelgawas realškolas šestajā klaššē. Šcho školu nobeidsu 1890. gadā. Kaut gan mans tehws peedereja pee minetā apgabala turigakajeem šaimneekeem, tad tomehr semās labibas zenas, leele isdewumi, kas zeļas augstškolu apmeklejoj, padarija wezakus šchaubigus pret

manu tahļaku isglihtošanas un jautajeens, waj peetiks mantas, ko dehlu lihds galam iškolot, bija wiņu starpā weens no wiņu šwarigakajeem. Bet atkal, eewehrojot, ka mans wezakais brahlis mihs reis tehwa pehdās un jaunakais, ja tam truhkst drošcha amata, ar ko maisi pelnit, tad tikai war buht wehlak wazakeem par nastu, tee bija ar meeru, seedot preekščh manas studešanas zik ween teem buhs eešpehjams. 1890. gadā eestahjos Rigas politehnikas lauksaimneszibas nodaļā. — Politehniku beidsu ar agronoma gradu 1890. gadā un ta pašcha gada rudenī eestahjos par praktikantu „Ploškojā“, Podolijas gubernā. Pehz dascheem mehnešcheem tapu tanī pašchā muischā par pahrwaldneeka palihgu peeņemts — Tik tahli autobiografija.

No 22. aprīļa, 1898. gada, Nišchni-Nowgorodas semstwas agronomis.

Adrešše tagad: X. Ник. ж. д. ст. Люботинъ, въ главн. контору Е. Духовскаго.

[113. (3093). Putzis, Peters.]

(*Š. eest. 4./IX. 1890. g.*)

Polit.: Insch. n. 1890. — 1891. g. 31./I.

Peters Putzis dsimis Widsemē 1871. gadā, 29. janwarī. Armekleja politehnikas preekschskolu (wisas 3 klasses) un to nobeidsis eestahjās politehnikā.

[114. (3664). Danischewskis, Rudolfs.]

(*Š. eest. 11. XI. 1890. g.; k! usņ. 9. XII. 1891. g.,
rew. 1891./2. II.*

*Polit.: Mašč. insch. 1890./91. — 1891. g.
janvari; 1891. 1. sept. — 1892./3.
komerz nod. 1893/4. I.*

Rudolfa Danischewska antobiografija :

„Dsimis ešmu 28. julijâ, 1868. gadâ, Jaun-Šwirlaukas Dseguschu mahjâs, kâ treščais dehls šaweem wezakeem. Jau tehwa mahjâs eemahzijos pilnigi latwiški lašit un rakstit, kâ ari drušku rehķinat. Daschas lihdsibas un garigas dseešmas lihds ar meldijam ari jau ismahzijos no galwas. Dewitajâ gadâ šahku apmeklet pagasta školū. Ar školas mahzibâm šahkumâ gahja deesgan labi us preekšču, bet par nelaimi treščhâ gadâ nomira mans toreisejais školotajs. Nu nahza wairak jaunu školotaju, kuŗi, protams, mahzija katris pehz šawas metodes, kas leelâ mehrâ kawēja labas šekmes. No pagasta školas eestahju 1882. gada rudenī Jelgawas realškolâ šestajâ klaššē (seksta). 1890. g. nobeidsu ņeptiņklaššigo realškolas kuršu. Pehz tam domaju eestahtees kaŗa deenestâ kâ ņawaņneeks, bet tiku atšwabinats no ņchi deenesta un tuhliņ augusta mehnešī 1890. gadâ dewos us Rigu un eestahju politeķnikâ maščinu inscheneeru nodaļâ.“

Laukšaimneeks ņawâ dsimtenē.

115. (3763). Lange, Jahnis.

(*Š. eest. 11. IX, 1890. g.*)

Polit.: Insch. 1890. 191. — 1891. g. 1. sept.

Jahnis Lange dsimis 2. januarî, 1872. gadâ, Wez-Šwirlaukas Piġos (Dobeles apriņķî), kur wezaki, Indriķis un Lihse, bija ņaimneeki. Pirmo isglihtibu baudijis Wez-Šwirlaukas pagasta ņkolâ, no 1884. lihds 1889. g. apmekleja Jelgawas realskolu un to beidsis eestahjas 1890. g. augustâ politechnikâ inscheneeru nodaļâ.

1891. gadâ J. L. studijas atmata un aisgahja us ņawâm tehwa mahjam par ņaimneeku, kur wehl tagad dsihwo.

Adreņņe: zr. Jelgawu: Wez-Šwirlaukas Piġos.

116 (3287.) Schteins, Janis.

(*Š. eest. 1890. g. 18. IX.; k! usņ. 1891. g. 6. V.;*
XXX 1891. 92. g. 1. un II., 1892. 93. g. 20. I. — II.;
XX 1892. 93. g. I.; old. 1892. 93. g. II.; pumpk. w.
1891. 92. g. I un II.; mag. p. 1891. 92. g. 11. V. — II.;
g. t. 1892. 93. g., II. 1893. 4. g. 28. III. — II. 1894. 5.
I. — 14. IX.; mag. c. 1892. 93. g. 25. I. — 1. II.
rew. 1894. 5. I.)

Polit.: Komerz n. 1890. 91. — 1893. g. 27. aug.;
1894. g. 18. febr. 28. mart. 1895. g. D.

Jana Schteina autobiografija:

„Dsimis eņmu 29. julijâ, 1870. gadâ, Kurseme, Tukuma apriņķî, Blihdenes muischâ, kur mans tehws bija par kaleju, — usaudsis Leepiņu mahjâs.

112

Louis Tubbs

115

F. Laage

116

117

J. J. J. J.

kaīmīņu Duhru pagastā. Tadehļ ka mahjās nebīju pee grahmatas peedabujams, tad tiku weenu gadu (pirmo gadu školas-gaitā) šuhtits us tuwejo muischu pee kahdas „freilenes“ ahbezės mahzibā, pehz kam noklendereju 6 gadus pagasta-školā. 14 gadu wezs tiku nodots Rigas aprinķa skolā, kuŗu nobeidsis eestahjos Rigas politehnikas preekščškolā. 1890. gada augustā tiku immatrikulets politehnikā kā tirdsneezibas nodaļas students.

Politehnikā diplōma ekšameni nobeidsu 1894. gada dezembrī Nahkoščhā pawašarī dewos us Maškawu un tur atradu weetu, kahdā angļu techniškā kantorī; gadu wehlak pahrgahju par grahmatwedi un kōrrešpōdentu us zitu technišku kantorī, kur wehl tagad (1898. g.) strahdaju. Ne tejeenes pahrgahju us Tiflišu (Агентство Франц. комп. ахтал. рудниковъ).“ — Tik tahli autobiografija.

Adr. (1903. g.) Chicago, Jll. General delivery, tad Port-Arturā pr. adr Kunst & Albers (?).

117. (3681). Grünbergs, Juris.

(*Š. eest.* 9./X. 1890. g.; *k! usn.* 9./XII. 1891. g.; *lit. w. r.* 1891./2. 27./I. — II.; *bibl.* 1891./2. II.; *ark.* 1892./3. I. un II.; *kaš.* 1893./4. I.; *lit. w. pr. w.* 1893./4. I.; *rew.* 1894./5. II.; *g. t.* 1894./5. II.; XXX 1893./4. 28./III. — II.)

Polit.: *Agr.* 1890./1. — 1896. g. 20. now. D.

Jura Grünberga autobiografija:

„Dsimis ešmu 1869. gadā, oktobra mehnešcha 14. deenā, Wezummuishas Beķera krogā, Bauškas aprinķī. Pirmos šeščhus dsihwes gadus pawadiju

nīnetā weetā, kur mans tehws bija par kroidseneeku; pehz ņheem gadeem mani wezaki peeņehma masu nomas muischeli Widsemē, us kuņeni ari manim bij lihds jaet un peezi gadi janodsihwo. Weenpadsmīto gadu ņaņneedsis, dewos atpakaļ us Kursemī pee brahļa un ņagatawojos tur diwi gadus us widus ņchiras ņkolos ekņamenu. 1883. gadā, augusta mehneņi, pahrbrauzu us Rīgu un grībeju eestahtees reaļskolā, bet tā ka preeķņch apakņhejās klaņņes jau biju par wezu un augstakā klaņņē frantņchu walodas dehļ newareju eetikt, tad biju peeņpeests eestahtees „Germaņa” priwat-reāļskolā, kur es 3^{1/2} gadus ņabiju. ņchinī laikā ņaņneedsu tik dauds mahzibas, ka nu wareju pilņehtas reaļskolas terzijā eetikt. ņchinī ņkolā ņabiju atkal 3^{1/2} gadus un 1890. gada junijā noliku gala ekņameni. Ta paņcha gada augustā eestahjos politehnikas laukņaimnee-zibas nodalā. — Politehniku nobeidsu 1896. gadā ar agronoma gradu.

Pehz studiju nobeigņšanas dewos septembra mehneņi us ņerņonas guberņu, lai waretu eepasihtees ar laukņaimnee-zibu deenwidos. Tur Kuriņowo-Pokrowņkajā (ņerņonas gub.) ņabiju 4 mehneņchus un atgreesos daschadu apstahķļu dehļ 1897. gada janwara mehneņi atkal us Rīgu un pehz tam us Kursemi us laukeem, kur nodsihwoju lihds 1897. gada 1. julijam. Tad dabuju jaunakā kontro-lera weetu Nowgorodas guberņas akzises waldē. 1898. gada 16. martā tiku paaugstinats par wezako kontroleru. — Pa wiņu ņawu deenesta laiku wairak nodarbojos ar buhwem un ziteem techniņkeem darbeem, masak ar akzises eerehdņa ihsto darbibu.

No 1901. g. 19. oktobra Jeņiseiškas guberņas akzises nodaļas inspektora wezakais palihgs (Старший помощник Надзирателя Акцизных Сборовъ).

Adrešše: Почт. телегр. ст. Новоселовское Минусинскаго уѣзда, Енисейской губерній.

118. (3789). Pahkis, Niklass (Nikolajs).

(*Š. eest.* 17. *II.* 1891. g.; *k! usņ.* 12. *IV.* 1893. g.; *lit. w. r.* 10. *I.* — 20. *I.* 1892., 1892. *13.* 22. *II.* — 11. *lit. w. pr.* 1893. *14.* I. un II.; *rew.* 1894. *5.* II.)

Polit.: *Mašč. insch.* 1890. *11.* *Ķim.* 1891. *2.* — 1896. g. 11. jūnijam. *D.*

Niklaša Pahķa autobiografija:

(no diwām autobiografijam kopā šawilkta)

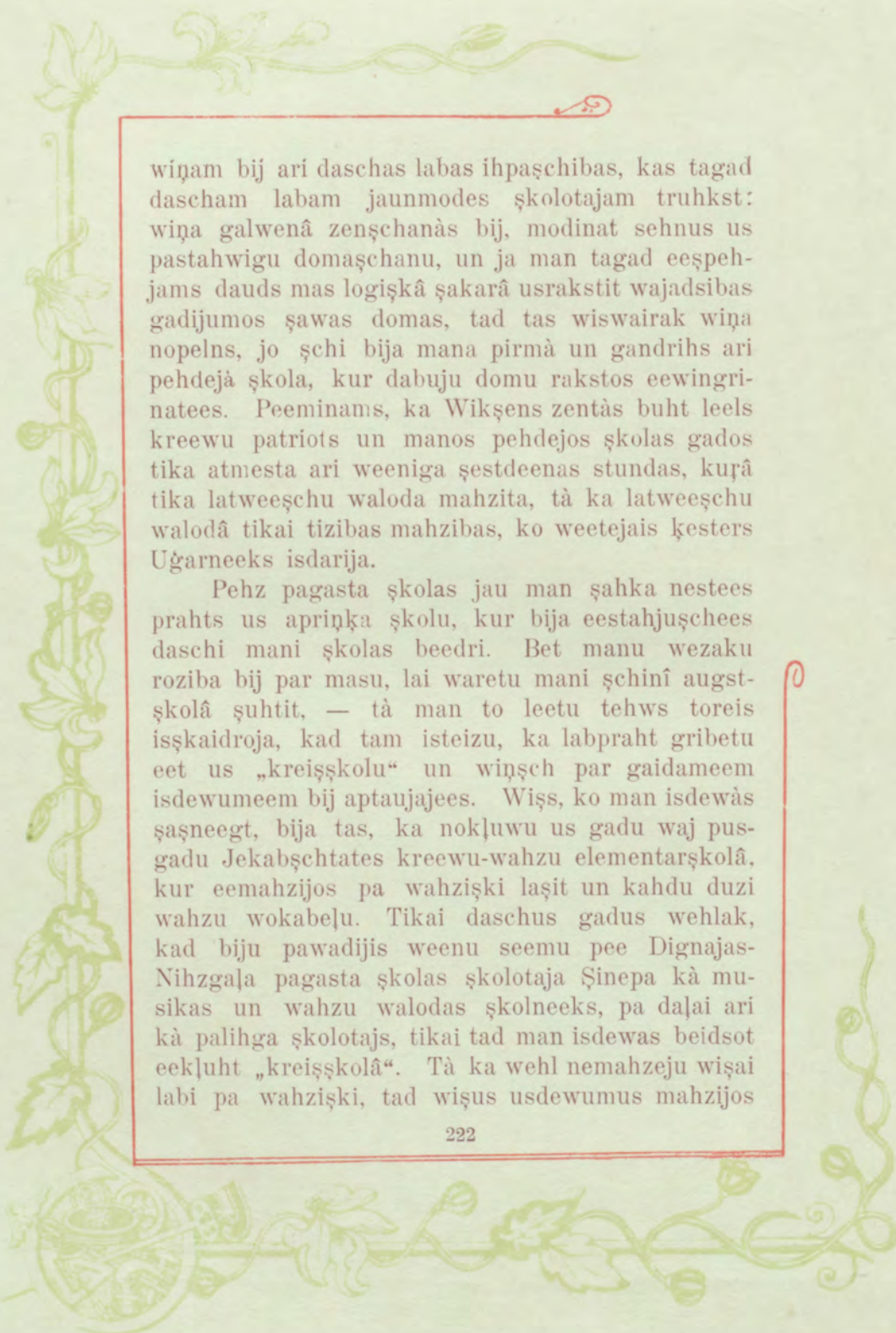
„Ešmu dsimis Witebškas guberņas Krisburgas draudsē, Ungurmuischas pagastā, Meschamuischas Pahķu mahjās, kā šcho mahju šaimneeku tehwa Juŗa un mahtes Dahrtes) dehls 16. nowembrī, 1860. g.

Wisagrakā atmiņa no manas behrnibas buhs laikam ta, kā es reis šawu mahmulīņu dariju usmanīgu, ka ešmu jau tik leels usaudsis, ka us loga-dehļa nostahjotees waru ar galwu šašneegt loga augšchejo šleegšni (palodsi). Drušziņ wehlok jau šahku buhwet wehja un uhdens dsirnawas, laiwas, kuģus, wagonus, lokomotiwes — ja pat wešalus dselszeļa wilzeenus. Pee wišeem šcheem darbeem pa leelakai daļai man pašcham peedereja tikai ideja, kamehr praktiškā iswešchana tapa usdota waj nu manam wezakajam brahļam Jahņam, waj, ja tas kahdreis bijās tahdu kološalu darbu iswešchānu usņemtees, — gana-sehnam. Praktiškās

preekščstudijas es taišīju waj nu us tuwakās dselszeļa stazijas, waj atkal apkaimes uhdens-dsir-nawās, kapehz arī, kad tehvam weenâ waj otrâ weetâ bija kahdas dariščhanas, es daudsreis ar ašaram to luhdsu, mani ņemt lihdsi. Wareju buht gadi 4—5 wezs, kad dabuju baudit pirmās mah-zibas matematikâ gluschi praktiški. — Krusttehwi un krustmahtes, muhs apzeemodami, man alasch dahwinaja pa naudas gabalam. Biju tâ šakrahjis jau labu pulku, gan leelaku gan masaku naudas gabalu. Reis ar šchīm naudam rotaļajot, man is-likās, kâ kad kahda naudas gabala truhktu. Škumigs steidsos pee mahtes un šuhdseju tai sawas behdas. Mahte man prašija, zik tad man pawišam bijis, us ko es neka nesinaju atbildet. Nu wiņa stahstija, ka wajagot mahzet škaitit un rehķinat, lai waretu katrâ wajadsibas brihdî issinat, zik naudas gabalu pawišam ir un waj tee wiši. Ar wiņas palihdsibu beidsot isdewas sawest reh-ķinus: bij kahdî peezi waj šešchi naudas gabali. Tai pašchâ waj otrâ deenâ es raudsiju jau šareh-ķinat, zik par wišām naudam kopâ kapeiku, un tahdâ kahrtâ šašneedsu pirmo robescha stabu matematikâ — škaitli „10“. Wehlaku, kad biju ar šcheem škaitļeem apradinajees, lihds šintam un tuhkstoščam gahja dauds weeglak. Lašiščhanâ eelausijos sem mana radineeka, Duhzanu Jahņa, usraudsibas, kuŗsch, preekšč neilga laika kâ pagasta školu beidsis, toreis pee mums usturejās. Atminos gluschi labi, kâ kahdu šwehtdeenu tehws, no basnizas pahrbraukdams, atweda man, no mah-zitaja nopirzis, Šchablowška ahbezi. Ar klušām

bailem ŝkatijos neŝaprotamajos melnajās, treknajās „sihmēs“, jo mahte ļoti pukojās, ka tehws nebij nopirzis tahdu, kur ŝarkani burti un gailis wirŝū, bet mahzitaja paklaušijis, nopirzis tahdu druhmu un neŝmuku, un wezmahte, apluhkojuŝe ŝcho leelo „werķi“, taiŝni isteizās, ka pehz tahs nemas nebuhŝchot eeŝpehjams ne mahzit, neds ismahzitees. Bet — paldees Deewam un Duhzanu Jahņam — mahziba gahja, kà par brihnumu, gluschi labi un weegli un jau pirmajā deenā biju ar burteem zauri. Wehlak, kad biju pirmās lapas puŝes boksterī isgahjis zauri, netapu ar mahziŝchanu wairs mozits, bet laŝiju weens pats, bes ŝkolotaja usraudsisbas, kur un kad paŝcham patikās. Tà tad ar „kaķamiŝi“ un wezo „dseeŝmu grahmatu“ neeŝmu nekad dabujis kreetni eepasihtees, lai gan ar bailem noŝkatijos, kà ganu sehni un ganu meitenes seemas gaŗajos wakaros ap tàm ŝmulejās

Biju laikam tà ap 7 gadi wezs, kad tehws mani nodewa gandrihs 3 juhdses attahlajā Ungurmuischas pagasta ŝkolā. Ar wezakeem ŝaredsejos tikai leelakajos ŝwehtkos un pa waŝaras ŝuņudeenam. Ŗche ŝkolā gahja wiŝs pa kreewiŝki, iŝņemot tikai tizibas mahzibu un weenu stundu ŝestdeenā, kur tika latweeŝchu ortografija mahzita. Lai gan tŝchetri gadi gaŗajā mahzibas laikā, ŝawas pahrak jautrās un straujās dabas deļ, tiku neŝkaitamas reises kaktā stahwejis, gan kahjās gan zeļos — tee bija toreis ŝkolā parastee ŝodi — tomehr nobeidsu ŝkolu kà ŝkolotaja mihlulis nn labakais ŝkolens. Bahrgais wezmodes ŝkolotajs, wahrdā Wikŝens, man tomehr paliks mihlā peemiņā, jc

wiņam bij ari daschas labas ihpašchibas, kas tagad dascham labam jaunmodes školotajam truhkst: wiņa galwenâ zenšchanâs bij, modinat sehnus us pastahwigu domašchanu, un ja man tagad eespeh-jams dauds mas logiškâ šakarâ usrakstit wajadsibas gadijumos šawas domas, tad tas wiswairak wiņa nopelns, jo šchi bija mana pirmâ un gandrihs ari pehdejâ škola, kur dabuju domu rakstos eewingri-natees. Peeminams, ka Wikšens zentâs buht leels kreewu patriots un manos pehdejos školâs gados tika atmesta ari weeniga šestdeenas stundas, kuřâ tika latweešchu waloda mahzita, tâ ka latweešchu walodâ tikai tizibas mahzibas, ko weetejais ķesters Uģarneeks isdarija.

Pehz pagasta školâs jau man šahka nestees prahts us aprinča školu, kur bija eestahjušchees daschi mani školâs beedri. Bet manu wezaku roziba bij par masu, lai waretu mani šchinî augst-školâ šuhtit, — tâ man to leetu tehws toreis išškaidroja, kad tam isteizu, ka labpraht gribetu eet us „kreišškolu“ un wiņsch par gaidameem isdewumeem bij aptaujajees. Wišs, ko man isdewâs šaşneegt, bija tas, ka nokļuwu us gadu waj pus-gadu Jekabšchtates kreewu-wahzu elementarškolâ, kur eemahzijos pa wahziški lašit un kahdu duzi wahzu wokabeļu. Tikai daschus gadus wehlak, kad biju pawadijis weenu seemu pee Dignajas-Nihzgaļa pagasta školâs školotaja Šinepa kâ mu-sikas un wahzu walodas školneeks, pa daļai ari kâ palihga školotajs, tikai tad man isdewas beidsot eekļuht „kreišškolâ“. Tâ ka wehl nemahzeju wišai labi pa wahziški, tad wišus usdewumus mahzijos

no šahkuma no galwas, kas nebija wis wišai weegla leeta; bet wehlak, kad biju wairak eelau-sijees wahzu walodâ, tas wairs nebija wajadsigs un tad gahja labak. Jau pehz puzgada, nesinu waj manas uszihtibas, waj mana leelâ wezuma (bija to reis jau tà pee 18 gadeem) un auguma dehl, tiku pahzeltis primâ, no kuņeenes jau pehz puzgada isstahjos, školu nepabeidsis, jo biju dabujis dsirdet, ka Dinabugâ (Dwinškâ) ešot wehl weena augstaka škola — realškola, us kuņu nu man par wari gribejâs tikt.

Rudenî brauzu us Dwinšku (Dinaburgu), ņehmu tur pee kahda realškolâs školneeka stundas un jau gribeju us Seemas šwehtkeem mehġinat eekļuht peektajâ klaššê (terzijâ), bet te paliku šlims un nu bij jabrauz us mahjam. Kad nahkošchâ rudenî peeteizos us ekšameneem V. klaššê, tad tiku atraidits, ka ešot par wezu preekšch schis klaššes, lai taišot us VI. klašši. To nu es newareju — un tà ka Dinaburgâ (Dwinškâ) ari ilgak uštūretees un stundas ņemt newareju, tad realškolâs plans man isjuka.

Toreis nel. K. Waldemars wišâs awisês rakstija par juhrškolam un aizinaja duhšchigos latwju jaunekļus us juhru. Wiņa dedsigee wahrđi eekaršēja ari manu širdi — un es noņehmos katrâ siņâ palikt par šlawenu juhrneeku. Bet te nu iszehlâs man ar tehwu domustarpiba, jo tehws nebuht nepeekrita manam jaunajam projektam. Tehwu jo dedsigi pabalstija mahte — un konserwatiwâ partija uswareja. Tomehr uswara bij tikai ahriga. Juhra, kuņu gan wehl nekad nebiju redsejis, mani

wiġinaja jo projam un es newareju ŝċhai wiġina-
ŝċhanai atturetees pretim. Isdewigâ brihdî, pa-
nehmis daschus weġas gabalus un wiŝu ŝawu
paŝcha kaŝŝi — dewos us dselszeġa staziju. Ŝċhe
man gan pahris kapeikas peetruhka preekŝch
biljetes lihds Rigai, bet par laimi par telegrafista
paliġgu ŝċhe bij mans agrakais ŝkolas beedris no
apriņċa ŝkolas, kuŝŝch man truhkstoŝċhâs kapeikas
pumpeja un isdewa biljeti kâ wajaga. Laimigi no-
nahzis Rigâ, tuhliņ otrâ deenâ nogahju pee nelaiċka
adwokata Kr. Kalniņa, kuŝu no awisem pasinu kâ
dedsigu tauteeti un Rigas Latweeŝchu Beedribas
preekŝchneeku. — Bet te dabuju tikai tahdu pa-
domu, lai ejot us Daugawas malu un luhkojot
dabut us kahda kuġa weetu. Bet rudens jau bija
klaht, tikai nedauds kuġi wairs bij Daugawâ — un
man tika teikts, ka eŝmot mas zeribu drihsumâ
dabut weetu, warbuht pehz dasċhâm nedeġam.
Noŝkumis gahju atpakaġ piġŝehtâ, bet newareju
wairs atrast ŝawu wakar aņņemto mahjas weetu,
kur biju atstahjis ŝawu bagaschu. Ko nu bij
darit? Ilgaki Rigâ usturetees wairs newareju;
tapehz, pahrdewis us tirkus, Daugawmalâ, mahtes
atditos zimdus un nopirzis par ŝċho naudu maisi,
dewos kahjam atpakaġ us mahjam. Zeġojuma beigâs
pahrtika gan druŝku aptruhka, tomehr, treŝċhâ
deenâ, pehz dauds raibeem peedsihwojumeem zeġâ,
biju atkal Pahġos — gluschi nokaunejees par ŝawu
neisdewuŝchos planu.

Gadu wehlak, 1881. gadâ, brauzu us Pleŝkawu,
ar nodomu, eestahtees tureenenes mehrneeku ŝkolâ
pee kam tahlaks plans bija, tanî gadijumâ, kad ar

*N. Pankov P. Danishevsky J. Lange.
L. Steins F. Bergmans J. Gumburg J. Kuhba
H. Holterman*

ekšamenu nepaweiktos, dotees us Peterburgu un palikt par juhrneeku. Tagad es to wareju, jo nu man bija — wešeli 30 rubļi kabatâ! Ekšamenu — istureju un pee tam wehl gluschi labi, jo tiku kroņa stipendiatos eerehķinats, un tã tad paliku Pleškawâ wešelus 3 gadus.

Mehrneeku ņkolas kurņu beidsu 1884. gadã kã pirmais ņkolneeks. ņkolas walde lika preekņchã mani un wehl weenu no maneem ņkolas beedreem, kahdu kreewu, ņuhtit us Maņkawu dehl tahlak isglihtoņchanã „Mehrneeziabas Institutã“ („Конштантиновский Межевой Институтъ“). Es gan wiņai nekahroju pehz mehrneeziabas inscheneera goda, tomehr galã biju ar meeru un mehs abi isredsetee laidamees zaur Peterburgu us Maņkawu. Kad bijam Peterburgã nonahkuņchi, es gribeju ņche wehl kahdas deenas usturetees un apmeklet daschus Peterburgas latweeņchus, ar kuņeem Pleškawã biju eepasinees, bet mans beedris aisbrauza us Maņkawu. Kad biju eepasinees ar peterburdsneekeem, man wairs nemas neġribejãs us Maņkawu braukt, kadehl noņpreedu, usņemt Peterburgã kahdu weetu un tad ņagatawotees us kahdu zitu augstskolu. Weetas tika man dutņcheem apņolitas, bet deemschehl es neweenas nedabuju. Beidsot pehz 4 mehneņchi ilgas gaidiņchanas, biju peeņpeests 1885. gadã peeņemt jaunakã mehrneeka palihgã weetu (младшаго землемѣрнаго помощника) Witebņkas gubernãs sihmetawã un teikt Peterburgai ar Deewu. Tã manas jaukãs gaiņa pilis bij atkal pawiņam ņabrukuschas.

Peenemtä weeta bija bes noteiktas algaš un un man biia japahrteek no priwat-darbeem. Tapehz ari pee pirmà isdewigà brihscha greesu tai muguru un jau pehz kahdeem mehnešcheem pahrgahju us Miņsku pee tureenē domeņu waldes par mehrneeku. Šche šabiju wairak kà gadu, kamehr 1886. gada rudenī dabuju etat-mehrneeka weetu (Итратнаго землемѣра) pee Lomschas gubernas semneeku leetu komiņijas. Tà ka alga šche bija, šalihdsinot ar agrako (500 r. g.), deesgan prahws (brihwa dsihwoklis, brihwa apkurinašchana un apgaišmošchana un šahkumâ 800, tad 1000 r. g.) — tad tagad no dsihwes gruhtibam netiku neko wairs špeests. Tomehr pee wiša pehz pahris gadeem man šahka apnikt tahda muhscham daschadu ķesu pilna un nepastahwiga mehrneeka dsihwe, un es atzerejos, ka biju reis šapņojis no tahlakisglihtošchanàs. Ņehmu atkal grahmatas rokâ un mehģinaju šagatawotees us eestahšchanos politeķnikâ, bet drihs israhdijas, ka šchitâ nekas neisnahks: ja gribeju ustizigi ispildit šawus amata peenahkumus, tad nebija nemas neds laika neds eešpehjas, wehl ar studijam nodarbotees, un ja gribeju studet, tad wajadseja atkal mehrneeka amatu kahrt wadsī. Pehdejo es labpraht buhtu darijīs, ja buhtu nauda bijuše, bet to wehl nebiju eekrahjees. Nu wajadseja par wišâm leetam to isdarit. Lihds šchim biju katru seemu pawadijīs gubernas pilšehtâ, kur dsihwe isnahza stipri padahrga, tagad pahrgahju ari par seemu us šawa apriņķa maso galwas pilšehtu — Šchutzschutšchinu. Šche, taupigi dsihwodams, pehdejâ gadâ eekrahju tá ap 500 rubļu, ar

kureem tad ari eerados 1890. gada septembra eešah-
kumâ wezajâ Rigâ. Lihds Jaungadam šagatawojees,
1891. gada janwara šahkamâ noliku ekšameni un
tiku usņemts politeknikâ maščinu-inscheneeru
nodaļâ, no kuŗas jau nahkošchâ semestrî pahrgahju
us ķimijas nodaļu. — Tik tahli autobiografija.
Pehz politeknikas nobeiģšchanas N. P. bija kahdu
laiziņu ķimijas nodaļâ ašistents, kahdu amatu jau
kâ students bija ispildijis — un tad pahrgahja
fabrikas ruhpneezibâ us Deenwidus-Kreewiju. Kâ
politechnikas asistents eeguwa galma padomneeka
tščinu.

Adrešše: Ст. Очеретино, Екатеринбург. ж. д.
Заводъ Пакиса.

[119. (3465). Solts, Augusts.]

(Š. eest. 9./XI. 1891. g.)

Polit.: Insch. n. 1891. — 1892. g. sept.

Augusts Solts, dsimis Widsemē 17. dezembri, 1869. gadâ,
arņmekleja 1888. g. — 1890. l. politechnikas preekšchškolu.

Politekniku atstahjis, eegahja kara deenestâ, — tagad
wirsneeks Ustju-Dwinkas (Daugawas grihwas) zeetokšchna ar-
tilerijâ

120. (3331. Ballods, Rudolfs.

(*Š. eest. 1./IX. 1891. g.; k! usŋ. 5./X. 1892. g.; kaš. 1892.13. 1./XII. — I., II. — 1./III.; rew. 1893./4. I.*

Polit.: Kom. 1891.12. — 1895. g. 28./III. D.

Rudolfa Balloscha autobiografija:

„Ešmu dsimis 10. dezembrî (zaur pahrškatišchanos kà mana dsimšchanas deena ir eerakstits 24. dezembris), 1868. gadâ, Widsemê, Jumurdas Jaņa-muischâ. Pirmàs ŧkolas apmekleju Erglôs; wispirms pagastu skolâ un tad tureenens draudses ŧkolâ ŧagatawojos us eestahšchanos realškolâ. 1887. g. eestahjos zeturtâ klaššê Rigas Petera I. realškolâ, kuŧu lihds ar papildu klašši beidsu 1891. pehz kam turpinaju ŧawu isglihtibu Rigas politeŧnikas tirdsneezibas nodaļâ, Studijas beidsu 1894. gadâ, pehz kam eestahjos kaŧa deenestâ kà ŧawwaļneeks. Kaŧa deenestu beidsu 9 menešchôs, eeguhdams reserwes praportšchika tšchinu. —

Nu laiku pehz kaŧa deenesta strahdaju pee ŧawa brahļa Rigâ, pehz kam pahrgahju apdrošchiuašchanas beedribâ „Rossija,“ Peterburga, kalkulazijas nodaļâ.“

Adrešše: С.-Петербургъ, Казанская 45 кв. 52.

121. (3466). Wanags, Aleksandrs.

(*Š. eest. 9./IX. 1891. g.; k! usņ. 6./XI. 1895. g.; arķ. 1896./7. I.; lit. w. pr. w. 1895./6. 13./XI. — I., 1896./7. I. — 28./X. un 18./XI. — I.; lit. w. ņekr. 1892./3. 19./X. — I. un II. — 22./II.*)

Polit.: Insch. 1891./2. — 1892. 31./I.; 1892. 2./IX. — 1893. janw.; 1894. sept. — 1896. janw.; 1896. sept. — 1897. sept.; arķt. n. 1898. 14./I. — 1898. 11./VI. —

Aleksandera Wanaga autobiografija:

„Dsimis eņmu 21. februari, 1873. g., Zehņu apriņķa Leezeres Lejas Mazkanu mahjās, kur tehws Indriķis Wanag un mahte Marija dsim. Zihrul, nodarbojas kā semkopji. Pirmo mahzibu dabuju no ņawa brahļa. Ar 12. gadu eestahjās Leeseres pagasta ņkolā, no kureenes pehz diweem gadeem eegahju draudseņ ņkolā turpat, 1888. g. rudenī eestahjos Zehņu pilņhtas ņkolas III. klaņes semakā nodaļa, bet jau pehz pusgada (1889. g. janw.) pahrgahju us Rigas politeņnikas preekņņņkolas terziju. Preekņņņkolu nobeidsu 1891. g. maijā un ta paņcha gada augustā eestahjos polit. inscheneeru nodoļa. Apstakļu ņpeests wairak reises isstahjos no politeņnikas. 1898. g. janwarī pahrgahju us arķitektu nodaļu. —

Pa studiju laiku 1894/95. g. Seemas ņwehtku brihwdeenas upureju preekņch tautas, kopā ar ņawu ņirds-draugu un konkrustdehlu Chr. Siwertu braukadams pa Seemeļ-Kurseemes zeemeem un ņehtām

krahdams materialus preekšč latweešču etnograflškàs isstahdes 1896. Ar 1896. g. wašaru pastahwigi nodarbojos arķitekta K. Pehkschena teķniškà birojâ. — Tik tahli autobiografija.

1902. g. A. W. eeguhwa pehz nolikta ekšamena ihpašchejâ teķniku ekšaminazijas kommišijâ (Peterburgâ) ziwilteķniķa gradu, Prezejees ar Kurtzig jkdsi (no Tukuma).

[122. (3916). Uhdre-Rudsite*]

(*Š. eest.* 9./IX. 1891.)

Polit.: Insch. n. 1891./2. — 1893. sept.

Uhdre-Rudsits, dsimis Eauskas aprinki, 10 oktobri 1872. g. Miris.

123. (3948). Siewerts, Kristians.

(*Š. eest.* 23./IX. 1891. g.; *k! usņ.* 4./V. 1892. g.;
××× 1897./8. I. — 29./IX.; ×× 1897./8. 29./IX. — I;
g. t. 1897./8. I. — 29./IX.; *lit. w. pr. w.* 1892/3. II;
bibl. 1892./3. I.; *rew.* 1893./4. I.

Polit.: Agr. 1891./2. — 1895. 23./V.; 1897.
10./I. — 1900. 8./XI. D.

Kristiana Siewerta autobiografija:

„Dsimis esmu 13. maijâ, 1870 gadâ, Do-
beles aprinķa Šwehtes pagasta Schebru-Pluhtšhu
mahjâs, kuras maneeem wezakeem peedereja. Pirmo
isglihtibu baudiĵu Šwehtes pagasta ņkolâ, pehz

kuras beigšanas (1884. gadā) eestahjos Jelgawas realškolā Realškolas kuršu beidsis 1890. g., eesahku studijas (sept. 1891. g.) Rigas politehnikas lauksaimneezibas nodaļā. Tā ka man nebij ko gaidit us pabalstu no wezaku kā ari zitu radineeku pušes, tad biju špeests pa leelakai daļai pats šew šagahdatees lihdsekļus preekšč studiju isdewumeem-“ — Tik tahli autobiografija.

Pehz studiju nobeigšanas usšahka praktišku darbibu Ķeršonas gubernā Korišowo-Tokrowškojā. No tureenes pahrgahja 1903. gadā us Irkutškas gubernu, Irkutškas laukš. školā par direktoru.

Adrešse: Иркутскъ, Сельско-хозяйственное учили. ст. Жердовка.

124. (3947). Jekabsons, Karlis.

(*Š. eest.* 22./IX. 1891. g.; *k! usņ.* 2./XI. 1892. g.; *kašš.* 1893./4. II., 1894./5. I.; *biel.* 1892./3. II.; *lit. w. pr. w.* 1893./4. II., 1894./5. 14./IX — I.; *lit. w. pr.* 1894./5. 15./II. — 17./IV.; *rew.* 1894./5. II. — 12./III.)

Polit.: *Agr.* 1891./2. — 1896. g. 20. now. D.

Karla Jekabsona autobiografija:

Karlis Jekabsons dsimis 1870. g. 25. julijā Widsemes Mahlpils Lejas Raņtanu mahjās, kur tehws Miķelis un mahte Lihse, bijušchi par šaimneekeem — pirmā laikā par rentneekeem, bet no 1868. gada par šcho mahju ihpašchneekeem.

Pirmo isglihtibu baudiu Mahlpils draudses skolā, kurā eestahjos kā 9 gadus wezs sehns un

kuru apmekleju 4 seemas; pa wašaram biju pats par skolotaju weenai waj otrai mahjlopu šugai. Pehz otras seemas jau šahku eet ari wašaras školâ, bet tà ka šchinî gadâ skolotajs bija nodomajis paplašcinat šawu augļu dahrsu, pee kura darba ņehma palihgâ ari skolneekus, tad nekahds brihnums, ka „leelais palaidnis“ gluschi jaunas bikšas bija noplehšis pirmâs diwâs nedelâs. Tas bijis pa dauds un šehis warbuht bija weenigais eemešlis, kapehz runâ ešoščà un nahkamâ wašara man bija japa-wada atkal mahjâs, „tehwa pehdâs minot.“ Pehz zeturtâs seemas 1883. gadâ mana šatikšme ar Mahlpils draudses skolotaju bija tahda tapuše, ka abu labâ wajadseja šchķirtees. Par nahkošcho „gaišmas awotu“ wezaki man bija iswehlejušchees Allaschu — kaimiņu, draudses školu. Ari te man nebija nolemta ilga palikšchana, jo jau nahkoščâ 1884. gadâ, dezembrî, tai šaziju ar Deewu, lai nahkoščâ janwarî eestahtos bijuščâ II. Rigas tirds-neežibas un apriņķa školâ. Nepeeteekoščas wahzu walodas praščanas dehl eekļuwu tikai 5 klassê (Kwintâ). Pehz 1½ gada šehis mahžibas eestahti šlehdsa un wiņas telpâs atwehra Petera I. realškolu ar kreewu walodas mahžibu, kurâ ari es biju nodomajis eestahtees. Pehz pabeigta eksamena israh-dijâs, ka apriņķa školas us „terziju“ pahrzeltais 16 gadus wezais jauneklis eekļuwis realškolas treščâ klaššê. Pehz 4 gadeem ar pehz šestas klaššes beigšchanas isdoto „gatawibas leezibu“ kabatâ un 20 gadeem us muguras gribeju „eestahtees kara deenestâ, lai ka šawwaļneeks nodeenetu šawus saldatu gadus un tad mekletu weetu. Us stude-

118

119

A. P. ... Rudolf Ballot

121

123

✦ KRUSTDÉLU COETUS 1891/1892. ✦

A. Salts
 K. Mészáros, Ruzsák
 K. Lenahaus.

K. Spring.
 Gy. Oldendörös
 A. Silberts

P. Balogh
 Ch. Sierich
 A. Hanagy

ŝchanu tanî laikâ man wehl nebija nekahdu zeribu. Ka tagad israhdas, tad par laimi toreis nekur tuwumâ negadijâs ŝawwaŝneeka-luteraņa wakanŝe, tâ ka negriboŝcham kaņa deenests bija jaatleek us gadu wehlaku. Ari zitas nekahdas weetas nebija sinamas. Kõ nu darit? Pahrleezinajeas, ka reaŝkolâ ari 7. klaŝŝê wehl tikŝchu atŝwabinats no ŝkolas naudas makŝaŝchanas, un zik nezik nodroŝchinats ar priwat-stundam, atkal eestahjos reaŝkolâ, lai beigtu ari 7. (papildu) klaŝŝi. Ŝchinî gadâ, kur tak katris ar dsihwako intereŝi pahr-runas ŝawu nahkõtni, kur paliks un kõ eeŝahks, man beeschi usmahzâs domas, waj ari man nebuhtu eeŝpehjams eestahtees augstŝkolâ; no wezaku puŝes gan palihdsibas deasin kahda naw ŝagaidama, bet warbuht iskulŝchos tâpat, kâ pehdejos 2 gadus reaŝkolâ, pa leelakai daļai ar priwat-stundam. Pa-teizotees wairakeem pamudinatajeem un pabalsta peedahwatajeem — pa daļai gan pret wezaku gribu lihds gala eksamena beigam biju tizis tik taļu, ka gatawojos us eestahŝchanos — nahkoŝchâ septembrî — Peterburgas meŝcha-institutâ. Ar no mahtes par pahrdotu gowi dabuteem 40 rbl. kabatâ 1891. gadâ, septembra pirmajā deenâ, dewos us Peterburgu. Pehz konkurenzes ekŝameņa tomehr israhdijs, ka man nebija nolemts tur palikt, bet jadodas us Rigu, kur wehl, ja labi pasteidsas, wareja eestahtees politeknikâ, Nonahzu Rigâ pehdejâ deenâ, kad wehl wareju eemakŝat koleģu naudas, bet ar kõ? Nekahds brihnums, ka minetee 40 rbl. bija isgahjuŝchi Peterburgâ. „Bagatu radu“ no kuņeenes waretu „usdsiht“ 150 rbl. man ari tolaiku

nebija, tadehļ wišai nopreezajos, kad nejaušchi us eelas šatiku kahdu „lauku wezi,“ kas dsirdejis, kur man šahp, bes kahdas diņģešchanàs atdarija šawu „deņķelbuku“ un noškaitija wajadsigo summu. Tikai pehz daschàm stundam jau biju eerakstits politeķnikas studentu šarakstâ kâ laukšaimnee-zibas nodaļas students. Pehz dauds preezigeem, bet ari nemas behdigeem brihscheem politeķniku atstahju 1896. gadâ, kâ agronomš. Tuhliņ pehz diploma darbu nodošchanas — 15. maijâ -- pee-ņehmu laukšaimnee-zibas školotaja weetu baroneetes Budberg šeewešchu mahjšaimnee-zibas institutâ, Poņemonâ (Kauņas gub.) Likstens tomehr nebija lehmis man ilgi šche palikt un aplaimet škaisto dsi-mumu — pa leelakai daļai tauteetes — ar lauk-šaimnee-zibas sinibam. Ja ari zits eemešlis nebuhtu bijis, tad tikai kaŗa deenesta dehļ man šchi „ap-škauschama“ weeta bija jaatstahj taišni pehz 4 meh-nešcheem. Nahkošchu gadu — lihds 22 oktobrim, 1897., pawadiju kaŗa deenestâ (Dwinškâ), kâ šaw-waļneeks. No 5. februara, 1898., g. atrados Grinouzu laukšaimnee-zibas školâ (Beššarabijas gub.) par školas šaimnee-zibas waditaju (fermeru).

Šawâ laikâ ešmu gan ari kahdu neeku raksti-jis (wiswairak „Semkopi“), bet neko eewehrojamu. Warbuht ka nahkotne šchinî siņâ buhs labwehli-gaka!“ — Tik tahli autobiografija.

1899. gada dezembrî, apprezejees ar Nataliju Šaulit, aisgahja us Irkutškas laukšaimnee-zibas školu par školotaju, kur ilgi bet nedabuja meerigu dsihwi baudit, jo leelduhrneeku dumpim Ūinâ iszeļotees - tika eešaukts kaŗa deenestâ un šuhtits us Ūinu bisma-

pus šawaldit. Kahdu mehneši kara deenestâ šabijis, tika atkal no ta atšwabinats un atgreesàs atpakaļ us šawu wezo weetu Irkutškas laukšaimneezibas školâ. Pehzak direktors šchinī školâ. 1903. gadâ no tejeenes pahrgahja us Pleškawas gubernu šeweešchu mahjturibas školâ Dubrowâ par direktoru.

Adrešse: ст. Дно, Псковской губ. имѣніе Марына Дуброва.

[125. (3611). Silberts, Eduards.]

(Š. eest. 5./XII. 1891. g.)

Polit.: Masch. insch. n. 1891. g. II. janw. — 1893. g. 23. augustam.

Eduards Silberts, (126. — Augusta Silberta brahlis) dsimis 29. oktobrī, 1866. g., Krimuhnu Briukšchķu mahjās, Dobeles apriņķī. Pehz Jelgawas realškolās beigššanas eestahjās 1891. gadā Rigas politeķnikā meckanikas nodaļā. 1893. gadā isstahjās no politeķnikas un eestahjās par eeredni Pernawas muitā. 1897. gadā tika pahrzelts us Rigas muitas waldi.

[126. (3799). Silberts, Augusts.]

(Š. eest. 5./XII. 1891.; k! usņ. 1./XII. 1892.; rew. 1892./3. II. — 9./III.)

Polit.: Kom. n.: 1891. 11./I. — 1894. janw.; 1895. 7./II. — 1896. 1./IV. D.

Augusts Silberts, (125. — Eduarda Silberta brahlis) dsimis 13. augustā, 1870. g., Krimuhnu Briukšchķu mahjās, Dobeles apriņķī. Pehz Jelgawas

realškolas beigšanas eestahjās 1891. gadā Rīgas politehnikā, tirdsneezības nodaļā. 1893. gadā istahjās no politehnikas, eestahdamees par šawaļneeku kara deenestā. 1895. gadā eestahjās atkal politehnikā un beidsa tirdsneezības nodaļu. Oktobrī, 1896. gadā, eestahjās par eeredni Wilņas muitas waldē. 22. dezembrī, 1898. g., tika pahrzelts par tulku un pakuhšcha inšpektora palihgu us Noworošijskas mitu (Kaukasijā).

127. (4081.) Resewškis, Karlis.

(*Š. eest.* 5./IX. 1892. g.; *k! ush.* 7./II. 1894. g.; *rew.* 1893./4. 14./III. — II., 1896./7. II. — 3./II.; *lit w. r.* 1894./5. I.; *lit. w. pr. w.* 1894./5. 17./IV. — II.; *kaš.* 1894./5. II., 1895./6. I. un II., 1896./7. I. — 28./II.)

Polit.: *Mašč. insch. n.:* 1892. 2./IX. — 1898. II. VI. D.

Karla Resewška autobiografija:

„Ešmu dsimis 31. julijā, 1871. gadā. Mana dsimteue atrodas Talšu apriņķī, Wandsenes pagastā. —

Pirmo isglihtibu baudiju weetjā pagasta školā, kopā ar šawu wezaku brahli, Teodoru. Buhdams jau no dsimuma wargulis un šlimigs, manim nahzās deesgan gruhti mehrot katru deenu trihs werstes gaŗu zeļa gabalu lihds skolai. Tapehz ari manim negahja ar mahzišchanos nekā šlaweni us preekšchu, jo biju šlimibas deļ daudsreis peespeests wairak deenas no weetas školu nokawet. Kahdus

4 gadus tā nošitu, kamehr beidsot tiku pahrwests us tuwejo Talšu pilšehtiņu, kur jau šawu brahli atradu preekščâ, Talšôs tanî laikâ tikko bija nodibinata no muischneezibas peežklaššiga aprinča škola. Šchi škola stahweja, kad es tur kâ 12 gadus wezs puika eestahjos, wiršskolotaja K. Mühlenbacha wadibâ. —

Tehws bij nodomajis mani usaudsinat par semkopi, turpretim wezako brahli tahlaki isglihtot, bet liktenis bij zitadi nolehmis. Beidsis aprinča školu, dewos us Rigas pilšehtas ģimnasiju un eestahjos augščkwartâ. Newaredams Rigâ aprast un buhdams šwešchs un bes kahda drauga, pahrghaju us Jelgawas realškolu. Pehz trim gadeem, 1892. gadâ, Jahņos, beidsu realškolu un tanî paščhâ gadâ, augustâ, likos Rigas politeņnikâ imatrikuletees kâ maščhin-inscheneeru nodaļas students.“ — Tik tahli autobiograflja.

Studijas beidsis aisgahja us Peterburgu (Пуш-кинская 19, бюро холодильникъ).

Adrešše: СПБ. Вас. Ост. II. линія 16, кв. 7.

[128. (4021). Eglits, Wilis.]

(Š. eest. 5./IX. 1892.)

Polit.: Kim. n. 1892. 2./IX — 1893. sept.

Wilis Eglits, dsimis Widsemē 1873. gada 1. maijā.

129. (3632). Šeškis, Dahws.

(*Š. eeft.* 5./IX. 1892. g.; *k! usņ.* 15./XI. 1893. g.;
bibl. 1893./4. II.; *lit. w. pr. w.* 1894./5. II., 1895./6.

I. — 13./XI.)

Polit.: 1890. II./I. — 1897. II./VI. D.

Dahwa Seška autobiografija :

„Mana dsimšchanas deena ir 1871. g. 6. maijs, un weeta, — Zehšu apr. Weismaņu pag. Lejas Peekuhnas, kur mani wezaki semturi. Ar dewito dsihwes gadu eešahku šawu školas gaitu weetejâ pagasta skolâ, kur šabiju tšchetras seemas, wašaram ganos eedams. No tureenēs apmekleju trihs seemas Ahraišchu draudses školu un tās kuršu beigušam, kâ wezakam dehlam, bij nošpreests palikt mahjâ par semkopi. Un ari pus gadu šabiju mahjâ, weza-keem pee semes darbeem palihdsedams. Pehz tam us daschu pamudinajumu eestahjos Zehšu apriņķa-školâ, kas tolaiku tika pahrwehrsta par pilšehtas školu; šche šagahju pusotra gada un redsedams, ka ar tās kurša beigšchanu naw eespehjams eekļuht widus školu augstakâs klašês, Seemas šwehtkos, pusgadu preekšch kurša beigšchanas, isstahjos un weenu gadu paliku mahjâ un šagatawojos us realškolu 1890. gadâ, janwarî, eestahjos Rigas politeĶnikas preekšchškolas terzijâ un diwi un pusgados beidsu tās kuršu. Tuhliņ pehz tam, 1892. g. septembrî, likos imatrikuletees Ķimijas nodaļâ, kuŗas kuršu. beidsu 1897. g. junijâ ar inscheneer-Ķimiķa gradu. Students buhdams weenu laiku strahdaju kâ priwat-aššistents

profesora Bischoffa privat-laboratorijâ. Studijas beidsis eestahjos, M. Böcklera ķimiškâ fabrikâ Rewelê. — Tik tahli autobiografija.

Adreŝše 1901. gadâ: Моск. Ярославская ж. д. ст. Пушкино. Хим. завод. Гогреве.

1903. gadâ: Иркутскъ, Акцизное Правленіе.

130. (4138). Jekŝchewizs, Anŝis.

(Ŝ. eest. 19./IX. 1892. g.; k! usņ. 1./III. 1893. g.; mag. pauc. 1893./4 I. un II.

Polit.: *Ķim. n.* 1892./3 — 1895. janw., 1895. 1. sept. — 1896. janw., 1898. 14./I. — 1900. 26./VIII.

Anŝcha Jekŝchewiza autobiografija :

„Peedsimu 1872.g. 29.janw. ŝawa tehwa mahjâs, Rehdos, Kr.-Wirzawas pagastâ, Dobeles apr. Tehws mira, eekams es ar ŝawâm azim wareju ŝkatit ŝchis paŝaules gaiŝmu; usaugt es usaugu mahtes un wezaku brahļu un mahŝu usraudsibâ. Pirmâs mahzibas baudiju weetejâ pagasta ŝkolâ, kuru paŝchâ pagastâ ŝauz par „Mahdschu ŝkolu“. Kahdus 5 gadus ŝabijis pagasta ŝkolâ, eestahjos Jelgawâ Letza ŝkolâ, kuŗu pehz 1/2 gada atstahju un eestahjos Jelgawas real-ŝkolâ, kuŗu pehz 7 gadeem beidsu, Pehz ilgakas pahrdomaŝchanas eestahjos Rigas politeķnikâ, ķimijas nodalâ.“ — Tik tahli autobiografija.

Politeķniku atstahjis aiszeļoja us Peterburgu un tur darbojâs fabriku ruhpnēezibâ lihds 1904.

gadam, kad, kà reserwes leitnants, tika eešaukts aktiwâ kara deenestâ un nokamandets us kara lauku Wladiwostokâ, kur tika peedalits zeetokšchņa artilerijai.

131. (4128). Paulewskis, Janis.

(*Š. eest. 19.IX. 1892. g.; k! usņ. 12.I. 1893. g.; ark. 1893./4. I.; rew. 1893./4. II. — 14.III; lit. w. r. 1893./4. I., 1896./7. I.; lit. w. pr. w. 1894./5. I. — 14.IX.; g. t. 1893./4. II. — 14.III.*)

Polit.: Insch. n.: 1892./3. — 1896. sept., 1897. 10/I. — 1897. sept., 1898. 14.I. — 1898. sept., 1899. 11.II. — 1900 9./VI., 1901. 1./IX. — 1902. 11.I.

Jaņa Paulewska autobiografija:

Peedsimu 1872.g.30.okt., Bauškas apr, Kautščumuishas (Kautzemünde) Juhriņu Jaunsemju mahjās, kurās mans tehws Anšis un mahte Minna bij par šaimneekeem. Lihds 8. gadam nodsihwoju wezaku mahjās, kur ari eelausijos grahmatâ. Pehz tam noweda mani pagasta školâ. Tikko pahris gadus školâ bijis, saudeju tehwu, kuršch 1882. gada pa-wašarî, zaur tifu nomahkts, atstahja mani wezako uu wehl brahli nu diwas mahšas bahreņus.

Wehlaku mahte prezejās otreis un, pateizotes patehwja gahdibai, mehs šajutam deesgan mas tos saudejumus, kuri mums zehlās zaur tehwa agro nahwi.

1884. gadâ eestahjos Bauškas trihsklašsigajās aprinča-školas apakšchejâ klaššê un nobeidsu

124

R. Jernabson

129

H. H. H.

130

131

J. H. H.

školas kuršu 3 gadôs, Ar ņcho nu wjadseja beig-
tees manam ņkolas laikam, jo pehz pagasta-teeņas
nolehmuma, bij patehwis ņpeests, ņņamakņat ņkolas
iņdewumus tik preekņch trim gadeem Bauskas .i.p-
riņķa-ņkolâ. Eewehrojot tikko eeņahkuņchos lauk-
ņaimneezibas krihsi — un wehl t̄, ka mahtei pre-
zotees patehwim bija par deesgan labi eekahrtoto
mahju inwentaru jaismakņa mums, nepilngadigajeem
mantineekeem, labi prahwas sumas, gribeja patehwis
ņekot wispahrigajam tolaika muhņu apgabala para-
dumam, (ņuhtit apriņķa ņkolas beiguņchos par ap-
teeku jeb bods mahzekļeem) un n̄dot mani mah-
zibâ Jelgawâ, kahdâ nebuht weikalâ ņcho nodomu
isjauza mans ņihkais augums, jo wezak̄i un aisbildņi
weenojâs, ka es newareņchot ispildit b̄ods puikas
usdewumus un tadehļ nolehma mani ņuhtit wehl us
Jelgawas realņkolu, lai pehz pahris gadeem waretu
eestahtees „pil̄ par ņkrihweri.“ ņkolas naudu
makņaja no mana mantojuma, zitus isdewumus
ņedsa patehwis. 1887. gadâ, augustâ, eestahj̄os
realņkolas kwartâ. Ar priwat-stundam pehdej̄os
gad̄os stahwokli uslabojis, nobeidsu 1891. gadâ,
julijs mehneņi, realņkolu. Gadu mahņkolotaja amatu
ispildijis, eestahjos 1892., septembr̄i, Rigas politeķ-
nikâ. Waļas brihsch̄os eņmu ņhad un tad strah-
dajis pee „Baltijas Wehstneņcha,“ „Balņs“ un
Tehwijas. Pehdejâ laikâ pastahwigs lihdsstrahd-
neeks „Balt Wehst.“ redakzijâ. —

132. (4107). **Wessers, Friedrichs.**

(*Š. eest. 19./IX. 1892.; k! usņ. 3./V. 1893.; old. 1893./4. II.*)

Polit.: Kom. n. 1892./3. — 1895. sept., 1895., 22./IX. — 1896. sept.

Friedrichs Wessers (76. šeloņa — K. Widiņa) šeevas brahliis, dsimis Rigā, 1885. g, 24. februārī, apmekleja Rigas pilšehtas realškolu, kuņas kursu nobeidsa 1892. gadā. Ta pašcha gada rudenī eestahjās politeķnikas tirdsneežibas nodaļā. Te kuņu pašchulaiku nobeidsis, wahrigi šašlima ar kahdu nerwu šlimibu un, gan tepat, gan ahrsemēs wešeļojees — tagad dsihwo Rigā, —

[133. (3624). **Ronis, Augusts.]**

(*Š. eest. 19./IX. 1892.; k! usņ. 1./III. 1863.; mag. pauc. 1894./5. II.*)

Polit.: Insch. n. 1892. sept. — 1898. 11. junijam. D.

Augusts Ronis, dsimis 1872. gadā, 9. septembrī, Rigā, kur tehws bija tirgotajs. Wispirms apmekleja kahdu priwat-školu. Masam nomira mahte — un pehz tam nodsihwoja kahdu gadu tehwa mahšas namā Leepajā. Tad Rigā šagatawojās us eestah-šchanos ģimnasijā — un apmekleja pehz tam ģimnasiju un Katrinas apriņča školu (1884. g.), tad pahrgahja tehvam lihdsi us Eekšch Kreewiju, no kureenes atgreesās 1887. g., eestahjas politeķnikas preekščškolā un to beidsa 1890. gadā. —

[134. (2725). Behrsinšch, Eduards.]

(*Š. eest.* 28./IX. 1892.; *k! usņ.* 12./IV. 1893.)

Polit.: *Insch. n.* 1892./3. — 1893. sept.;
1894. 12./III. — 1894 sept.; 1895. sept.
— 1896. sept.

Edwards Behrsinšch, dsimis Widsemē, 6. martā 1869. g. Apmekleja politehnikas preekščškolu no 1885. — 1888. gadam.

Pehz studiju atmeščanas nodeeneja šawa šawwaļneeka gadu un tad nodarbojās koku tirdsneezibā — Mihilgrahwī, no kureenās aigahja us Bakū petrolejas ruhpneezibā par tehņiķi. 1905. gadā bija eesaukts kā rāserwas leitnants aktiwā kara deenestā, bet palika Rigā pee te mobilisetām karašpehka daļam.

135. (4057.) Makars, Kristaps Fridr. Johanns.

(*Š. eest.* 5/X. 1892.; *k! usņ.* 1./III. 1893.; *old.* 1894./5. I. — 29./IX.)

Polit.: *Kom. n.* 1892./3 — 1895. 13. jul.;
1895. I. sept. — 1896. sept.

Kristapa Fridricha Johanna Makara autobiografija :

„Peedsimu 1871. gadā, 13. februārī, šaweem wezakeem, Kristapam un Katrinai, kā wezakais dehls Ropaischu Meščiņu krogā, kur mans tehws bij par krod sineeku un bes tam nodarbojās ar malkas tirdsneezibu. Šawu elementar-isglihtibu baudiju Rigā pee nelaiķa Špundes, ķas prata šaweem školeņeem eedehstit mihlestibu us tautu un tehwu walodu.

Widejo isglīhtību baudīju Rīgas pilšehtas ģimnasijā, kuŗas pilno realkuŗu nobeidsot, eestahjos 1894. g. sept. politeķnikas tirdsneezibas nodaļā. Studijas laikā nodewos pilnīgi studentu dsihwei un ņabeedribai. Bet deemschehl studentam eŗot, manīm jau waja-dseja aisstahwet mahjas weikalu intreŗes, jo mans tehws bij jau agrak miris. Tamdehļ, redsedams, ka weikalu tik labi newar wadit, ja usturas Rīgā, es 1897. gadā atmetu studijas un nodewos galigī mana tehwa eeŗahktam darbam malkas-tirdsneezibai. — Tagadeja adreŗe: Bellenhof чр Ригу.“

136. (4075). Pumpurs, Jahnis.

(ŗ. eest. 9./X. 1892. g.)

Polit.: Kom. n. 1892. g. 2. sept. — 1893. g. janw.

Jahnis Pumpurs, dsimis Rīgā 1872 g. 9. junijā un te pat Rīgā ari apmeklejis widus-ŗchkiras ņkolu. — 1899. g. Maŗkawā tirdsneezibā

137. (4141). Stiprais, Jahnis

(ŗ. eest. 9./X. 1892.; k! usņ. 6./XII. 1899.; rew. 1892./3. I.; arķ. 1901./2. II.; lit. w. pr. w. 1899./10. II., 1900./1. I. un II., 1902./3. I. — 30./IX.; lit. w. pr. 1901./2. I. — 19./XI., 1902./3. 30./IX. — I.)

Polit.: Lauķŗ. 1862./3. — 1892. sept.; Kom. 1899. 1./IX. — 1903. D.

Jahna Stipra autobiografija:

„Dsimis 18. augustā, 1870. g., Wez-Peebalgas Antenu majās, ko tehws Andschs un mahte Lihse tureja us nomu. 10 gadu wezs eestahjos weetejā

pagasta skolā pee brahjeem Kandsiteim. Te paliku 2 gadi un tad pahrgahju us Škujenes draudses skolu, kur šabiju tšchetrus gadus. 1896. g. eestahjos Petera realskolā Rigā. Kad biju IV. klaššē, nomira mans tehws uu nu paliku weens pats bes wezako lidsekļu. Bes naudas un paziņu pawadiju Rigā gruhtas deenas. Šawam dsihwokļa šaimneekam biju ari parahdā: norunajam, ka par paradu mahzišchu wiņa behrneem abezi, par ko dabuju 10 kap. stundā. Ar laiku man eeradās ari ziti skolneeki un tā pamasam wareju makšu paaugstinat, Par laimi man nebij jamakšā školas nauda, jo biju no tās atšwabinats. No V. klaššes šahkot dabuju stundas zaur realskolas inšpektoru un pelniju jau šawus 10 rbļ. mehnešī; bes tam eestahjos par pahrakstitaju pee apgabala teešas tulka. Priwatee darbi man laupija dauds laika, jo daschu deenu bij jadod 4 stundas, tā ka no rihta us skolu isgahjis, tik wakarā pehz 9 atgreesos mahjā. Kad nebij priwat-stundu, šahku rakstit preekšč laikraksteem. Tā šchahdōs waļas brihschōs starp zitu pahrtulkoju Edisona biografiju, kuru isdewa R. L. B. Derigu gr. Nodaļa. Realskolas pehdejā klaššē man gahja materialā siņā ihsti labi, jo tad eestahjos kahdā kreewu tirgotaja familijā par repetitoru. Tur dabuju wišu brihwu un wehl daschus rubļus šawām wajadsibam; ari zitur stundas dodot wareju pelnitees. Widus skolu nobeidsis paliku wašaru Rigā un šapelniju tik dauds naudas, ka wareju eestahtees politeņnikā 1892. g., augustā mani imatrikuleja par semkopibas nodaļas studentu; drihs eestahjos ari šelonijā. Studiju naudu nebij weegli šapelnit, un es eekuhlos atkal

tik grūhtos apstahkļos, ka pehz gada bij augstškola jaatstahj. Aisgahju us Kandawu un dewu tur stundas weetejā priwatā meitu-školā; bes tam man tur bij dauds priwat-školneeku. Nahkoščâ gadâ peenehmu mahjškolotaja weetu pee Walmeeras mahzitaja Neulanda kga. Te šabiju 2 gadi un tad pahrgahju par školotaju us Jaun-Gulbeni. Šchajâ laikâ mau peedahwaja labu školotaja weetu Ikščhiles tuwumâ, kurp ari aisgahju. Tur bij jašagatawo fabrikantu f. Steiņa un Šchablowska dehli us realškolu. Kâ mahjškolotajs norenteju Wez-Peebalgas Taurenu mahju, kur mehdsu pawadit wašaras brihwdeenās pee mahtes un mahšam. 1899. eestahjos pa otram lagam politeknikâ un šahku studet tirdsneeziibu. Tâ ka naudas nebij wišai dauds, tad jau no pašcha studiju šahkuma bij jadomâ par peļņu. Kâ bijuščham školotajam man nebij ilgi weetu jameklé, un tuhliņ gada šahkumâ eestahjos kahdâ familijâ par repetitoru. Nahkoščâ gadâ, pahrmaiņas dehl, šahku tirgotees ar malku. Wehlak, kad biju ar šawu studiju preekščmetu tuwak eepasinees, šahku dot tirdsneeziibas mahzibu stundas un eerihkoju priwatus tirdsneeziibas kuršus. 1902. g. wašaras brihwdeenās nostrahdaju „Baltijas Wehstnešcha“ redakzijâ, kur wadiju ahrsemju nodaļu. Kâ mahjškolotajs pahrtulkoju Šchillera „Mariju Stuart,“ kas uswesta Rigas Latweeščhu teatri. Šawâ laikâ ešmu strahdajis gandrihs pee wišeem latweeščhn laikraksteem. Kâ mahjškolotajs un students apzeļoju pa wašaram Widsemi, Kursemi un daļu no Inflantijas, — Tik tahlī autobiografija.

1904. gadā studijas beidsis eestahjās Tomškas komerz-školā par skolotāju un ordinariju.

138. (4008). Birkhahns, Ernsts,

(*Š. eeft. 9./X. 1892.; k! usņ. 1./II. 1893; mag. cant. 1893./4. I. nn II. — 2./V., 1894./5. I. — 3./X., 1895./6. 13./IX. — I. un II. — 15./IV.; ××1893. /4. II. — 28./III., 1894./5. 14./X. — I. un II., 1895./6. I. — 11./IX.; g. t. 1893./4. 7./II. — 28./III., 1894./5. II., 1895./6. I. — 11./IX.*)

Polit.: Kom. 1892./3 — 1895./6. 11./VI. D.

Ernesta Birkhahana autobiografija :

„Peedsimu 18 martā, 1872. gadā, Widsemē, Biriņu pagastā Mahrsgaiļu mahjās, kur mans tehws, Šimanis, bija šaimneeks. Kalejs buhdams, wiņsch blakus laukšaimneezibai peekopa ari šawu amatu, un wehlak laukkopibu atmetot tapa krodsineeks. —

Wispirms gahju Suntaschos (Widsemē) draudses skolā, kuŗa tolaik stahweja sem reti kreetna skolotaja, J. Rosites, wadibas. Tam wehlak pahrejot us Leeseri (Widsemē) par draudses skolotāju, es tam turp šekoju, kur palikos lihds 1885. gadam. 1887. gadā, ar priwat-stundam tahļak šagatawojees, eestahjos Rigas pilšehtas ģimnasijas real-kwartā; bet jaw pehz pusgada, lidsekļa truhkuma dehļ, biju peešpeests, is školas isstahtees un tapu par škrihwera palihgu Ropašchos. — 1889. gadā Seemšwehtkos noliku abiturientu-eksameni. Ar priwat-stundam šapelnijis wajadsigas koleģu-naudas, septembrī,

1892. g., eestahjos politeķnikâ, kur 1896. g. junijâ beidsu tirdsneezibas nodaļâ kuršu. Tuhliņ pehz studiju beigššanas eestahjos kaŗa-deenestâ, kâ ņawwaļneeks Dawgawgrihwas zeetokšĉņa artile-rijâ.“ — Tik tahli autobiografija.

Tad aisgahja us Orlu, kur peeņehma weetu kantori pee E. Ahbeļa

No 20. marta 1898. gada — pahrbrauzis atpakaļ us Rigu, strahdaja Rigas papira fabriku akziju beedribâ (Act. Ges. Rigaer Papierfabriken) un ta pašĉha gada waŗarâ nodeeneja Leepajâ ņawu laiku, kâ reserwes ofizeers.

Pehz tam eeguhwa no Rigas politeķnikas kroņa stipendiju un tika nokommandets us ahrsemem preekšĉh tahlakas isglihtošĉhanâs tirdsnee- zibas praktiškâs sinašĉhanâs lai, pehzak waretu eeņemt politeķnikâ atteezigu mahzibas katedri. Atgreesees no ņawa zeļojuma pa Wakar-Eiropu pehz kahdeem 2 gadeem atpakaļ, eeņehma politeķ- nikâ grahmatwešĉhanas dozenta amatu. — 1905. g. ari direktors Widsemes ņawstarpigâ Kreditbeed- ribâ, Rigâ. —

[139. (4145). Jakobsons, Gustaws.]

(ņ. eest. 16. | X. 1892. g.)

Polit.: Insch. n. 1892. g. 2. sept. — 1893. g. apr.

Gustaws Jakobsons, dsimis Kursemē 10. maijâ, 1873. gadâ.

132

135

137

J. Lipraiz

138

E. Birkahn

[140. (4144). Dsenis, Karlis.]

(*Š. eest. 16./X. 1892. g.; k! usņ 7./III. 1894. g.;
rew. 1895./6 I.*)

Polit.: Insch.: 1892. 2. sept. — 1899. 11./VI. D.

Karlis Dsenis, dsimis 1872. gadâ, 20. februari, Jaun-Auzes pagastâ (Tukuma apriņķa), Osol-Misaišču mahjâs, 10 gadu wezs, mahjâs lašit eemahzije, eestahjâs pee kahdas guwernantes tuhwejâ muischâ mahzibâ, 12 gadu wezs eestahjâs Jelgawas realskolâ, kuŗâ šabija 6 gadus. Pehz tam usturejâs kahdu 1½ gadu Krimâ un zitos Kreewijas deenwidos, mahzitees kreewa waledu — un 1892. gada augustâ eestahjâs Rigas politeķnikâ.

141. (4114). Blumentals, Aleksandrs.

(*Š. eest. 20./I. 1892.*)

Polit.: Lauks. n. 1892. g. 2. sept. — 1892. g. 31. dez.

Dsimis Kursemē 1874. gadâ 17. augustâ.

142. (4097). Steinmans, Heinrichs (Indriķis).

(*Š. eest. 2./XI 1892.; k! usņ. 1./III. 1893.; rew. 1893./4. II., 1896./7. I. — 16./X.; mag. pauc. 1896./7. 7./X. I. un II.; bibl. 1893./4. I.*)

Polit.: Lauks. n. 1892. sept. — I.; Ķim. n. 1892./3. II. — 1895. sept.; 1896. 2. sept. — 1900. sept., 1901. 11./I. — 1902. D.

Dsimis 29. martâ, 1875. g., Odeššâ, kur tehws bija meisters kahdâ korķu fabrikâ. Tanî pašchâ

1875. gadā wezaki pahrgahja dsihwot us Rīgu. Pehz pirmām mahjas mahzibām 1883. gadā, janvarī, eestahjās Ahgenskalna pilšehtas elementar-školā; 1885. gada augustā Rīgas pilšehtas ģimnasijā, ņeptimā, un 1892. g. maijā nobeidsa ņhīs ņskolas realnodaļu. 1902. g. Peterburgā Ohtas pulwera fabrikā (СПБ. Охтенск. порохов. заводъ) ķimikīs.

143. (3816). Eserneeks, Wilis.

(*ņ. eest. 9./XI. 1892. g.; k! usņ. 7./II. 1894. g.; old. 1894./5. 29./IX. — I. un II.; g. t. 1894./5. I. un 1895./6. I.; rew. 1895./6. II*)

Polit.: Lauķņ n.: 1892. sept. — 1897. 13. dez. D.

Wila Eserneeka autobiografija :

„Eņmu dsimis 7. aprilī, 1869. g., Bauņkas aprinķī, Bornsmindes Eserneekos, kur mani wezaki bij mahju ihpaņhneeki. Behrnibas laiku pawadiju wezaku mahjās, kamehr ņahku apmeklet pagasta ņkolu. Minetā ņkolā ņabiju diwus gadus, pehz tam pahrgahju us toreisejo Bauņkas aprinķa-ņkolu. Tā pirmajā, kà ari otrajā ņkolā ņkolneekem bij ļoti ņwabada dsihwe, bes tam pirmajā ņkolā ņkoleni tapa pa waņaras laiku wairak nodarbinati ar ņaimneezிņkeem darbeem, ka: dahrskopibu, drawneezibu un lauku apstrahdaņchanu, neka ar ņskolas mahzibu, zaur ko ņkoleni wairak sinaja praktiņkos darbus, neka ņawas ņskolas mahzibas. Bauņkas aprinķa ņskolas kurņu nobeidsu 3½ gados un pahrgahju us Jelgawas realņkolu un eestahjos toreisejā wirs-

kwartā. Šchinī skolā šabiju 4 gadus; un tad, kuršu nenobeidsis, pahrgahju, us Rigu, lai waretu taišni taišit eestahšchanàs eksameni politeķnikā us tirdsneezibas nodaļu — bet eksameni newareju nolikt un nu eešahkās wisraibakais laikmets manā dsihwē.

Pirms biju par briwklaušitaju tirdsneezibas nodaļā, tomehr redseju, kā šchā us preekšču newaru tikt un eestahšchanàs eksameni grūhti nolikt, kadehļ eestahjos toreisejā politeķnikas preekščškolā. Šcheit nobeidsu widejas školas kuršu un tad eestahjos 1892. gadā politeķnikas laukšaimneezibas nodaļā. — Tik tahli autobiografiškās siņas.

Pehz studiju nobeigšchanas W. E. aisgahja us Ņersonas gubernju Kurišowâ-Pokrowskajâ par pahrwaldneeku, kur jau agrak ari bija praktisejis.

Adrešše: чр. г. Одесса, Почт. отд. Курисово-Покровское.

[144. (4012). Buners, Janis.]

(Š. eest. 9./XI. 1892.)

Polit.: Tirds. n. 1892. 2. sept. — 1896. jun. D.

Insch. 1895./6. — 1901. 23. nov. D.

Janis Buners dsimis 10. dezembrî, 1872. gadâ, Kursemē.

145. (4142). Stradiņš, Frizis.

(*Š. eest. 9./XI. 1892.; kl usņ. 15./XI. 1893.; rew. 1893./4. II. — 2./II., 1896./7. 28./X. — I. un II.; g. t. 1897./8. I.; delegats eekšch Allgem. Politechniker Unterst.-C. 1897./8. 2./XII.)*

Polit.: Insch. n. 1892. 2. sept. — 1901. 28. nov. D.

Fritscha Stradiņa autobiografija :

„Ešmu dsimis 1871. gadā, 23. augustā, Nowo-Alekšandrowas aprīņķī (Kauņas gubernā), kur mani wezaki jau preekšch ilgaka laika no Neretas pagasta (Jaun-Jelgawas apr.) bija aisgahjušchi dsihwot. Kad biju eemahzijeas drušku lašit, 7 gadus wezam man bija jaeestahjās kahdā priwat-školā wezako dsihwes weetas tuwumā. Wehlak pahrgahju us Šubatu kahdā priwat-elementar školā un, tur 3 gadus šabijis, pehz tam eestahjos Jekabmeesta aprīņķa školā, kurās kuršu 3 gados nobeidsu. — Tad no-dsihwoju wešalu gadu mahjās, jo wezaki bija nolehmušchi, ka man japaleekot par laukšaimneeku un preekšch ta aprīņķa-školas sinašchanas peeteekot. Eešahkumā ari biju ar to meerā, bet — ahtri ween man apnika weenmuļigā lauku dsihwe un 15 gadu wezs es eestahjos Rigā Petera I. realskolas 3 klaššē. Realskolu nobeidsu 5 gados un tad 1892. gadā eestahjos Rigas politeņnikas inscheneeru nodaļā. — Tik tahli autobiografļškas siņas.

Studijas beidsis aiszeļoja us Šibiriju darbā pee tureenēs dselszeļa buhwem.

Adrešše: Ст. Морзонъ, Забайкальск. ж. д.

146. (4131). Robs, Mahr̄tiņsch,

(*Œ. eest.* 16./XI. 1892.; *k! usņ.* 6./XII. 1893.; *lit. w. r.* 1893./4. II.; *ark.* 1893./4. II., 1894./5. I.; *lit. w. p.* 1894./5. I. un II. — 15./II.; 1895./6. I. un II. — 15./IV.; *g. t.* 1894./5. 14./IX. — I. un II., 1895./6. 11./IX. — I.; XXX 1864./5. II.

P o l i t.: *Insch. n.* 1892. 2. sept.—1898. 11. jun. D.
Mašč. insch. 1898. sept. — 1898. 5. dez.

Mahr̄tiņsch Robs, dsimis 1874. gadā, 26. janvarī, Dobeles apriņķī, Wilzes Upeneekos, 6 gadus wezs šahka apmeklet Wilzes pagasta školu un tur šabija lihds 1886. gadam. Tad pehz gada ilgas šagatawošchanàs, 1887. gada janvarī eestahjās Jelgawas realškolas kwintā un 1891. gada dezembrī nobeidsa šhīs skolas kursu. Pehz pusgada ilgas pausešchanas 1892. gada dezembrī eestahjās Rigas politeņnikas inscheneeru nodaļā. — Pehz studiju nobeigšchanas nodeeneja šawu šawwaļneeka gadu un tad tuhlit eestahjās dselszeļa deenestā, wispirms Rigā — tad Eekšch-Kreewijā: us Maškawas-Ķijewas-Woroneschas dselszeļa un zitur. 1904. gadā tika, kà reserwas leitnants, eešaukts kaŗa deenestā un nokommandets us Mandschurijas kaŗa-lauku aktiwā armijā, kur šabija lihds kaŗa beigām.

147. (3631). Igenbergs, Pauls.

(*Š. eest.* 1./II. 1893.; *k! usņ.* 15./II. 1895.; *mag. cant.* 1896./7. I.; *old.* 1896./7. II.; *lit. w. r.* 1896./7. II.; *mag. p. subst.* 1897./8. 17./III. — II.; *g. t.* 1898./9. II.

Polit.: *Arķ. n.* 1893. 11 janw. — II.; *Ķim. n.* 1893./4.; *Insch. n.* 1894./5 — 1891. 6. jun. D.

Pauls Igenbergs, dsimis 1872. gadā, 21. julijā, Jelgawas-Bauškas apriņķa, Daluschu mahjās, kur viņa wezaki, Jahnis Igenbergs un mahte Anna, ds. Kruhmiņ, bija šaimneeki. Pirmo mahzibu s. dsihwes gadā baudiņa pee šawa brahļa. Pehz tam, apm. 11 gadu wezs buhdams, eestahjās kahdā priwat-školā Jelgawā; pehz diweem gadeem pahrgahja us Jelgawas realškolu, kur tika usņemts šekstā. Šcho školu trihs gadus apmeklejis, aisahja us Rigu un 1890. g., 11. janwarī eestahjās Rigas politeņnikas preekščškolā, kuŗu pehz 2¹/₂ gadeem nobeidsa.

Studijas beidsis aisahja us Witjegru par inscheneeri. (rop. Вытегра).

148. (3538). Leepiņšch, Jahnis.

(*Š. eest.* 4./IX. 1893.; *k! usņ.* 7./II. 1894.; *g. t.* 1893./4. 14./III. — II., 1894./5. 1., 1895./6. I. un II. — 15./IV. 1896./7. I. un II., 1897. 8. I un II.; *b. t.* 1897./8. 2./XII. un I. un II. — 17./II.; XXX 1894./5. I., 1895./6. I. — 11./IX.; *rew.* 1894./5. 13./III. — II.: XX 1895./6. 11./IX. — I. un II. — 15./IV., 1896./7. I. un II., 1897./8. 2./XII. — I.)

Polit.: *Mašč. insch. n.:* 1889 1. sept. — 1898. 15. apr. D.

Jahņa Leepiņa autobiografija:

„Peedsimu 1869. gadâ, 22. augustâ, Tukuma apriņķî, Šniķeres pagastâ, Silutu mahjâs, kuŗâs mani wezaki bija par ņaimneekem un wehl tagad ir (par ihpaņhneekem). 8 gadi wezs ņahku apmeklet ņniķeres pagasta ņkolu un tur ņabiju weenu gadu. Tad pahrgahju us pagasta ņkolu Bukaiņchos, kur mans wezakais brahlis toreis bija par ņkolotaja palihgu. ņcho ņkolu apmekleju 4 gadi, tad 1882. gadâ eestahjos Jelgawâ ņeisara Aleksandsa II. apriņķa ņkolâ. Weenu pusgadu ņcheit ņabijis, 1883. gada janwarî pahrgahju us Jelgawas realņkolas ņekstu. ņcho ņkolu nobeidsu 1889. gada junijâ. Realņkolu apmekledams, peedalijos ari pee realņkolas latweeņchu literariņkeem wakareem, kur pirmo reisi eepasinos ar latweeņchu rakstneezibu. 1889. gada augustâ eestahjos Rigas politeĶnikas maņchinu inscheneeru nodaļâ, Kaut gan biju nodomajis tuhliņ eestahtees ņelonijâ, tomehr to newareju ispildit familijas apstahkļu dehl. Tikai 1893.

gadâ wareju şawu nodomu iswest un 4. septembrî tiku kâ „w. b.“ usnemts.

Politeĭnikâ maşchinu inscheneeru nodaļas kurşu nobeidsu 1898. gada februari un taņi paščâ gadâ, pawaşari, peeņehmu weetu Permâ pee dselszeļa galwenâm darbnizam.“

Adreşşe: Ст. Чусовая, Пермской ж. д.

[149. (4243). Kirchensteins, Jahnis.]

(Ş. eeft. 7./IX. 1893.; k! usņ. 29./IX. 1894; mag. pauc. 1895./6 I.; rew. 1895./6. II. — 19./II.)

P o l i t.: Maşch. insch. n. 1893. 1. sept. — 1895. janw. 1895. 1. sept. — 1897. sept., 1898. janw. — 1898. 11./VI., 1899. 1./IX. — 1900. 10./XI.

Jahnis Kirchensteins, dsimis Widsemê 16. aprilî, 1874. gadâ. No politeĭnikas isstahjees — eegahja kaŗa deenestâ. Wilņas junkuru şkolâ. — Ofizeers.

Miris 1905. g. Kaukasijâ.

142

143

145

147

150. (4257). Linde, Gustavs Teodors.

«*Š. eest.* 4./IX. 1893.; *k! usn.* 5./XII. 1894.; *lit. w. r.* 1894. 5. II.; *rew.* 1895./6. I. — 13./IX.; ××× 1895./6. 15./IV. — II., 1896./7. I.; *lit. w. p. w.* 1895./6. II.; *g. t.* 1895./6. 15./IV. — II., 1896./7. I. un II., 1897./8. I. — 29./XI., 1899./10. II.; *b. t.* 1897./8. 29./XI. — I. un II., 1899./1900. I.; × 1896./7. I., 1897./8. I. un II., 1900./1. I.; *old.* 1896./7. I. un II.; *arķ.* 1864./5. 13./III. — II.; 1899./1900. I.)

Polit.: *Ķim. n.* 1893. 1. sept. — 1902. D.

Gustawa Teodora Lindes autobiografija :

„Ešmu dsimis 1873. gada 2. martā Walmeeras aprinča Ungurpils pagasta Pihķu mahjās, kur mani wezaki, tehws Frizis un mahte Tribne ds. Šchmidt, bija gruntneeki. Grahmatu eemahzijos Stakenberga pagasta školā, tad apmekleju nō 1883. — 1884. gadam Alojās draudses ūkolu un 1885. gada augustā eestahjos Limbaschu aprinča školā. Šcho ūkolu pabeidsu 1888. gadā un tad lihds 1870. gadam apmekleju Zehšīs Dr. Harnacka resp. wirsūkolotaja T. Sielemaņa priwat-realskolu 1890. gada augustā eestahjos Rigas pilūehtas realskolas wirsterzijā un 1893. gada junijā nobeidsu abiturienta eķūameni. Realskolu apmeklejojt weenmehr dewu priwat-stundas.

1893. gada augustā eestahjos Rigas politeķnikas ķimijas nodaļā. Pirmejos studijas-gados nodarbojos ari ar stundu doūchanu. — Tik tahli autobiografija.

Pehz studiju beigšanas aizsējoja us Maškawu, kur eestahjās A. Lindes tehniškā kantori.

Adreše: Москва, уг. Мяеницкой и Златоуст. переул., въ техническую контору Линде.

151. (4254). Lapekins, Walters.

(*Š. eest. 4./IX. 1893.; k! usņ. 2./IV. 1896.*)

Polit.: Tirds. n. 1893. 1. sept. — 1895. janw. 1895 sept. — 1897. sept.

Walters Lapekins dsimis Widsemē 26. februārī, 1874. gadā, —

Adreše 1904. g.: Москва, Кузнецкий мостъ, по адр. О. Швабе.

[152. (4273). Purwiņsch, Peters.]

(*Š. eest. 4./IX. 1893. g.*)

Polit.: Tirds n. 1893. 1. sept. — 1897. g. 31. apr. D.

Peters Purwiņsch, dsimis Widsemē 16. janwari, 1874. gadā. — Pehz studiju beigšanas darbojās wairak gadus Eatumā, 1905. gadā aizsējoja us ahrsemem.

153. (4339). Ramoliņsch, Rudolfs.

(*Š. eest. 13./IX. 1893.; k! usņ. 4./III. 1896.; rew. 1897. 18. 22./X. — I.; lit. w. pr. 1895. 6. 15./IV. — II.*)

Polit.: Insch. 1893. 1./IX. — 1894. sept., 1895. 10./I. — 1901. janw.; 1901. sept. —

Rudolfa Ramoliņa autobiografija:

„Peedsimu 1868 gada 28. junijā Matkules (Talšu apr.) Loļās, kur mans tehws Karlis bija un

wehl tagad ir, tehwa tehwu pehdās staigadams, kroņa meschšargs. Šawas mahtes Dahrtes ds. Kirstein (is Kabiles Rumbeneeku mahjam) wadibā apm. 9 gadus wezs šahku lašit pirmo grahmatu. Pehz tam man lihds ar ziteem brahļeem un mahšam mahzibu pašneedsa školotaja, pa preekšču mahjās, wehlak Jelgawā. Daschadu apstahkļu dehl šchi mahzišchanās pilšehtā tapa pahrtraukta un es atrados Aisupes pagasta školā (Talšu apr.), kur šabiju 1½ gadus un, reisi mahzito pa daļai atkahrtotot, beidsot jutos lizis ihstē pamatu tahlakai isglihtibai. Nē Aisupes pagasta školas drihs pahrghaju us Keisara Aleksandra aprinča-školas (Jelgawā) otru klašši. Šchē školu nobeidsu 2½ gada laikā un 1885. gada augusta mehneši eestahjos Jelgawas realškolas terzijā. Realškolu nobeidsu trihs gados.

Tadehl ka lihdssekļu truhkuma dehl newareju usšahkt studijas, tad tuhlit nōdeeneju kà šawwaļneeks šawu gadu treščhā šapeeru bataljonā Wiļņā. Pehz tam biju ihšu laiku tulks pee meerteesas, mahjškolotajs, dewu stundas Jelgawā un t. pr.

1893. gadā laime man usšmaidija un man bij eespehjams eestahtees Rigas politehnikā, pehz kam tiku usņemts ari Šelonijā.“

154. (4272). Puriņsch, Eduards.

(*Š. ceļt.* 13./IX. 1893.; *k! usņ.* 2.V. 1894.; *biēl.* 1894. 5.

I. — 14./IX.; *rew.* 1896. 17. 3.II. — II.)

Polit.: *Kom. n.* 1893. 1.IX. — 1896. sept.,

1897. 10./I. — 1898. 11./VI. D.

Eduarda Purina autobiografija:

„Esmu dsimis 1895. gada 28. augustā Turkalnes Lauseņu mahjās. Pehz tam kad no šaweem wezakeem biju eepasistinats ar burteem, tiku nodots kahdā fabrikas školā. Šche dauds neko klaht nepeemahzijos, jo školotajs, buhdams bruhtgans, par dauds nodewās ar šawu lihgawiņu un šawos mihlestības šapņos aismirša šawu usdewumu pret skoleneem. Weenu gadu šchinī školā pawadijis, tiku Rīgā kahdā priwat-školā eewetots, kur, neškatotees us manām deesgan wahjām sinašchanam, školotajs apgalwoja, ka warot jau eešahkt frantščhu walodu mahzitees, jo par frantščhu walodas stundam bija japeemakša wehl kahdi rubli. Diwus gadus jau biju šchis školas trepes minis, kad pee manas isstahšchanās školotajs apgalwoja, ka pilnigi warešhot tikt usņemts realškolas II. klaššē. Bet tas nu deemschehl nenotika, jo wahju sinašchanu labad tiku atstahdīnats. Us realškolas direktora eeteikšchanu apmekleju wehl weenu gadu pilšehtas elementar-školu un tad tiku usņemts pilšehtas realškolā (Rīgā), Pehz 5 gadeem šcho školu nobeidsu un eestahjos politeķnikas tirdsneezibas nodaļā.“ — Tik tahli autobiografija.

Studijas nobeidsis palika Rīgā.

[155. (4200). Ahbolinšch, Emils.]

(*Š. eest.* 3./IX. 1893.)

Polit.: Masch. insch. 1893. 1. sept. — 1898. aprīl. D.

Emils Ahbolinšch dsimis Kurseme, 9 maijā, 1873. gadā.

156. (4345). Winters, Augusts Julijs Jahnis
Teofils.

(*Š. eest.* 13./IX. 1893.; *k! usn.* 7./IV. 1895.; *rez.* 1895./6.
23./X. — I. un 1896./7 I. — 18./XI.)

Polit.: Kom. n. 1893. 1. sept. — 1897.
11. apr. D.

**Augusta Julijs Jahņa Teofla Wintera
autobiografija:**

„Esmu dsimis 1873. gada 12. aprīlī Widsemē, Walmeeras apriņķī, Brašlawas pagasta Winteru mahjās, kā šcho mahju ihpašchneeka Juņa Wintera un wiņa šeevas Lihses ds. Freimann dehls.

Lašit eemahzijos gandrihs pats no šewis ween. Tas notika tā: Plošijās kreewu-turku kařšch (1877./78. g.) un tadehļ laikraksti bija pastahwigi pilditi ar kařa-siņam. Dsirdot kaimiņus šaruna-jotees ar manu tehwu par kařa-atgadijumeem, man ari eegribejās par kařu paščham lašit, lai tad ziteem wāretu pastahstit, kas us kařa-lauka jauns noteek. Tamdehļ luhdsu šawu wezako mahšu, lai man eerahda lašit. Luhgums tika ispildits un mehs nodarbojamees ar lašišchanas mahkšlu kahdas pahri stundas — un šchi tad ari bija wiņa lašit-mahzi-ščhana. Tahlak strahdaju weens pats un pehz

kahdàm nedeļam biju jau tik tahli, ka sinaju dauds ko pastahstit par Škobeļewu, Oşman-paşchà, angleem, Plewnu un t. t. Par to dabuju no leelejeem dauds usteikşchanas, kas manai pašchmihlibai ļoti glaimoja un mani pamudināja, wehl duhşchigaki ķertees pee darba . . . Lihdsigi gahja ari ar rakstişchanu: Noşkatijos kà mahşa raksta un pehz khdàm nedeļam wiņu pahrsteidsu ar wehstuli, kuŗu wehl tagad par peemiņu usglabaju. Wehstules burti neisşkatas gan wişai glihti, tomehr şaturs şarakstits bes khdàm ortografijas kļuhdam.

Şaşneedsis weenpadsmito dsihwes gadu, şahku apmeklet şkolu: pa preekşch Braşlawas pagasta-şkolu, kur şagahju weenu gadu, un pehz tam Matişchu draudses şkolu, kuŗu apmekleju 4 gadus, 1888. gada augustà nobrauzu us Rigu, un taişiju eksameni us toreisejas „kreewu realşkolas“ (wehlakàs „Petera I. realşkolas“) IV. klaşši, bet iskritu zauri. Nu apmekleju kahdu privat-şkolu un 1889. gada janwarì taişiju no jauna eksameni us mineto şkolu, şchoreis us III. klaşši, un tiku ari usņemts, bet tikai II. klaşşê, Şawu wahjo lihdsekli dehļ tehws bij nodomajis, mani laist şkolâ tikai lihds V. klaşşei, lai man, kà „riktigam gahjejam,“ pehzak kaŗa deenestâ buhtu kahds atweeglinajums. Man turpretim mahzişchanàs aisween wairak eepatika, tà ka tad, kad biju IV. klaşši nobeidsis, luhdsu tehwu, lai man atļau wehl şkolâ palikt, apşolidamees zaur stundam luhkot pelnites, kà ari zenstees brihw-şkolu dabut. Tehws manu luhgumu ispildija, bet es şawu apşolijumu neşpehju iswest. Toreisejs realşkolas direktors Popows netik ween neatlaida

školas-naudu, bet ari neatlahwa stundas dot, lai gan es biju pastahwigi weens no pirmejeem škole-neem, daschreis pat pirmais. Mana tehwa apstahkļi pa. to starpu bija wehl wahjaki palikušchi -- un es 1891. gada dezembrī biju peešpeests no školas isstahtees . . . Neatminu, kas man dewa padomu, pahreet us „pilšehtas reālškolu“ -- un 1892. gada janwarī es ari eestahjos šchis školas V. klaššē. Te drihsumā dabuju brihw-školu, kà ari peeteekošchi labas stundas. 1893. gada junijā beidsu šchis reālškolas kuršu.

Atkal bij peenahzis brihdis, kur nesinaju ko eesahkt. Jau behrnibā biju šapņojis par studešchanu, bet kà to eesahkt, kad lihdsēkļu nemas nau! Eebrauzu 1893. gadā pehz brihwdeenam Rigā — un tōmehr peeteizos politeņnikas tirdsneezibas nodalā, lai gan škaidri wareju paredset, ka ilgi tur newarešchu palikt. Zaur pasihstameem tiku rekommandets toreisejam Toboļškas gubernatoram Bogdanowitšcham (agrak wize-gubernators Widsemē), un šchis kungs man peedahwaja weetu tureenēs guberņas waldē . . . Peenahza 20 septembris, un taišijos jau patlaban braukt no Rigas projam, kad dabuju šamakšatu kahdu parahdu par agrak dotām stundam, zaur ko nu bija eespeh-jams koleģu naudu šamakšat. Tà tad paliku Rigā. Un jo tahlak nahzu studijās, jo wairak man tika schehl, tās mest pee malas. Zaur stipendijam, stundu došchanu, kà ari pabalstu no tehwa man tad ari laimejās kuršu nobeigt 1897. gadā ar tirdsneezibas sinibu kandidata gradu.

1898. brahļu Nobeļu firmas kantori Šaratowā.
— Tik tahli autobiografija.

1899. g.: Шереметьевский винокурн. завод.
чр. ст. Дурасовку. Р. И. ж. д.

Tagad (1904. g.) Rigā kameralwaldes deenestā.
Adrešse: Rigā, Martas eelā № 3.

157. (4360). Wietņšch, Jahseps.

(Š. eeft. 20./IX. 1893.; k! usņ. 29./IX. 1894.; mag. c. 1894./5. 3./X. — I. un II., 1895.6 I. — 13./X. un 15./IV. — II., 1897./8. II.; ××× 1895./6. II. — 15./IV. un 1896./7. II.; g. t. 1895./6. 15./IV. — II., 1896./7. II.; ×× 1895./6. 15./IV. — II. 1898./9. I.; rew. 1896./7. 18./X'. — I.

Polit.: *Insch. n.* 1893. 1./IX. — 1894. janw.; 1894. sept. — 1901. 6. jun. D.

Jahseps Wietņšch dsimis 1873. gadā, 4. oktobrī, Walkas apriņķī, Opekalna draudsē un pagastā, Romes-kalna muischā, kuŗu wezaki, Pleškawas maspilsoņi, tureja us nomu.

Pirmo školās isglihtibu baudija mahjās, pehz kam apmekleja Walkas elementar-školu, tad Walkas apriņķa školu un beidsot 1887. g. Pleškawas real-školu, kuŗu nobeidsa 1893. gadā.

Tuhlit pehz realškolas beigšchanas 1893./84. mahzibas gada šahkuma eestahjas Rigas politeķnikas inscheneeru nodaļā. Pehz kahdu diwu gadu ilgās studijas bija familijas apstahkļu dehļ peešpeests šahkt ari pats par šewi gahdat un šchinī noluhkā

148

150

153

156

157

Jaakko Miettinen

158

J. Järvenpää

160

Siigold Kalmus

163

ķehrās wispirms pee stundu doššanas un tad pee daschadeem darbeem inscheneeru arodâ: strahdaja pee ņchoņeju buhwem Podolijas un Wolinijas gubernâs, pehz tam pee dselszeļa Jekaterinoņlawâ un wehlak pee Rigas-Orlas dselszeļa, pee kuŗa pawiņam 7 mehneņchus nodarbojees.

Pehz studiju beigņšanas inscheneers us Maņkawas-Kijewas-Woroņeschas dselszeļa, ст. Вороты́нскъ. Prezejees 1901. g. Pleņkawâ ar Bertu Wickenheiser.

158. (3576). Ziesarewitschs, Jekabs,

(*Ŷ. eeft. 23. X. 1893.; k! usŶ. 7. II. 1894.*)

Polit.: Insch. n. 1889. I. X. — 1895. II. IV. D.

Jekabs Ziesarewitschs (E. Z. brahliņ, ņk. № 99), dsimis 1868. gadâ, 11. nowembrî, Kursemê, Emburgas pagastâ, Mas-Ziesaru mahjâs, kur wezaki, Peters un Lawise, bija ņaimneeki.

Pehz diwu priwat-ņkolu apmekleņšanas eestahjâs Jelgawas realņkolâ, kuŗas kurņu nobeidsa 1888. gadâ. Tad weenu gadu nodarbojâs kâ mahj-ņkolotajs un 1889. gada septembrî eestahjâs politeņnikâ.

Pehz studiju beigņšanas inscheneers pee Deenwidu-Wakaru dselszeļa (Юго-Восточн. ж. д.) Adreņņe: Юго-Вост. ж. д. ст. Лисичанскъ

[159. (4357). Rode, Andrejs.]

(*Š. eest. 24./X. 1893.*)

Polit.: Insch. n. 1893. 1. sept. — 1900. 9. jun. D.

Andrejs Rode dsimis Widsemē 16. janvari 1873.

160. (4239). Kalnings, Ringolds Friedrichs
Magnus.

(*Š. eest. 22./XI. 1893.; k! usŋ. 2./V. 1894; rew. 1894./5. I. — 14./IX.; bibl. 1894./5. 14./IX. — I. un II.; old. 1895./6. I.; mag. pauc. 1895./6. II.; lit. w. r. 1895./6. II.; g. t. 1895./6. 5./II. — II. un 1896./7. I.*)

Polit.: Kom. n. 1893. 1. sept. — 1897. 31. martam. D.

Ringolds Friedrichs Magnus Kalnings dsimis Rigâ 1873. gadâ, 12. oktobrî, kâ ŝawu wezako, adwokata Kriŝchjahņa Kalninga († 1885, g. 15. dez.) un mahtes Ludowikas ds. Fleiŝcher, wezakais dehls. Wispirms, pehz eepreekŝchejas mahju-mahzibas, apmekleja Rigas gubernas ģimnasiju (wehlako Nikolaja I ģimnasiju) lihds terzijai, pehz tam Rigas „pilŝehtas realŝkolu,“ kuŗu 1893. gadâ nobeidsa. Studijas beidsis, 1897. gada februarî eestahjās „Kreewijas ŝabeedribâ preekŝch pretŝchu weŝchanas pa juhŗam, upem un ŝauŝu semi, ŝchâ wedamu pretŝchu apdroŝchinaŝchanu un ais dewumu išŝneegŝchanu us tam“ (Россійское Общество морского, рѣчнаго, сухопутнаго страхованія и транспортированія кладей и товарныхъ складовъ съ выдачею ссудъ“) — Peterburgâ, no kuŗenes ta paŝcha gada

julijā pahrgahja us ņhīs paņchas beedribas Maņka-
was nodaļu. 1877. gada nowembrī atstahja ņcho
weetu un eestahjās „Aleksandra tehrauda leeņcha-
nas fabrikas ņabeeedribas“ (Общество Алексан-
дровскаго Сталелитейнаго Завода) pahrwaldē Peter-
burgā, kur 1898. gadā dabuja pahrwaldes ņekre-
tara weetu.

Tad patstahwigi nodibinaja ņawu tirdsneezi-
bas kantoru turpat Peterburgā. Rigā 1905. g. 15. maijā
aprezejees ar Anitu Lange.

Adreņņe: С-Петербургъ Адмиралтейская б.

161. (4067). Nagels, Ottos.

(ņ. cest. 1./XII. 1893.; k!usn. 3./X. 1894.; arņ.
1894./5. II. — 13./III.)

Polit.: Laukņ. n. 1893. 2./IX. — 1896. sept.,
1897. 10./I. — 1898. 2./XI.

Ottos Nagels dsimis Widsemē 1872. gada
24. dezembrī.

Adreņņe: Нижній Новгород. Почт. ящикъ № 1.

[162. (4387). Markuņchewitzs, Alfreds.]

(ņ. cest. 2./II. 1894.)

Polit.: Tirds. n. 1894. 10. janv. — 1895. 5. dez.

Alfreds Markuņchewitzs dsimis Widsemē 20. julijā, 1876.

163. (4597). Bošchwechters, Karlis.

(Š. eest. 1894. 3./X.; k! usņ. 1895. 3./IX.; rew. 1895./96. 13./IX. — I. un II., 1896./97. 16./X. — I.; old. 1897./18. II., 1898./9. I.)

Polit.: Kom. n. 1894. 1./IX. — 1895. janw., 1895. 1./IX. — 1899. 6./I. (tad mira).

Karla Bošchwechtera autobiografija:

„Ešmu dsimis 1872. gada 19. nowembrī Widsemē, Walmeeras aprīņķī, Rujenes-Ternejas Ridus kroņa-meschšarga mahjās, kur tehws Tenis bij meschšargs. 8 gadi wezs šahku školu apmeklet — pa preekšču Rosenu pagasta-školu, tad pehz 4 gadeem eestahjos Umurgas draudses školā, no kuņenes wehlak pahrgahju us Limbaschu aprīņķa-školu. No Limbascheem aisgahju us wirsškolotaja Sielemaņa wadito privat-realškolu Zehšis un no tejeenes us wirsškolotaja Germaņa wadito privat-realškolu Rigu: beidsot apmekleju Rigas pilšehtas realškolu un tās kuršu nobeidsu 1894. gadā.“ — Tik-tahli autobiografija.

1899. gada 6. janwarī K. B. (10. šel. — K. B. brahļa dehls) nomira pehz ihšas šlimošchanas ar kakladiloni šawa tehwa mahjās, kurp preekšč Seemasšwestkeem drušku šawahrdsis bija aisbrauzis.

164. (4480). Kābnels, Ernsts.

(*Š. eest. 1894. 3./X.; k! usņ. 1896. 8./IV.; rew. 1896./7.*

I. — 28./X.; kaš. 1896./7. 28./X. — I. un II., 1897./18.

I. — 3./XI.; l. w. p. w. 1896./7. II.)

Polit.: Kom. n. 1894. 1. sept. — 1898.

11. jun. D.

Ernsta Kābnēļa autobiografija:

„Esmu dsimis 1895. gada 18. dezembrī Widsemē Lehdurgas Saļā muischā. Mani wezaki, tehws Juris un mahte Katrine, nodarbojas ar tirdsneezibu.

Lihds 1890. gadam apmekleju daschadas školas us laukeem un pilšehtās, tad eestahjos Rigā Petera I. realškolas III. klaššē. Pabeidsis šchis školas V klašši, pahrgahju us Jelgawas realškolu, un tās 6. klaššu kursu 1894. gadā nobeidsu. Politeķniku nobeidsis, tuhliit eestahjos Jelgawā agron. I. Biššeneeka aģenturas weikalā par grahmatwedi un korrešpondentu. — 1899. gada 2. janwarī eestahjos Kursemes kameral-waldē par šewišchķu usdewumu eerehdni, 1900. gadā tiku eezelts par Aisputes apriņķa nodokļu inšpektora palihgu ar dsihwes weetu Jelgawā, no 1901. gada ar dsihwes weetu Leepajā. — Tik tahli autobiografija.

1901. g. 25. julijā Zehšis apprecējās ar Bertu Paukul (šeloņu Jul. Paukuļa (№ 176) un Wold. Paukuļa (№ 186) mahšū). 1903. g. nodokļu inšpektors Wilandē; 1905. gadā nodokļu inšpektors Rigā I. eez.

Adrešše: Rigā, Dsirnewu eelā 30, ds. 4.

165. (4418). Banks, Karlis.

(*Š. ceft.* 1894. 3./X.; *k! usņ.* 1895. 6./III., *bibl.* 1865.6. I.; *arķ.* 1895.6. II. — 15./IV.; *mag. pāuc.* 1896.17. I. — 7./X.; *b. t.* 1902.13. II.)

Polit.: *Ķim. n.* 1894.15. — 1898. 11./VI., 1900. 1. sept. —

Karļa Bankina autobiogrāfija:

„Esmu dsimis 26. maijā, 1874. gadā, Widsemē, Walmeeras apriņķī, Kozenešчу pagastā, Wez-Tilzenu pusmuischā. 1881. gadā eestahjos Nitaures draudses skolā, kur par skolotāju bija un wehl tagad ir mans onkulis; tur eemahzijos lašit un rakstit. Draudses skolā šabiju 3 gadus, tad šašlimu ar plaušчу karšoni un no školas isstahjos. Pehz iswešelošchanās eestahjos Walmeeras apriņķa skolā un tur paliku lihds tam laikam, kad to pahrwehrta par pilšehtas-školu (городское училище). No apriņķa školas isstahjees, weenu gadu ar šawa brahļa Mahrtiņa (toreis stud. theol., tagad mahzitajs Daugawas-Grihwā peepalihdsibu Jurjewā (Widsemē) šagatawojas us tureenēs realškolas IV. klašši, kur 1889. gadā, pehz nolikta eestahšchanās eksamena, ari tiku usņemts.

1894. gada junijā realškolu beidsis, ta pašча gada septembrī eestahjos Rigas politeņnikas ķimijas nodaļā.

166. (4587). Willums, Augusts.

(*Š. eest.* 1894. 3./IX.; *k! usņ.* 1895. 8./V.; *arķ.* 1895. 6. I.; *bibl.* 1895. 16. II.; *rew.* 1897. 18. I. un II; *g. t.* 1897. 18. 29./IX — I.; *lit. w. pr. w.* 1896. 17. I. — 28. IX.; *old.* 1899. 10. I.)

Polit.: *Ķim. n.* 1894. 1. sept. — 1903. D.

Augusta Wiļluma autobiografija :

„Ešmu dsimis Widsemê, Walmeeras aprinķī, Mujanu pagastā Seltiņu mahjās, 1874. gada 18. augustā, lai gan manā krustamā sihmê 19. augusts ir apsihmets par manu pirmo šchis pašaules deenu.

Grahmatu mahzijos pee šawas mahtes Lises ds. Freiberg, kuŗa stingrus lihdsekļus netaupija pee wišu tahlako sinibu pamata likšchanas. 1883. g. rudenī eestahjos Mujanu pagasta-školâ un tur šabiju weenu seemu. Nahkošchâ gadâ, rudenī, eestahjos Umurgas draudses školâ, kuŗâ par wezako školotaju toreis bija mans tehwa brahļis. Šche peedsihwoju šawas behrnibas wisjaukakos brihschus, bet ari šuhras gruhtas deenas, jo tiku audsinats kâ ihsts špartaneets. Šchinī školâ atihstijās ari mans preeks us sihmešchanu, ar kuŗu nodarbojos waļas brihschos, it ihpašchi šwehtdeenâs. Pehz šchahdeem sihmešchanas brihscheem arweenu ilgojos ar wiseleelako nepazeetibu. Umurgas dr. školâ šabiju lihds 1887. gada junijam (Tanī gadâ nomira mans tehws Peters). No Umurgas školas pahrgahju Walmeeras pilšehtas školâ, kuŗu 1891. gadâ pa Jahņeem nobeidsu. 1892. gada janwarī eestahjos Jurjewas (Widsemê) real-

školas V. klaššê un 1894. gadâ nobeïdsu šchis
školas 7 klaššu kuršu. Tik tahli autobiografija.

Studijas nobeïdsis, wispirms eestahjâs kara
deenestâ nodeenet šawu šawwaļneeka gadu.

167. (4595). Zihruls, Alfreds, Roberts.

(*Š. eest. 1894. 12./IX.; k! usņ. 1895. 15./II.; lit. w.
r. 1895.16. 1.; old. 1895.16. II.)*

Polit.: 1894. 1. sept. — 1896. sept.

Alfreda Roberta Zihruļa autobiografija:

„Esmu dsimis 1874. g. 10. oktobrî Widsemê,
Renzenu Leelâ krogâ, kuŗu mans tehws tik labi
toreis tureja, kâ ari wehl tagad tura us nomu, no-
darbodamees tur kâ tirgotajs un krodseņeeks.

Zaur priwat-stundam šagatawojees, 1888. gadâ
eestahjos Rigas pilšehtas realškolas II. klaššê
(šekstâ) un pabeïdsu šcho školu 1894. gadâ.

Ta pašcha gada septembrî eestahjos politeķ-
nikâ. studet tirdsneezibas sinibas. Drihs pehz
studiju usšahkšchanas mans tehws nopirka Rujenes
Leelo muischu un tadehļ man bij jašahk domat
par laukšaimneeku palikt. Tadehļ 1897. gadâ
studijas atmetu un dewos us laukeem, lai praktiški
eemahzitos laukšaimneezibâ. 1897. gadu pawadiju
tehwa tirdsneezibâ Renzenos un 1898. gada
šahkumâ pahrgahju us Rujenes muischu dsihwot.“
Tik tahli autobiografija.

1904. g. nomira.

164

Ernst Kalmelz

166

167

Alfred Schindl

171

[168. (4470). Hertels, Wilis.]

(*Š. eest. 12./IX. 1894.*)

*Polit.: Tirdsn. n. 1894. 1. sept. — 1897. sept., 1898.
3. mart. — 1899. 10. jun. D.*

Wilis Hertels dsimis Kursemê 13. junijâ, 1873.

Bakû petrolejas ruhpeeziâ; Eaku'as luteru basnizas
waldes lozeklis.

[169. (4542). Preedits, Jahnis.]

(*Š. eest. 12./IX. 1894.*)

*Polit.: Ķim. n. 1894. 1. sept. — 1899. janv., 1899. 26.
mart. — 1899. 10. jun. D.*

Jahnis Preedits dsimis Widsemê 21. nowembri, 1876.

[170. (4433). Brödermans, Friedrichs.]

(*Š. eest. 1894. 12./IX.; k! usn. 1895. 15./II.; rew.
1895./6. I. — 23./X.*)

Polit.: Kom. n. 1893. 1./IX. — 1899. 2./IV. D.

Friedrichs Brödermans dsimis 30. janwarî,
1873. gadâ, Kursemê, Mescha-muischas pagastâ Ap-
meklejis lihds šawam 13. gadam Bukaišchu pagasta
školu, pahrgahja us Rlgas pilšehtas realškolās
apakšchejo klašši. Schis školās tirdsneeziabas
nodaļu nobeidsa 1894. gada pawašarî.

Adrešše: С. П. Б. Невскій пр. 23.

171. (4448). Dumpis, Juris.

(*Š. eest.* 1894. 12./IX.; *k! usņ.* 1896. 4./III.; *arķ.* 1895./6. 15./IV. — II., 1896./7. II.; *biḃl.* 1896./7. I.; *lit. w. p.* 1896./7. 28./X. I. un II. — 17./III.; *rew.* 1896./8. I. — 22./X.)

Polit.: *Insch. n.* 1894. 1./IX. — 1901. 21./III. D.

Juris Dumpis dsimis 1871. gada 15. dezembrī Bauškas apriņķī, Wezum-muischas pagasta Stepiņu mahjās.

Šāvu pirmo šķolas-mahzibu dabuļa Wezum-muischas pagasta pagasta-šķolā. Lai papildinatos kreewu walodas prašchanā tik tahli, ka buhtu eešpehjams eekļuht Irlawas seminarā, tad aīsgahja us Rīgu tureenē Petera-Pawila šķolā, bet te atmeta nodomu, par šķolotaju palikt, un 1887. gada augustā eestahjās Rīgā Petera I. realšķolā, kuŗas kuršu 1894. gadā nobeidsa.

Pehz studija beigšchanu aīsgahja us Maškawu tureenē pilšehtas deenestā par inscheneeri.

Adrešše: Ст. Люблино, Московско-Курская ж. д., Поля рошения.

[172. (4548). Ramans, Eduards.]

(*Š. eest.* 19./IX. 1894.)

Polit.: *Insch. n.* 1894. 1. sept. — 1901. 21. mart. D.

Eduards Ramans dsimis Widsemē 11. dezembri, 1874 g.

173. (4659). Grünups, Alberts.

(*Š. eest.* 7./IX. 1894.; *k! usņ.* 4./XI. 1897.; *bibl.* 1896./7. II.)

Polit.: *Tirdsn. n.* 1894. 1. sept. — 1897. sept., 1898. 14. janw. — 1899. 10. janw. D.

Alberts Grünups dsimis 1874. g. 21 februārī Rīgā, kur tehws alus bruhcha ihpašneeks. Nē deenejis šawu šawwaļneeka gadu un dabujis reserwes leitnanta tšchinu — pehz studiju beigšchanas aisgahja us Peterburgu.

Adrešse: C. П. Б. Вас. Остр., 13 лин. № 16.

174. (4787). Kreews, Krišchjahns Indriķis.

(*Š. eest.* 1895. 4./IX.; *k! usņ.* 1897. 3./III.; *retv.* 1897./8. I. — 3./IX. un II.)

Polit.: *Insch. n.* 1895. 1./IX. — 1898. janw.; *Ķim. n.* 1898. sept. — 1899. janw.

Krišchjahns Indriķis Kreews dsimis 1874. gada 6. augustā Widsemē, Rujenes draudsē, Lodes pagastā, kur wezaki, tehws Adams un mahte Katrina ds. Mehlbard, bija gruntneeki.

Mahzijeis wispirms Lodes pagasta pagasta-školā un tad Kokmuischas pagasta pagasta-školā, apmekleja Rujenes draudses školu un tad weenu gadu privati mahzijās pee šawa brahļa, nelaiķa mahz. Kreewa. Pehz šchahdas šagatawošchanās eestahjās Jurjewas (Widsemē) realskolas V. klaššē un šcho školu pehz 3 gadeem (1893 g.) nobeidsa. Nu eestahjās kà I. šchķiras šawwaļneeks kaŗa deenestā (Benderu zeetokšchņa artilerijā) un pehz

gada deenestu nobeidsa ar reserwēs leitnanta tšchinu. Tad weenu gadu Rigā strahdaja kā grahmatwedis un 1895. gada septembrī eestahjās Rigas politeķnikas inscheneeru nodaļā.

Miris 1900. g.

175. (4780). **Klaweneeks, Jahnis.**

(*Š. eest. 11./IX. 1895.; k! usņ. 20./IV. 1898.*)

Polit.: Insch. n. 1895. —

Jahnis Klaweneeks dsimis 1870. gada 25. aprīlī Wezummuīschas pagastā, kur viņa wezaki bija šaimneeki. Apmekleja Jelgawas realškolu, kuŗas kuŗsu nobeidsis eestahjās politeķnikā. Tiklabi pa školā kā ari studiju laiku wairakkahrt nodarbojās ar stundu došchanu, lai šagahdatu lihdsēklus isglihtibas turpinašchanai.

176. (4829). **Paukuls, Julijs.**

(*Š. eest. 1895. 11./IX.; k! usņ. 1896. 3./XII.; mag. c. 1896./7. II.; rew. 1897./8. 22./IX. — 1.*)

Polit.: Mašč. insch. 1895. — 1903. 5./VI. D.

Julijs Paukuls dsimis 1874. gada 10. aprīlī Walmeeras apriņķī, Jaun-Šmiltenes krogā. (Tagad tehws tirgotajs Zehšis un kroņa Maršnenu muischas (25 werstis no Zehšim arendators.)

Ša wu pirmo školā-mahzibu dabuja Maršnenu muischā pee mahjškolotaja lihds 1885. gadam.

Pehz tam apmekleja Zehšis Sariņa elementarskolu un 1887 gadā eestahjās turpat Zehšis priwatā realškolā, kuru lihds 1889. gadam wadija Dr. O. Harnaks un pehz tam Sielemans Šchini realškolā šabija lihds 1891. gadam, kad eestahjās Rigas pilšehtas realškolā. To nobeidsa 1885. g.

Pehz studiju nobeiģššanas aisgahja us Peterburgu maščinu ruhpnēezibā.

Adrešse: С. П. Б. Сименсъ и Гальске.

177. (4796). Lasdiņsch, Pauls.

(Š. eest. 111X. 1895.)

Polit.: Tirdsn. n. 1895. — 1900. D.

Pauls Lasdiņsch dsimis Widsemē 26 februārī 1874. g.

Pehz studiju beigššanas aisgahja us Peterburgu.

Adrešse (1903.): С. П. Б. Фонтанка 14, Амурское Золото-промышленное Общество.

178. (5149). Peteršons, Aleksandrs Richards.

(Š. eest. 1896. 7./IX.; k! usn. 1897. 1./IV., aņķ. 1867./8. I. un II.; rew. 1898./9. II., 1899./900. I. un II.)

Polit.: Kom. n. 1896. — 1904. 4./II. D.

Aleksandra Richarda Peteršona autobiografija :

Šehuhplis man atradās Walmeeras aprinķī, Rubenes draudsē, Ķeeģelmuischas „Dselskal“ pusmuischā. Mans tehws (Karlis) bija šchās pusmuischas rentineeks. Šche eeraudsiju pirmo reis pašaules

gaišmu 1874 gada 12 maijā. Ešmu šwehtdeenas behrns un zeru, ka buhs laime dsihwê, jo wezi ļaudis jau stahsta, ka šwehtdeenas behrni ešot laimigi. 1878 g. mans tehws nomaja weenu wersti no Walmeeras atrodošchos Ahschumuischu (wahz. Beatentahl, kurp ari pahrgahja dsihwot. Waru peesihmet, ka šche eemahzijos zik nezik wahziski runat. Šchinî weetâ mans tehws šabija 4 gadus un tad peenehma Stalbê muischas pahrwaldneeka weetu. Šche man šahkas gruhtais laiks — školās laiks. Ik deenas, sem mahtes usraudsisbas, man wajadseja 2 stundas grahmatu lašit un ari rakstišchanas mahkšlâ wingrotees. ¹/₂₉. dsihwes gadâ mani aissuhtija us Walmeeras elementarškolu, kur šabiju 2 gadus. Pehz tam eestahjos Leel-Straupes draudses-školas augštakâ klaššê Pehz 4 gadeem mans tehws atstahja Stalbes muischu un aisgahja us Lehdurgas (Loddiger) muischu, Rigas aprinķi, par muischas pahrwaldneeku. Te nu man wajadseja wiņam šekot, un, isstahjees is Straupes draudses-školas, eestahjos Lehdurgas dr. školâ augštakâ klašše. Šchi škola bija pirmâ, kuŗu pabeidsu. Tagad man atwehrâs diwi zeļi: pirmais us Limbaschu aprinķa školu, un otrais — us Rigu us ģimnašiju, wai realškolu. Iswehlejos beidsamo. Bet lai waretu ģimnasijâ eestahtees, tad mani pa preekšču aissuhtija us Wez-Peebalgas draudses školu, kura cand. phil. K. Müller kga (Sariņa Kahrļa) wadibâ bija ļoti šlawena, kâ šagatawošchanas škola us ģimnasiju un ari realškolu. Šabiju tur ²/_{1/2} gadus un tad nobrauzu us Rigu un eestahjos bijuščhâs gubernas ģimnasija kwintâ, Šcho klašši pabeidsu

1 gadā, bet kwartā nošēhdeju 1½ gadu un tad, si-
nadams, ka wezās walodās ekšamu us augštakc
klašši nenolikšchu, isstahjos. Taišnibu šakot,
biju tad ar leels šlinkis. 1892. gadā eestahjos
Müllera kga priwat-realškolā (Rigā) treščhā klaššē.
Augštaki newareju tikt, jo nepratu — ne frantschu
walodas, ne dabas mahzibas. Šcho klašši nobeidsu
½ gadā, tapat ari zeturto klašši — ½ gadā, V. kl.
biju weenu gadu un VI kl. ari weenu gadu. Pehz
tam mehginaju eksterna ekšamu Petera I. realškolā
nolikt, bet isbrauzu zauri. 1895 gadā, maijā, noliku
ekšamu us Rigas pilšetas realškolas tirdsneezi-
nodaļas VI. klašši, kuru pehz weena gada beidsu.
1896. gadā eestahjos Rigas politeņnikas tirdsn.
nodaļā.

179. (5239). Zihruls, Hermans.

(*Š. eest. 1896. 7. IX.; k! usņ. 1897. 3. III.; lit. w. r. 1897./8. I. un II.; lit. w. pr. 1898./9. I. un II.; 1899./900. I. un II., 1900./1. I.; arķ. 1898./9. I.; XX 1900./1. II.; lit. w. pr. w. 1901./2. 19. XI.; old. 1898./9. II.; g. t. 1899./900. II. — 16./II., 1900./1. I.; rew. 1899./900. I.*)

Polit.: Ķim. n. 1896. — 1901. sept.

Hermaņa Zihruļa autobiografija:

Dsimis ešmu 1876. gada 13. martā Walmeeras
apriņķī, Walmeermuischas Wilziņu meschšargu
mahjās, kur mans tehws bij par meschšargu.
1878. gadā tehws usņehma us nomu kahdas

pusotras werstes atstato Bukas krogu lihds ar
pusmuischu un nu ar wišu familiju pahrgahja us
tureeni dsihwot Te ešmu pawadijīs wišu behrnibu.

Pirmos školās-mahzibas pamatus dabuju mah-
jās no mahtes, tā kā tad, kad 8. dsihwesgadā
eestahjos tuwejā pagasta skolā, mahzeju jau lašit
un rakstit. Lihds 13 dsihwes-gadam šabiju wai-
rakās skolās us laukeem un pilšehtā, bet pateizotees
šcho skolu daschadām programam, mahzibu siņā
nekurp netiku un eetiku Rigas guberņas ģimnasijā
(wehlak Nikolaja I. ģ. tikai II. klaššē. Šcheit tik
wehl sahku baudit sistematišku mahzibu. — 1894.
gadā pahrgahju us Rigas pilšehtas ģimnasiju, kur
pehz diweem gadeem, 1896. g., noliku ekšameni.

Ta pašcha gada septembrī likos immatriku-
letees Rigas politeknikas ķimijas nodaļā. Tik
tahli autobiografija.

Šašlimis (ar diloni) atstahja 1901. g. politek-
niku un aiszeļoja wešeļotees us Šomiju šanatarijā
„Taizi“, kur nomira 1901. gada rudenī.

164 šel. Alfreda Zihruļa brahlens.

180. (5144). Paegle, Šprizis.

(Š. eeft. 7./IX. 1896.; k! usņ. 3./III. 1897.; bibl.
1897./8. I. un II.; lit. w. pr. w. 1898./9. I; lit. w.
pr. 1900./1. II.; g. × 1899./900. I. un II. no 16./II.;
rew. 1898./9. II.)

Polit.: Ķim. n. 1896. — 1901. 10./XI. D.

Spritšcha Paegles autobiografija.

„Ešmu dsimis 1876. g. 25. februari Walmeeras
apriņķī, Rujenes draudsē, Ķonu Kaln-Klingeros, kur

173

174

175

176

178

179

Hermann Gehmel
stud. chem.

180

Spicis Paegle

181

ari nodsihwoju lihds ņestajam gadam. Tad mani wezaki pahrgahja us ta paņcha pagasta ņiņepu mahjam, kur wiņi wehl tagad dsihwo par ņaimneekem.

Grahmatu eelausijos mahjā pee wezakeem. Tad apmekleju diwas seemas ņonu pagasta ņkolu, pehz kam ņabiju 4 gadus Rujenes draudses ņkolā un 1891. gadā, ņcho ņkolu beidsis, pahrgahju us Jurjewu (Tehrbatu). Weenu gadu zaur privatstundam ņagatawojees, eestahjos tureenenes realņkolā, kuŗu pehz 4 gadeem beidsu. 1896. gada rudeni eestahjos Rigas politeņnikā, ņimijas nodaļā. " Tik tahli autobiografija.

Studijas beidsis eestahjās dselsszeļa deenestā.

Adreņņe: Варшаво-Вѣнская ж. д. ст. Александровскъ.

181. (5077). Jaun-Gerķens, Wiļums.

(ņ. eeft. 7./IX. 1896.; k! usņ. 3.II. 1897.; old. 1897.18. I.; mag. p. 1897.8. II, 1898.9. I.; g. t. 1897.8. II.; b. t. 1899./900. I. un II.; lit. w. pr. w. 1897.18. I.; XXX 1898.19. II.; XX 1899.900. I. un II.; X 1900.1. II., 1901.12. I.)

Polit.: ņim. n. 1896. — 1903. 2. jun. D.

Wiļuma Jaun-Gerķena autobiografija:

Eņmu dsimis 4. martā, 1871. gadā, Kalnauischas (Hofzumberge) pagastā, Jelgawas apriņķi, kur mans tehws ir ņaimneeks Jaun-Gerķenu mahjās.

Wiņu pirms apmekleju weetejo pagasta ņkolu, kur ņabiju 1 waņaru, tad 1½ gada mahzijos wee-

tejā mahzitaja muischâ, priwatškolâ, tad 1 gadu Jelgawas pilšehtas-elementarškolâ, un beidsot eestahjos 1883. gadâ Jelgawas realškolâ, kuŗas 7 klaŗsu kurŗu 1890. gadâ beidsu. Lihdsekļu truhkuma deļ tahlakai isglihtibai, nodarbojos wiŗupirms ar stundu doŗchanu un tad peeŗehmu mahjŗkolotaja weetu. Ŗahadâ amatâ nodsihwoju lihds 1896. g., gan Baltijâ, gan zitâs Kreewijas gubernâs. Beidsot biju dauds mas tik dauds eekrahjis, ka wareju wismas 1 gadu studet un tad ari eestahjos Rigas politeņnikâ augustâ, 1896. gadâ. Nodarbojos ari kâ students pa brihwdeenâm un ari pa studiju laiku ar stundu doŗchanu, lai labaki waretu Ŗagahdat lihdssekļus preekŗch usturas.“ Tik tahli autobiografija.

Studijas nobeidsis eestahjâs Permas dselsszeļa deenestâ.

Adreŗŗe: Пермская ж. д. ст. Н. Тагиль.
Выйскій Мъдоплавильный заводъ.

182. (5010). Beikmans, Pauls.

(Ŗ. eest. 7./IX. 1896.; k! usņ. 5./X. 1898.; l. w. rak. 1898./9. II., 1899./900. I.; rew. 1899./900. II. no 15./II.)

Polit.: Maŗch. insch. 1896. — 1901. D.

Paula Beikmaņa autobiografija:

„Eŗmu dsimis 31. martâ, 1878. gadâ, Auzes dselsszeļa peestahtnê (Kurseme). Pirmo Ŗkolas isglihtibu baudiju Wez-Auzes pagasta Ŗkolâ, kuŗas Ŗkolotajs, Burkmaņa kgs, bij toreis weens no wislabakeem pagasta Ŗkolotajeem apkaimê. Zaur wiņa

puhņeem un pamudinaņšanu eestahjos 1890. gadā Jelgawas real-školas kwintā. Real-školas pehdejās klaššēs buhdams, eepelnijos ar priwat-stundu doņšanu tik dauds, ka bij eeņpehjams eestahtees 1896. gadā Rigas politeņnikā. " Tik tahli autobiografija.

Studijas nobeidsis eestahjās dselsszeļa deenestā.

Adreņņe: Ст. Тамбовъ, Ряз. Ур. ж. д. пом. нач. Тамбовскаго депо.

183. (5164). Reekstiņsch, Alfreds Eduards.

(*Š. eest. 1896. 7./IX.; k! usņ. 3./III. 1897.; mag. pauc. 1897./8 I.; XXX 1897./8. II., 1898./9. I.; XX 1898./9. II.; X 1899./100. I. un II.; 1901./2. II.; g. t. 1897./8. 29./XI. — I., 1900./1. I., 1901./2. I.; b. t. 1897./8. II., 1898./9. II., 1900./1. II.)*

Polit.: Ķim. n. 1896. — 1904. D.

Alfreda Eduarda Reekstiņa autobiografija:

„Eņmu dsimis 1. julijā, 1876. g., Mas-Šalazes Ungurmuischā. No ūawa dsihwes gahjuma lihds peektajam gadam kā miglā atņinos, ka biju reis ļoti ūlims, kur eņot pat bijis pamiris. Lai gan no ūchis ūlimibas drihsakā laikā isweņeļojos, tad tomehr wehl ilgu laiku pehz tam biju ļoti ūlimigs un wahjs, tā ka tika pareģots, ka es laikam weenadi tahds nihkulis palikņshot. Bet laiki grosijās. Peeņemdamees ūpehkā un gudribā, es ari deenu no deenas paliku newaldamaks; nebij neweena koka, neweena jumta, kuņrus nebuhtu iskahpelejis, neweena kalpu puikas, ar kuņreem jau nebuhtu deņmitām

reischu isplehşees. Şaprotams, ari par şchitadeem darbeem dabuju kreetnu pahrmahzibu, bet kas par to behdaja. Tà peenahza laiks, kur bij jaşahk mahzitees laşit un rakstit. Tas nu gan no şahkuma gahja deesgan gruhti, bet wehlaki, kad jau biju apradis ar şchàm mahkşlâm, es ari atradu dauds mas patikşcharas pee wiņâm. Mana mahşa nolika Rigâ şkolotajas ekşamenu un şahka man paşneegt kahtigu mahzibu; pee wiņas es ari tik dauds eemantojos, ka wareju pehz 2 gadeem eestahtees 11 gadus wezs, Mas-Şalazes 3 klaşşigàs draudses şkolas pirmajâ klaşşê. Şchaf şkolâ şabiju diwus gadus. Pehz tam wezaki mani noşuhtija „us renġu galwas pilşehtu“ Pernawu ġimnasijâ. Eestahjees ġimnasijas tolaiku şekstâ, zihtigi şahku apstrahdat latiņu un greeķu wokabeles un gramatiku un biju waren leels şawâ garâ, kad jau pehz pusgada wareju lozit. werbu „amare“, kas man jau, tajos laikos it şewişchķi patika, bet tikai wiņa şkaistàs şaşkaņas dehļ. Tà nu tas gahja gadu no gada. Lai nu gan nebiju şewişchķi uszihtigs, tađ tomehr man isdewàs katru gadu şawu klaşşi pabeigt, tà ka ari lihds paşchàm beigàm nepaliku nekur şehschot. Bet ar laiku man tàs greeķu un latiņu wokabeles şahka apnikt un es jau domaju pahrşeglot us realşkolu un buhtu to ari darijis, bet gruhti nahzàs Pernawu atstaht; jo buhdams kahdus 17 jeb 18 gadus wezs — es jau filosofijâ biju tik tahļu tizis, ka wareju is peedsihwojumeem ween pilnigi konstatet: „Wo viel Licht ist, ist auch viel Schatten.“ Tà tad lai gan Pernawa bija daschâ siņâ deesgan ehnaïņa, tad es tomehr paliku tur (jo — luhdsu

nepeemirst — tur ir šewišehķi labs gaišs un tamdeļ
ari wešeliga dsihwe). — Nolizis pehz 7 gadeem
ar deesgan leelām puhlem abituriumu es pahrzeļoju
us wezo Rigu, tā ka jau no šeneem laikeem mans
gars nešās uš praktiškām sinibam.“

Studijas nobeidsis aisgahja us Peterburgu.

Adrešše: С. П. Б. Мѣдно-Прокатный Заводъ.

[184. (5184). Sihriņšch, Augusts.

(Š. eest. 7./IX. 1896.)

Polit.: Kom. n. 1896. — 1900. D.

Augusts Sihriņšch dsimis 7. augustā, 1876. g., Prawiņu
pagasta Grebšču mahjās (Tukuma apriņķī). Tehws, Anšis Sih-
riņšch, peekopj blakus semkopibai eešala un eešala-produktu isga-
tawoščanu. — Astoņi gadus wezs eešahka eet pagasta školā, kuŗu
apmekleja diwi gadi. Pehz tam eestahjās Tukuma pilšehtas
školā, lai eemāhzišos kreewu walodu; šchini školā bija I^{1/2} gada.
1889. g. šahka apmeklet Rigas Petera I. reaļskolu, kuŗu nobeidsa
1895. g. junijā. Tad nodsihwoja weenu gadu Witebščkas guberņā
kā mahjškolotajs. 1896. g. rudeni eestahjās Rigas politeķnikas
tirdsneezibas nodaļā.

[185. (5051). Feisaks, Alberts.]

(Š. eest. 17./IX. 1896.; k! usņ. 2./II. 1898.)

Polit.: Ķim. n. 1896. — 1898. sept.

Alberta Feisaka autobiografija:

„Ešmu dsimis 1877. gadā, 20. septembrī, Šlokas
pagastā, Kauguru zeemā. Šehis zeems atrodas no
Šlokas kahdas trihs werstis us seemeļeem, us pašcha

juhņas krasta. Seme tur ir šmilšchaina, deesgan neauglīga, kamdeļ eedsihwotaij, un to starpā arī mani wezaki, Jehkabs un Anna, ir špeesti wiswairak nodarbotees ar sweineezibu. Pirmo isglihtibu es baudiju Šlokas basnizas skolā sem Alberta Haasnera kunga wadibas. 1890. gadā es eestahjos Rigas pilšehtas realskolā un, mineto eestahdi 1896. gadā beidsis, eestahjos tanī pašchā gadā Rigas politeķnikā. Tik tahli autobiografija.

Pehz politeķnikas atstahšchanas: 1903. gadā Peterburgā: Морская 37. Страх Общество „Россія“.

186. (5146). Paukuls, Karlis Woldemars.

(*Š. eest.* 4./XII. 1896.; *k! usņ.* 1./IV. 1897.; *mag. cant.* 1897./8. I. un II (subst.); *kaš.* 1897./8. 3./XI. — I. un II., 1898./9. I. un II., 1899./900. I. un II.;
××× 1899./900. II.; ×× 1900./1. I.)

Polit.: Kom. n. 1896. — 1901. D.

Karļa Woldemara Paukuļa autobiografija :

„Ešmu dsimis 7. janwarī, 1878. g., Walkas aprinķi, Mehra muischas „Miķeliščhōs“. (Tehws Jakobs Paukuls, tirgotais un arrendators.)

Isglihtibu ešmu baudijis: Zehšu elementar-školā 1889.—1890.; Zehšu priwatā realskolā (direktors Sielmanis) 1890.—1892; Zehšu priwatā realskolā (direktors K. Mülleris) 1892.—1893.; Rigas pilšehtas realskolā 1894.—1896. Politeķnikā eestahjos II. semestrī 1896.

Studijas beidsis aisgahja us Peterburgu.
Adreŝse: С. П. Б. Екатерининскій каналъ 27.
Секретарю Александр. Завода.
Šelonijas lozeklis Julijs Paukuls (176. ŝl.)
brahlis un E. Kahnels (164. ŝl.) ŝwainis.

[187. (5368). Kyperts, Karlis Julijs.]

(Š. eest. 30. VIII. 1897.; k! usŋ. 4. V. 1898.; rew.
1898./9. I.)

Polit.: Kom. n. 1897. — 1904. 31. VIII.

Karļa Julija Kyperta autobiografija:

„Eŝmu dsimis 4. oktobrī, 1874. gadā, Rigas
apriņķī, Madliņas draudses Plahteres dsirnawās.
Tehws, Johanns Hermanns Kyperts (bija tur mel-
deris), mahte Karoline dsimuŝe Wiŝsendorff. Pir-
mās mahzibas mahjā baudijis, apmekleju Osolu
Hollandera kga waŝaras-ŝkolu, tad priwat-ŝkolu
Škrihveru dsirnawās, kur kopā ar melderu Kļawiņa
kga behrneem tiku no mahjŝkolotaja Webera kga
mahzits. Pehz tam mani nodewa toreis eeŝlawetā
Leeseres draudses ŝkolā, kur starp ziteem preekŝch-
meteem no ŝkolotaja Osoliņa kga, tagadejā Pee-
balgas mahzitaja, tika greeķu un latiņu stundas
ņemtas ar to noluhku, lai eestahtos klaŝiŝkā
ģimnasijā.

Šchinī laikā mani wezaki pahrgahja dsihwot
us nopirktām Paltmales dsirnawām. Pehz 1/2 gada
gatawoŝchanās eestahjos Rigas pilŝehtas real-
ŝkolas ŝekstā, no kureenēs 1895. gadā pahrgahju

us Pleškawas realškolu. Pehz beigta abiturenta-ekšamena eestajos 1897. gadâ Rigas politeņnikas komerz-nodaļâ.“

1903. g. nodeeneja šawu šawwaļneeka gadu Ustj-Dwinškâ.

188. (5304). Baltgails, Roberts.

(*Š. eest. 30./VIII. 1897.; k! usņ. 2./II. 1898.; old. 1899./900. II.; XXX 1899./900. I., 1900./1. I. un II.; XX 1903./4. I.; b. t. 1898./9. II., 1899./900. II., 1900./1. I., 1901./2. II.; g. t. 1901./2.; rew. 1898. 9. II.*)

Polit.: Kom. n. 1897. —

Roberta Antona Baltgaila autobiografija:

„Ešmu dsimis 25. februari, 1875. gadâ, Rigas aprinķi, Lehdurgas draudses školâ. Šche mans tehws štrahdaja ilgus gadus kâ draudses školotajs, bet kad jaunâs ņskolas reformas tika eewestas un wiņsch, kâ bijuščhâ Walkas seminara audseknis, neprata pilnigi kreewu walodu, tad wiņam bija ņchi weeta jaatstahj. Par eeteizamako wiņsch atrada doteles us Rigu un meklet ņche kahdu zitu pelņas awotu. Wispirms tikâm mehs, trihs behrni, no paščha tehwa mahziti, bet wehlak, kad laiks un aptahķli to wairs neatļahwa, nodoti priwatņskolâ. Es tiku nodots tanî priwatâ puiņenu školâ, kuru wadija wezais Fromma tehws. Šche biju puņotrus gadus, jo kad mans tehws atklahja pats ņawu priwatņskolu us Katrinas dambja, tad tiku atkal tur sem wiņa wadibas tahlak mahzits. Ruhpes par

182

183

184

185

186

187

Myers

188

Roberts-Baltgail

189

H. Little

şaweem behrneem muhşu tehwanı nebija ilgi janës, jo 15 septembrî 1887. g. wiñsch şledsa şawas azis us muhschibu, atstahdams mahti un muhs deesgan truhzigôs apstahklôs. Bet par şpihti şcheem apstahkleem muhşu mahtei isdewàs muhs usaudsinàt ar deesgan labàm şkolas sinaşchanam. — Us toreisejâ pilşehtas elementarşkolu inşpektora Tilinga proposiziju eestahjos gadu pehz tehwa nahwes wiñam ustizetâ eestahdê un wèlak pehz beigşchanas 1890. gadâ Rigas pilşehtas realşkolâ. Deesgan uszihtigi strahdajot, man, kâ bijuscha şkolotaja dehlam, nenahzàs gruhti tikt pee şkolas stipendijam. Ta tad realşkolu ar stipendiju un wehlak ar priwatstundu peepalihdsibu wareju deesgan ehrti nobeigt. Pehz beigşchanas zehlàs jautajeens, waj şawas sinaşchanas wehl nepaplaşchinatu kahdâ augtşkolâ, bet gruhti bija pee ta domat, jo no mahtes pabalstu preekşch studijam newareju gaidit un no ziteem ko dabut ari zeribas nebija. Tomehr, deesgan ruhpiigi par şcho leetu ar şawejeem pahrrunadams, nahzu pee gala şpreeduma, ka warbuht rudenî tomehr ta leeta ees, tamdehl steidsos tuhliñ pehz kahdas mahjşkolotaja weetas. To ari drihsi atradu. Kad rudenî 1897. g. nahzu us Rigu, tad apstahklî bija tik tahli grosijuşchees, ka wareju eestahtees Rigas politeknikas tirdsneeizibas nodaļâ.“

Grahmatwedis Rigas Latweeşchu Beedribas
Krahşchanas-Aisdoşch. Şabeedribâ.

189. (5354). Sihle, Haņšis.

(*Š. eest.* 30. VIII. 1897.; *k! usņ.* 4. V. 1898.; *mag. canf.* 1898./9. I. un II., 1899./900. I. un II.; *kaš.* 1900./1. I. un II., 1901./2. I.; *g. t.* 1902./3. II.)

Polit.: *Mašč. insch. n.* 1897. — 1903. D.

Haņšcha Sihles autobiografija:

„Ešmu dsimis 12. aprilī, 1877. gadā, Walkā. Mans tehws 1878. gadā Jurjewas tuwumā nonomaja Karlowas muischu un, atstahjis šawu školotaja weetu pee Walkas seminara, pahrgahja turp dsihwot un palika par laukšaimneeku. 1884. gadā es eestahjos Jurjewas (Terpatas) ģimnasijas preekšč-školā, tā šauktā Blumberģa školā, kur paliku lihds kamehr 1887. gadā eestahjos ģimnasijas apakšchejā klaššē. Ģimnasiju pabeidsu 1897. gadā, maijā, un ta pašcha gada augustā eestahjos Rigas politeķnikas maščin-inscheneeru nodaļā.“ — Tik tahli autobiografija.

Studijas beidsis aisgahja us Peterburgu.

Adr.: СПб. Вас. Остр., 13. лин. № 16, кв. 12.

190. (5374). Kornets, Julijs.

«Š. eest. 30./VIII. 1897.; k! usņ. 2./III. 1898.; old. 1900./I. I.; XX 1901./2. I. un II.; b. t. 1900./I. I., 1901.2. I.; rew. 1898.19. I.; g. t. 1900./I. II., 1902.13. II.; mag. pauc. 1898.19. II., 1899.1900. I. un II.)

Polit.: Insch. n. 1897. —

Julija Korneta autobiografija.

„Ešmu dsimis Pils-Škujenes Basnizas krogā, Widsemē, 1878. g. 11. septembrī. Turpat ari pavadīju šawus behrnibas gadus. No 1885. g. rudeņa šahku apmeklet 1/2 werstes attahjo draudses školu, kur toreis darbojās un ari wehl tagad strahdā mans skolotajs P. Oltes tehws. Šchaī laikā šahka eewest Baltijās skolās kreewu walodu un tā tad es no wezās wahzu walodas laikmeta kahrtibas mas ko peešawinajos. Kreewu waloda, kā ari ziti obligatoriškee preekšchmeti, man padewās gluschi labi, tā kā drihs ween noweizu wišus šawus beedrus, kuři bija reisē ar mani šahkušchi apmeklet draudses školu. No toreisejeem školās gruhtumeem ari mas ko dabuju isbaudit: tā kā wezaki dsihwoja tuwu, tad katru deenu pehz stundām gahju us mahjām; zaur to šewim aistaupiju interešanto pašchšaimneezibu un koptgulešchanu. Lihds ko pulkstens šita 12. un šahkās „pusdeenas laiks“, školneeki steigšchus ween ķehra pehz pannīnas un gaļas un dewās us „skolotaja galā“ atrodošchos ķehķi šewim pusdeenas gatawot, turpretim tee, kas nebija lahgā šawas „mahzibas“ pratušchi, tika „atstahti bes pusdeenas“, kamehr nebija ismahzijušchees.

Şchee tad nu ar schehlâm azim noşkatijās us beedreem, kuři pehz daschnedaschadeem atgadijumeem atgreesās is ne-ehrtā ķehķa ar kahrđinoşchī kuhpoşchām panniņam. Pusdeenas paeđuşchi, sehnī isklīhda pa şkolas telpām, kamehr „bes pusdeenas atstahtee“, galwas nokahrnuşchī şeħdeja klaşşē un gaidija us atşwabinaşchanu, kuŗa daschu labu reisi nahza par wehlu un neatlika wairs laika pusdeenas eeturet. — Tā kā biju deesgan uszihtigs, tad man şchadā nelaimē tikpat kā nemas negadijās eekļuht. No pulksten 2 lihds 4 jeb 5 — kā kuŗu deenu — atkal bija stundas, pehz kuŗām es gahju ūs mahjām, jeb, ja — kā daschreis gadijās, — şkolotajs aizinaja şkolneekus palihgā dahrsā strahdat, tad gahju turp. No 6 lihds 9 wakarā bija „mahzibas stundas“, tad luhgşchana un — gulet. Guļama istaba bija otrā stahwā Ģar weenu şeenu gahja „lascha“, us kuŗas atradās weens pee otra şarindotī „maişīņi“; Ģar otru şeenu stahweja gultas. Tā kā istabiņa bija deesgan masa, tad war eedomatees, kahda şeħe bija 30 lihds 35 şkolneekeem guleşchana, un kahds bija istabiņā katru rihtu gaişş! Guleşchana, sinams, reti kad notika bes eepreekşchejas trakoschanas.

Draudses şkolā şahku nedarbotees ari ar musiku, knŗu drihs atmetu, jo truhka wajadsigo dawanu un pazeetibas. Gadijās, ka şkolotajs manim „kakta“ weetā nolika şpehlet klaweeres; şeħahds şods manim bija wisnepatikamakais. — Kad biju 5 gadus şagahjis draudses şkolā, wezaki şahka domat, kurp mani tahļaku şuhtit. Ģan wiņi gribeja „likt“ mani Ģimnasijā, bet tā kā manim, nesinu

kamdeļ bija pret šcho mahzibas eestahdi šewišchka antipatija, tad eestahjos 1890. gadā Rigas kreewu, tagad Ķeisara Petera I., realskolā, kuŗu apsolweju 7 gadus wehlak, t. i. 1897. gada pawašarī, un ta pašcha gada rudenī, šazihkstes ekšamenu isturejis tiku immatrikulets Rigas politeķniška instituta inscheņeeru nodaļā. Lihds ar to peepildijās mans behrnibas šapnis, jo no inscheņeeru sinibām jau šen gadeem biju šewišchķi eeņemts.

191. (5477). Jaunsems, Ottos.

(*Š. eest. 30./XIII. 1897.; k! usņ. 4./V. 1898.; l. w. rakst. 1898.9. I.*)

Polit.: Kom. n. 1897. —

Otto'a Jaunsema autobiografija:

„Ešmu dsimis 19. junijā, 1876. gadā, Walkas apriņķī, Wellanes draudsē, Lihsuma Šaltupu mahjā. Mans tehws Šaltupu mahju šaimneeks un tirgotajs Wellanē. Pirmās mahzibas dewa manim tehws un un mahte. Mas šagatawots, es eestahjos ar šawu 11. gadu Wellandes draudses-školā. Šche pee školotaja P. Behrsiņa es paliku lihds kamehr 1889. gadā pahrgahju us tanī laikā isslaweto Wez-Pee-balgas draudses-školu. No tureenēs 1892. gadā eestahjos Zehšu pilšehtas školā un bija domajams, ka lihds ar pilšehtas školās kurša beigšchana — beigšees man ari školu apmeklešchana. Bet leetu

pahlizis, ar šawu brahļu palihdsibu (mans tehws mira man wehl Wez-Peebalgâ škclu apmeklejoj), nolehm eestahtees real-školâ. Pusgadu šagatawojees, tiku ari 1896. gada janwarî peeņemts Jurjewas (Tehrpatas) real-školas peektâ klasšê. Real-školu beidsu pa 2¹/₂ g., 1897. g. un tanî paščhâ rudenî eestajos Rigas politeņnikas inscheneer-nodaļâ.

192. (5352). Sariņsch, Arnolds.

(*Š. eest. 3./IX. 1897.; k! usņ. 20./IV. 1898.; bibl. 1898. 9. I. un II.; old. 1902./3. I.; arķ. 1899./100. II.; l. w. rakst. 1902./3. I.; l. w. pr. 1902./3. II.; b. t. 1902./3. II.; rew. 1901./2. II.*)

Polit.: Ķim. 1897. — 1904. D.

Arnolda Sariņa autobiografija:

Dsimis 17. septembrî, 1876. gadâ, Mihlites Ķiguļôs. Walmeeras aprinķî. Mani wezaki ir strahdigi, apsinigi un reliģiosi ļaudis, šewišchķi mana mahte, sem kuņas eespaida ešmu palizis lihds wiņas miršchanas deenai (1903.). Jau no paščhâm behrna kahjâm wiņa mani škubinaja us darbu un deewbijibu, lika škaitit luhgšchanas rihtôs un wakarôs, ņehma jo beeschi mani lihds basnizâ. — Biju šawas wezmahtes (no mahtes pušes) mihlulis. Šchî bij wezite ar ihstu mihlestibu pret šaweem behrneem un behrnu behrneem, zentàs wiņeem eepotet wislabakàs ihpaščhibas: darbibu, šatizibu, mihlestibu un deewbijibu. —

Sem ņeho abu audsinataju eepaida paliku mahjās lihds 10. gadam, kad tiku ņuhtits Mihlites pagasta ņkolā. War eedomatees, ko ņajutu, kad tiku no wezakeem atrauts, lai gan us ihņu laiziņu. Prahts nemas neneņās us mahzibām, bet tikai us mahju, kadehļ tad pirmo seemu tik no-ņlinkoju. Pawaņarī, 1887. g., mani ņehma no pagasta ņskolas laukā un rudenī, tanī paņchā gadā, nodewa Matiņchu draudses ņkolā, kuŗu jau apmekleja mans widejais brahlis. Tagad jutos ļoti droņchs un tadehļ pehz mahjas wairs neilgojos, Ar mahzibām ņahka weiktees labaki un wehlak pat ļoti labi ņcheit ņabiju 3 gadus. Starp zitām mahzibām ņche tika paņneegta ari dahrskopiba, un ņchi mahziba man ņewiņchki labi eepatikās, tā ka laņiju grahmatas par ņeho arodu un nodarbojos ar koku apkopņchanu, stahdiņchanu, poteņchanu u. t. t. Zaur ņeho apstahkli mantoju ari wispahr mihlestibu pret dabu. — Pa ņeho ņskolas laiku mani wezaki bij nodomajuņchi ņuhtit mani us Rigu, kahdā ģimnasijā ņazits, darits! ņehma mani no draudses ņskolas laukā un aisweda us Walmeeru, lai es tur mahzitos latiņu walodu. ņabiju Walmeerā 1 mehneņi un ismahzijos I. klaņņes kurņu. 1890. gadā, augustā, tehws ņehdinaja mani sirgā un weda us Rigu. ņchoreis dewos laukā ar leelako kuraschu, jo pateeņi gribeju ko labaku ņaņneegt. Atbrauzu laimigi Rigā un pehz peeteekoņcha ekņameņa tiku usņemts II. klaņņē, Aleksandra ģimnasijā. ņcheit ņabiju 7 gadus un ņchinī laikā eepasinos ar dauds un daschadeem lihdsņkolneekem — latweeņcheem, no kuŗeem kahdu K. B. eeguwu par ņawu ņirdsdraugu. ņchis

bij mans miħlakais beedris wišâ manâ ġimnasijas laikâ; nepagahja gandrihs neweeaa deena, kad waj nu wiņsch nebij pee manis jeb es atkal pee wiņa. Minetais K. B. bij dsiļsch domatajs, labs literaturas pasinejs un tahds pat publizists. Zaur muħšu beeschu ņatikšmi un domu ismaiņu es dauds no wiņa mantoju. — Bet gadijâs tâ, ka no ņchi wis-miħlakâ drauga un beedra bij jaņchķiras. 1896. gadâ, ņuņu deenâs, ahtra nahwe wiņu pahrsteidsa. Neaprakstamas bij manas ņahpes, jo biju ar wiņu tikpat kâ ņaaudsis. Raudaju, kâ iskults behrns, kad ņaņehmu telegramu par wiņa ņchķirņchanos, un ilgi, ilgi ņehroju ņawâ ņirdi pehz ņchi leelâ saudejuma. Ģruhti man eedomatees, ar kahdu entusiaņmu un enerģiju mehs abi ņaņņojâm par nahkamâm deenam, kahdus idealus neusstahdijâm sawâm zenņchanâm. Bij mums tee laimigakee brihschi, kad mehs abi gahjam kur tahlak ais Rigas pastai-gatees, kad wairak reises isbrauzam ar kuģiti us Ķihņchesseru un tur pa saļajâm pļawâm un mescheem klejojâm, kamehr tumņa muhs ņpeeda mahjâs greestees. ņchahdôs brihschôs bijâm ņajuhņminati lihds aņarâm un atklahjâm weens otram ņawas domas un juhtas. — Jauks — jaunibas ņaņnis un wehl jaukaks tad, kad atrod ņawâm juhtâm beedri. —

Ar ņchi mana drauga nahwi eestahjâs manâ ņirdi wehņums, neustiziba pret wiņu paņaules eerihkojumu; jautaju weenmehr ņewi, kadehļ tam tâ wajaga buht, bet atbildes neatradu. — Drihs pehz ņchi gadijuma beidsu ġimnasiju un nodomaju studet Maņkawâ medizinu. Bet ģruhti man bij ņchķirtees no Rigas, kur tik ilgu laiku biju pawadijis, un ta

191

Tamusey

192

A. Larins

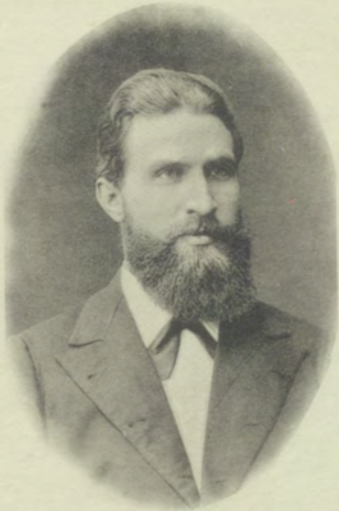

193

Arturs Laxobsons
skud. rez. marc.

194

21

37

42

75

ka man gars nešās us dabas sinībām, tad tureju par labako eestahtees tepat Rigā politehnikā, ķimijas nodaļā. Rudenī 1897. gadā ari tiku minetā nodaļā usņemts.

3. septembrī tiku usņemts kā „krustdehls“ „Šelonijā“. Ta kā lihds tam man nebij nekahds šakars bijis ar „Šelonijas“ lozekļeem, tad no šahkuma man grūti nahzās šaprast korporazijas dsihwi un eēškatus. Kā jauns students biju eede-migs un newareju akzeptet kōmangu. Bet griba man bij neleedsama, šaprast „Šelonijas“ dsihwi wišos šihkumos, un waru teikt, ka ešmn tō šašneedsis, tā ka 20. apr. 1898. g. tiku eēškātits par zeenigu nest „Šelonijas“ krahšas. — Tik tahlī autobiografija.

Pehz studijas beigam eestahjās kaŗa deenestā nodeenet šawu šawaļneeka gadu. —

193. (5475). Jakobšons, Arturs Aleksandrs.

(*Š. eest. 3/IX. 1897.; k! usņ. 5./X. 1898.; arķ. 1898./9. II.; rew. 1899./900. II., 1900./1. 22./I. — II., 1901./2. I. — 17./IX.*)

Polit.: Kom. n. 1897. —

Artura Jakobsona autobiografija:

Gan ne bes pilnas taišnibas ir isteizeens, ka apkahrtne, kurā dsimst un aug zilweks, dara us to wisleelako eēšpaidu. To ari no šewis waru teikt pilnigā mehrā, jo to mihlestibu us wišu, kas dabā un dsihwē daiļsch un zehls, ešmu drošchi ween

mantojis no ta semes stuhrišcha, kuřá eřmu dsimis un řawus pirmos muhscha gadus pawadijis.

„Eřmu dsimis 3. janwarí, 1874. gadá, Kahrļu muischas dsirnawás, netahļu no Zehřim. Ar řcho weetiņu warbuht rets zits semes stuhrits, neween Widsmê, bet ari tahlakâ apkahrtnê, wares lihdsinatees, kâ maigu, tâ ari warenu dabas krahřçņumu siņâ, — mana tehwa dsirnawas atradàs dsilas un ar mescheem peeaugušchas grawas lejâ, kur straujâ un dsintar-řkaidrâ Amata, islausdamees zauri warenajâm Gaujas krasta klintim, řaweenojas ar řcho pehdejo. řchiní idiliřkajâ weetiņâ eřmu pawadijis, besruhpiģi un no řawu peederigo mihlestibas lolots, řawa muscha pirmos gadus. It řewiřchķi man bija mihļa un tuwa wezakâ mahřa, pee kuřas gandrihs rotaļodamees eemahzijos lařit un rakstit. Deewam schehl par dauds agra uu neschelega nahwe mums wiņu nolaupija.

Astoņi gadus wezam preekřch manis řahkas dsihwes prosa, jo tiku nodots Zehřu pilřehtas elementarřkolâ, kuřu pabeidsu 2^{1/2} gadôs.

Tad eestahjos turpat Zehřis Dr. Harnaka toreis ļoti renometâ priwatrealřkolâ un wiřu, ko eřmu eeguwis pamatigi no sinařchanâm, eřmu eeguwis řchiní řkolâ, kuřâ stundas pařneedsa wezi, atsihti paidagogi — Birkenruhes řkolotaji. řche řabiju 4 gadus.

No tahlakas isglihtibas mani weztehwis no mahtes puřes wiřadâ siņâ gribeja atturet, eeteikdams wezakeem, ka puiku wajagot nodot amatâ un tâ ka tehws eřot melderis, tad wislabaki buhtot maisneeka amats.

Pehz ilga un gruhta zihņņa man tatšchu isdewās iskarot brihwu zeļu us leelo Rīgu, kur pehz istureta konkurenzes ekšameņa eetiku 5. klaššē Rīgas pilšehtas reālškolā. Šche pahrzeetu bes manama ļauna eespaida us manām gara špehjam pahrkreewošchanu. Šche Rīgā ari pahrzeetu tos gadus, ko wahzeetis šauz par „Sturm- und Drangperiode.“ ar wišām wiņu idealām domām un zenšchanam.

1895. gadā pabeidsu reālškolu. Mana wehlešchanas bija, studēt un eestahtees politeķnikā. Bet ar to mani wezaki atkal nebija meerā.

Tā ka man bij jaispilda kaŗa klaušiba un bes tam ari zereju wezakus gada laikā pahrleezināt un peegreest pee šawām domām, tad eestahjos kā šawwaļneeks 178. Isborškas pulkā, nodeeneju šawu gadu un 1896. gada rudenī notaišiju praporšč-tščhika ekšamenu. Kā biju zerejis, wezaki ari dewa tagad šawu atļauju preekšč studešchanas, bet tā ka politeķnikā biju nokawejis usņemšchanas termiņu, tad biju peešpeests, gaidīt lihds 1897. gadam. Šchi gada wašarā Pleškawā nodeeneju šeščas nedeļas kā „reserwes leitnants,“ pawadidams šcho laiku wišai jautri. Rudeni eestahjos politeķnikā.“

194. (5422). Puhliņšch, Indriķis.

(*Š. eest. 3./IX. 1897.; k! usņ. 13.III. 1900.;
rew. 1803.14. I.*)

Polit.: Arķ. n. 1897. —

I. Puhliņa autobiogrāfija :

„Ešmu dsimis 1874. gadā, 14. junijā, Talšu apriņķī, Ugunszeema pagastā, Reizes mahjās. Mans tehws, Reizes mahjas šaimneeks Anšs Puhliņšch, nodarbojas nopeetņi ar juhņnezibu, kuŗa tad ari wiņa galwenais peļņas-awots.

Lihds 11. dsihwes gadam paliku tehwa mahjās, tad mani noweda us Talšeem, grahmatu mahzit. Talšōs paliku lihds 1891. gadam, apmekledams daschas priwatskolas un Talšu apriņķa skolu, kuŗa tajā laikā ari beidsās. 1891. gadā aisbrauzu us Rigu un, kad biju kahdus mehnešchus priwatstundās šagatawojees, eestahjos 1892. gada janwarī 4. klaššē Nikolaja I. ģimnasijā. 1897. gadā šcho skolu nobeidsu un eestahjos tuhlīņ Rigas politeķnikā, arķitektu nodaļā.“

[195. (3489). Poruks, Jahnis.]

(*Š. eest. 3./IX. 1897.; k! usņ. 4./V. 1898.; l. w. pr.
1902.13. I. — 30./IX.*)

Polit.: Ķim. n. un Kom. n. 1889. —

Jahnis Poruks dsimis Walkas apriņķī, Druwenes Preedeļos, 1. oktobrī, 1871. Apmeklejis Rigā skolas, to starpā ari Rigas politeķnikas preekščskolu,

studeja kahdu laiku Dresdenes konserwatorijâ musiku, tad Rigas politeĳnikâ kimiju un komerzsinibas. Apprezejees Zehšis ar Ernu Peterson.

Ļoti dauds nodarbojās ar literaturu. Weens no latweešchu wiseewehrojamakeem rakstneekeem.

196. (5322). Wihtols, Jekabs.

(*Š. eest. 13./X. 1897.; k! usņ. 17./V. 1900.; lit. w. pr. w. 1901./2. I. — 19./IX.; lit. w. pr. 1901./2. 19./IX. — I. un II., 1903./4. I.; old. 1903./4. II.)*

Polit.: Insch. n. 1897. —

Jehkaba Wihtola autobiografija:

„Dsimis ešmu Jaunjelgawâ, manai mahtei peederoščâ Hübščberges muischiņâ, 18. augustâ, 1877. gadâ. Mans tehws; Jahnis, bij no Šezes pagasta, kur wiņam peedereja Kampanu mahjas. Šawu tehwu mas atminu, jo biju tik peezus gadus wezs, kad wiņšch mira. Ap šesto gadu eemahzijos lašit un astotajâ gadâ šahku apmeklet Jaunjelgawas basnizas školu. Kad eestahjos školâ, tad mahzeju ari jau pa kreewiški un wahziški lašit un rakstit. Mana mamma rakstija man us tahfeles wahzu burtus preekščâ un es tos sihmeju pakaļ, tahdâ wihsê pee mahtes wingrinadamees wahzu mehlê. Basnizas školâ šabiju 3 gadus. Weenpadšmit gadu wezumâ, kad eestahjos Jaunjelgawas pilšehtas školâ, jau mahzeju ar weenkahrščâm un dezimal daļam rehķinat uu „Regel de tri“, tâ ka pilšehtas školâ mas ko mahzijos aritmetikâ klaht. Tâ ka

biju kreetni ņagatawojees, tad pirmà klaŝŝe man bij mas ko darit, tik kreewu un wahzu walodàs wairak eewingrinajos. Otru klaŝŝi, kur diwgadigs kurss, nobeidsu ari weenà gadà un tik treŝchà klaŝŝe ņehdeju katrà nodaļà weenu gadu. Pilņehtas ņkolà eedams, ņehmu ari frantŝchu walodas stundas, jo mana mamma gribeja, lai es turpinatu ņawu isglihtibu. 1892. gadà nobeidsu pilņehtas ņkolu, bet lihdsekļu truhkuma un zitu ļaunu apstahkļu deļ man bij japaleek weens gads mahjàs. 1893. gada augustà atbrauzu us Rigu ar noluhku eestahtees Petera I. realņkolà, bet biju par wehlu atbrauzis — usņemņšanas ekņameni jau bija notikuŝchi, un par pilņehtas realņkolu neka nesinaju. Biju pawiŝam nobijeess, ka nu buhs jabrauz atkal mahjàs. Eegahjàm ar mammu „Balt-Wehstn.“ redakzijà, jo nesinajam kur zitur greestees, laj tur apjautatos pehz kahdas priwat-ņkolas. Tur mums eeteiza Müllera priwat-realņkolu, kurà tad ari eestahjos 4. klaŝŝe, laj gan man sinaschanu bij pahrpilnam ari preekŝch 5. klaŝes. Tà nesinaschanas un nepratiņkas ņkolas gaitas deļ pehz ņeptiņu gadu preekŝch-isglihtibas eetiku tik zeturtà klaŝŝe un labi, ka biju tik agri ņawu ņkolas karjeru eeņahzis. Wiņpahrigi par pilņehtas ņkolàm japeesihmè, ka tàs pawiŝam neder tahdeem, kas grib ņawu isglihtibu turpinat. Müllera kga ņkolà biju tik weenu semestri, tad eestahjos Rigas pilņehtas realņkolà, kur pehz 3^{1/2} gadeem beidsu papildu klaŝi. Realņkolas laiks man bij tas wisgruhtakaiss, jo dsihwoju ņliktà pansijà un weemehr bes naudas, tà ka newareju laikà grahmatas eegahdatees un

şkolas naudu şamakşat, kur nu wehl eet pa reisei us teatri waj konzertu. Ar şkolas beedreem ari neşagahjos ahrpus stundâm. Mahjâs gandrihs neko nemahzijos, bet laiku pawadiju waj nu ar laşişchanu waj zitadu kawekli. Şkolâ man tomehr bij ļoti labas şekmes, jo pa starp-brihscheem weegli wişu ismahzijos. Realşkolâ eedams, us gada beigâm biju arween ļoti nowahrdsis, tà ka pat pa waşarâm wareju mas atşpirgt, lai gan tàs pawadiju, klejodams pa mescheem un laukeem — abi ar şawu brahli Wili, kurşch, pilşehtas şkolu beidsis, lihdsekļu truhkuma dehļ palika mahjâs un nesinajâ ko ihsti eesahkt. Waşaras nodsihwoju Şezes Kampanôs, us kuŗeeni bijâm pahrgahjuşchi dsihwot, waj pee krusttehwa un krustmahtes Şaukas Kuhliņos. 1897.g.rudenī eestahjos politeknikâ. Tà ka mahjâs biju ļoti weentuligi audsis, un ari realşkolâ bes şatikşmes bijis, tad biju leels „şenzis“ un man „Şelonijâ“ eestahjoteles bij ļoti gruhti eedsihwoteles. Studiju laikâ mani apstahkļi uslabojâs, jo wişa familija pahrnahza us Rigu dsihwot; şahku wairak ar ļaudim şaeetes. Waşaras atkal arweenu pawadiju us laukeem, waj nu Kampanôs waj Kuhliņôs, un şchis waşaras şkaitàs par jaunako laikmetu dsihwê, jo isbaudiju pilnigu brihwibu dabâ, kuŗa man ļoti patika. Şewişchķi man nahk atmiņâ pastaigaşchanâs us Kuhliņu pils-kalna, no kuŗa bij jauks isşkats us apkahrtni un tahļumâ wareja redset Ormaņa kalnu, Augşchcoursemes augstako punktu. Pehzpusdeenâ beeschi şehdeju us pilskalna, şkatijos mahkoņôs, besgaligi silajâs debeşis, filosofeju, şajutu waşaras jaukumu. Tad neko negaidiju, wişas juhtas bij tik rahmas un weenigi wehleşchana bij tik, laf

šauļe tik drihs nešlihdetu semē, lai newajadsetu eet mahjās un, lai šcho jauko brihdi waretu ilgak baudit. Daschreis ņehmu ari grahmatas no Rigas lihds, bet nekad neka netiku neds strahdajis, ne lašijis. Zik jauki ir, ka war laiku tā pawadit, kad par neko nenoruhpejās un neka šewišchča negaida, jo ar gaidišchanu muhschs paeet. Behrns gaida kad wiņsch šahks eet školā, — gaida pawasaru, šauļes šiltumu, un putnu dseešmas, gaida kad ogas un ahboli tiks gatawi, gaida Seemas šwehtkus; tad wiņsch gaida kad buhs leels, buhs školu beidsis, šahks studet un tā zilweks gaida kaut ko wišu muhschu un ko nemas negaida, tas peenahk — muhscha gals:

Rudenī, kad brauzu Rigā, tad beidsās wiša poesija, šahkas atkal ruhpes, naudas meklešchana un muhschigi gaidišchana — kad atkal wašara peenahks. Pa studiju laiku ešmu deesgan dauds lašijis, gan daiļliteraturu, gan šinatniškas grahmatas un eeguhwis zaur pašchisglihtibu wairak sinašchanas kā no profesoreem. No inscheneeru sinibām man wairak interešē teoretiškee preekščmeti, nekā praktiškee. Šadsihwē arweenu wairak peegreeschos Nietzšches mahzibai, kas manai dabai jau no behrnibas wislabak peekriht. „Jenseits von Gut u. Böse“ turu par weenu no labakām grahmatām, ko jeb-kad ešmu lašijis. Lai gan man studiju laikā bij dauds labaki apstahkli, kā realškolā, tomehr ihsti atšpirgt newareju, jo bij dauds jastrahda un ari priwat-stundas dewu. Paliku arweenu nerwosaks, tā ka pehdejōs gados wareju usbudinatees par katru neeku, naktis daudsreis pawadiju bes

86

94

Janis Smilgins

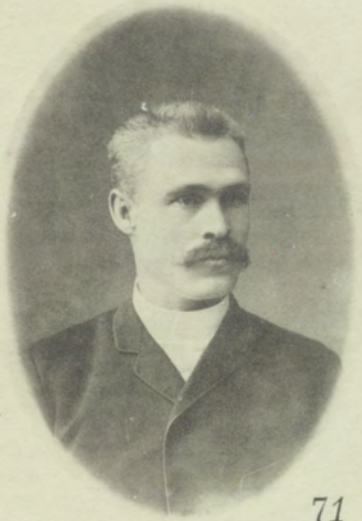

109

104

F. Petersons.

71

J. Wahgel

83

134

89

146

154

190

195

L. Wittels

197

*Arturs Krūmiņš
stud. arch.*

L. Melders
←

meega un strahdat newareju. Lai tahds atpuhstos un wešelibu uskoptu, eestahjos 1902. gadâ rudenî saldatu deenestâ kâ ŝawalneeks Ustj-Dwinŝkas inscheneeru waldê, kur man bij 4 stundas deenâ jasihmê. Juhras gaiŝs un noteikta dsihwe darija ŝawu wislabako eespaidu.

1905. gadâ waŝarâ praktiseja us ŝibirijas dselsszeļa.

197. (5221). Karlis Wahgels.

(*ŝ. eest. 28./I. 1898.; k! usy. 5./X. 1898.; lit. w. pr. w. 1902./3. I. no 30./IX.; b. t. 1899./900 I. — 6./IX.; rew. 1898./9. II.*)

Polit.: Maŝch. insch. n. 1896. — 1903. D.

Karļa Wahgeļa*) autobiografija :

„Eŝmu dsimis 18. augustâ, 1877. gadâ, Rigas aprinķi, Stukmaņu Wahgeļôs. Pirmos muscha gadus pawadiju ŝawa tehwa mahjâs. Kad bijn ŝaŝneedsis 9. dsihwibas gadu un biju eemahzits laŝit un druŝku rakstit, mani nodewa Stukmaņu pagasta ŝkolâ, kuŗâ ŝabiju 1½ gada. 1887. gadâ. pabeidsis tàs ŝkolas kurŝu, eestahjos Weetalwas II klaŝŝigâ ministerijas ŝkolâ, mans mehrķis nebija nobeigt wiņas pilnu kurŝu, bet weenigi ŝagatawotees tik tahļu, ka buhtu etŝpehjams eestahtees kahdâ no real-ŝkolas augstakâm klaŝŝêm.

1890. gadâ tapu peelaist pee gala ekŝameņeem. Tâ ka nu mans noluhks bija, tanî paŝchâ gadâ,

*) 71. ŝelona — Jura Wahgeļa brahlis.

augusta menehšī eestahtees real-školâ, tad no ekšameņeem atteizos un dewos maija ekšamenâ us Dinaburgu pee šawa brahļa, lai tur lihds augustam wehl papildinatos šawâs sinašchanâs.

Augustâ, 1890. gadâ, liku eestahšchanâs ekšamenus Dinaburgas realškolâ us IV. klašši, bet netiku usņemts.

Neatlikâs tagad nekas zits, ka šahkt tahļak gatawotees us nahkošchu gadu un tanī noluhkâ nometos us dsihwi pee brahļa Dinaburgâ.

1891. gadâ liku atkal ekšamenus tanī paščhâ real-školâ us IV. klašši, bet atkal netiku. — Tagad nu atradòs pawišam nepatihkamâ stahwoklī. Wehl weenu gadu gatawotees un warbuht atkal isgahstees zauri, tas man nemas nebija pa prahtam. Tapehz šadomaju kahdu zitu real-školu un tuhlin aisbrauzu us Rigu, kur eetiku Petera I. real-školâ puslihds labi III. klaššē.

Petera I. realškolâ waldija torēis ļoti leela stingriba.

Lai gan latweešchu wiņâ bija deesgan daudsi tad tomehr starp wiņeem nebija nekahda tuhwaku šaitu un tikai wehlaku, kad biju jaw V. klaššē, daschi no latweešcheem šahka draudsetees un tuwotees weens otram.

1896. gadâ juniija mehnešī nobeidsu pilnu real-školas kursu un augustâ, tanī paščhâ gadâ, eestahjos Rigas politeķnikâ.“

Studijas nobeidsis aisgahja us Maškawu.

Adrešše: Москва, Сокольники, Митьковская, домъ Благова.

[198. (5587). Wehmans, Hermans.]

(*Š. eest. 3./IX. 1898.*)

Polit.: Kim. n. 1898. — 1902. 31./VIII.

Hermans Wehmans dsimis Dobeles apriņķa Dschubkstes pagastā 22. maijā, 1877. g., beidsis Jelgawas reālškolu. Nolika mahja školotāja eksameni un pehz politehnikas atstahšanas školotajs Maškawā.

199. (5624). Schaggers, Alfreds.

(*Š. eest. 3./IX. 1898.; k! usņ. 5./IV. 1899.; mag. pauc.: 1900./I. II., 1901./2. I.; b. t. 1903./4 II.; g. t. 1904./5. I. un II. — 7./III.; rew. 1899./6. I.*)

Polit.: Kim. n. 1898. —

Alfreda Schagera autobiografija:

„Ešmu dsimis 17. julijā, 1878. gadā, Aiskraukles pagasta namā, kur mans tehws ilgus gadus ispildija pagasta škrihwera amatu. Kad biju tiktahl paaudsis, ka mahte mani newareja wairs lahgā šawaldit, tehvam preekšč manas audsinašanas atlika deesgan mas waļas, un kad mans wezakais brahlis bija man eekalis wajadsigās preekščmahzibas, mani šuhtija us Rigu školā. Eestahjos tur 1889. gadā Ķeisara Petera I. reālškolā, kurās kuršu 1898. gadā beidsu . . . Ta pašchā gada augusta pehdejās deenās eestahjos Rigas rolitehnikas ģimijas nodaļā.“

Astronomijas šklotajs Mangaļu juhř-školā pee Rigas. —

200. (5764). Einbergs, Harrijs.

(*Š. eest.* 3./IX. 1898.; *k! usņ.* 11./V. 1899.; *ark.* 1899./900. I.; *XXX* 1901./2. I. un II.; *g. t.* 1900./1. II., 1901./2. II., 1902./3. I. — 30./IX.; — *X* 1904./5. II., 1905./6. I.)

Polit.: *Mašč. insch. un laukš. n.* 1898. —

Harrija Einberga autobiografija:

„Ešmu peedsimis, kà šawu wezaku, adwokata Jahņa Einberga un Katrinās ds. Peterson, wezakais dehls 19. oktobrī 1878. gadā širmajā Rigā, pašchos tizibas atjaunošchanas šwehtkos. Pirmos dsiwibas gadus pawadiju pa leelai daļai us semem pee mahtes wezakeem, kur, leels resgals buhdams, klejoju ar gana puikām pa laukeem un mescheem. Kad biju šešchi gadus wezs, tad mani Rigā mahte nošehdinaja pee ahbezes un ap šcho laiku ari šahku lausitees ar wahzu mehli, no kuņas lihds tam laikam neka nebiju sinajis. Šeptitā gadā eestahjos Rigā kahdā elementar-školā, kuņā šabiju trihs gadus. Tad pahrgahju us Nikolaja-ģimnasiju, to-reisejo gubernās ģimnasiju, bet tà ka man pret latiņu un greeķu walodām ļoti mas simpatijas bija, tad wezaki mani pahrweda us pilšehtas real-školu, kuņā ari pabeidsu teķniškas nodaļas šešchu klaššu kuršu. Ta ka man matematikā zaurmehrā bija tikai trihs, tad mani nelaida pahri us papildu klašši. Neatlikās nekas zits, kà šagatawotees priwatim un pehz gada laika likt ekšami, kà eksternam. Te man onkuls lika preekščhā, usturetees šcho gadu pee wiņa deenwidus Kreewijā, kahdā masā pilšehtā,

kur waretu pilnigi netrauzets strahdat. Ta ari dariju un 1898. gada pawašari noliku abituriju Harkowâ. Rudeni eestahjos politehnikâ un Ŗelonijâ.“

201. (5631). Sihle, Arweds.

(Ŗ. eest. 3./IX. 1898.; k! usy. 5./IV. 1899.; bibl. 1899./900. I.; b. t. 1899./900. II.; g. t. 1902./3. II.)

Polit.: Mašch. insch. n. 1897. —

Arweda Sihles autobiografija:

„Ešmu dsimis 16. oktobri, 1878. gadâ, Karlowas muischâ (pee Terbatas), kušu mans tehws, Indrišis Sihle, rentejis. Ŗawu isglihtibu wišupirms baudiju Terbatas ģimnasijas preekšchškolâ (1886.—1889.) un pehz tam turpat ģimnasijâ (1889.—1898.). 1898. gadâ eestahjos Rigas politehnikâ, un lihds ar to Ŗelonijâ.“

[202. (5763). Ewerlinsch, Janis.]

(Ŗ. eest. 7./IX. 1898.)

Polit.: Mašch. insch. 1898. —

Janis Ewerliņšch dsimis Kursemê 17. septembri, 1876. g.

[203. (5596). Galwiņšch, Karlis.]

(Ŗ. eest. 7./IX. 1898.)

Polit.: Kom. n. 1898. — 1904. D.

Karlis Galwiņšch dsimis Widsemê 25. martâ, 1875. g. —

[204. (5731). Stutščka, Jahnis.]

(*Š. eest. 7./IX. 1898.*)

Polit.: Masch. insch. n. 1898. —

Jahnis Stutščka dsimis widsemē 24 aprili, 1874 g.

[205. (5634). Silberts, Aleksandrs.]

(*Š. eest. 7./IX. 1898.; k! usņ. 6./XII. 1899.; bibl. 1899. 100 II. p.*)

Polit.: Insch. n. 1898. —

Aleksanders Silberts dsimis Rigā 6. augustā, 1877. gadā. Pirmo školā mahzibu baudījis Rigā, A. Špundes privat-školā, 1887. gadā eestahjās Rigas Aleksandra ģimnasijas šagatawošchanas klaššē. Pehz ģimnasijas beigšchanas, 1897. g. — weenu gadu nodarbojās kā mahjškolotajs un 1898. gadā eestahjās Rigas politeknikas arķitekturas nodaļā, bet 1899. g. pahrgahja us inscheneeru nodaļu.

206. (5569). Behrsiņšch, Peters.

(*Š. eest. 5./X. 1898.; k! usņ. 5./IV. 1899.*)

Polit.: Insch. n. 1898. —

Petera Behrsiņa autobiografija:

„Dsimis ešmu 20. martā, 1875. gadā, Rosbeķu Saķos, Walmeeras aprinķī. 10. gadus wezs eestahjos Straupes draudses školā, kuŗā baudiju pirmās.

školas mahzibas un šabiju tur 4 gadus. No šchejeenes pahrgahju us Rosbeķu-Ruzkas ministrijas školu, ķuru beidsu 1892. gadā. Ta pašcha gada rudenī eestahjos Zehšu priwat-realškolā kur paliku 3 gadus. Pehz tam 3 gadus apmekleju Jelgawas real-školu, ķuru beidsu 1898. gadā. Ta pašcha g. rudenī šahku studet Rigas politeķnikā.“

[207. (5761). Steinbrücks, Gottfrieds.]

(S. eest. 17./X. 1898.)

Polit.: Kom. n. 1898. — 1904. D.

Gottfrieds Steinbrücks dsimis Branķu zeemā, pee Šlokas, 17. augustā, 1876. g. — Tehws šaimneeks. Apmekleja Rigā Petera I. realškolu. — Studijas beidsis aisgahja par školotaju us tirdsneežibas školu Sudschá (Суджа) Kijewas gubernā.

208. (5632). Sihlits, Peršijs.

(Š. eest. 24./X. 1898.; k! usņ. 6./XII. 1899.; old. 1900./I. 22./II. — II.; lit. w. r. 1899./o II.; rew. 1900./I. II. — 22./I.; ×× 1904./5. I. un II., 1905./6. I.)

Polit.: Insch. n. 1898. —

Peršija Sihlišcha autobiografija

„Peedsimu 1878. gada 1. nowembrī un no-dsihwoju šawa muhscha pirmos 10 gadus Widsemes juhřmalā, kur manam tehvam peedereja mahjas. Ar 11 dsihwes gadu šahku meeloteles pee sinibu kruhts, pahri gados apmekleju Friedricha Zciešch'a priwat-školu un tad eestahjos Rigas pilšehtas

real-školas pirmajā klaššē Tur bet man negribeja patiktees un es pahrgahju us Nikolaja ģimnasiju, kur ļoti labi jutots un widus šchķiras isglihtibu nobeidsu. 1898. gada augustā eestahjos Rigas politeķnikas inscheneeru nodaļā.“

209. (5972). Melders, Luijs.

(*Š. ceft. 3./IX. 1899.; k! usņ. 15./II. 1900.; old. 1900./I. II. — 22./I.; XXX 1901./2. I.; X 1902./3. I. un II., 1903./4. I.; b. t. 1900./1. I. un II.*)

Polit.: Insch. n. 1899. —

Luija Meldera autobiografija :

„Ešmu dsimis 30. dezembrī, 1876. g., Nehtķenu muischas Lahtšchu krogā (Dsehrbenes draudsē, Zehšu aprinķī.), kur tehws bij krodseņeeks. Man diwus gadus wezam ešot — wezaki pahrgahja us wiņeem Nehtķenes walstī peederošchām mahjām „Puniņeem.“ Pirm-mahzibu baudiju wezaku mahjā. Tad, 11 gadus wezs, tiku nodots us 1½ gadu pee Dsehrbenes walsts-školas pastahwoščhā priwat-klaššē. No tureenes pahrgahju us Wez-Peebalgas draudses-skolu, kuņā šabiju 3 gadus. Tad lihds ar školotaju Müllera tehwu dewos us Zehšim un eestahjos wiņa jaunatwehrtā priwat-realškolā.

Pabeidsis šchis školas V. klašši, pahrgahju us Rigas pilšehtas-realškolu, kur tikū usņemts IV. klaššē.

Pabeidsis šcho školu 4 gadôs, eestahjos Rigas politeķnikā, lai studetu inscheneeru sinibas.

❖ KRUSTDÉLU COETUS 1898/1899. ❖

Peter P. Siedy
Olaf Smede

L. Braering
Karsten Ellert

Karl Berthelms
Wimans

Arvid S. Klem
Rjalwisch
J. Steinberg

Alefer
Seraggers
Steinberg

R. Wilmann

210. (5905). Sattlers, Wilis.

(*Š. eest.* 3./IX. 1899; *k! usn.* 13./III. 1898.; *mag. pauc.* 1900./I. I.; *g. t.* 1902./3. I. no 30./IX.; *b. t.* 1900./I. II.; *rew.* 1900./I II.; *mag. c.* 1902./3. II.)

Polit.: *Kom. n.* 1899. —

Wilä Sattlera autobiografija:

„Es, Sattleru Wilis, ešmu dsimis Rigâ 11. okt., 1879. gadâ. No šaweem behrnibas laikeem ļoti mas atzeros, sinu tikai to, ka biju weenmehr ļoti šlimigs, bet pee tam ļoti meerigs un klušs: ne kleedsu, ne brehzu, tã ka manejee šahka domat, waj tik es neešot mehms palizis? — Bet par laimitas naw notizis un no manis isnahzis deesgan leels pļahpa.

Kad biju 9 gadus wezs, tad eestahjos Rigas pilšehtas elementar-školâ. Šchinî školâ es šagahju wešelus 5 gadus, t. i. lihds 1893. gadam. Šchinî laikâ es aridsan neka eewehrojama nepeedsihwoju. Atzeros tikai to, ka wišu ko es redseju, šahku kritiset un eewehrot; tã ka weenmehr biju ļoti siņkahrigs, wišu gribeju dabut, wišu gribeju redset. Es nebiju tikai leels siņkahriss un kritiķis bet ari labdaris. Ļoti labi atzeros, ka attaišiju reis komodi un isņehmu mahtei daschus rubļus, lai gan ne ar wišai šlikteem noluhkeem. Tanî mahjâ, kur es dsihwoju, dsihwoja dauds tahdu behrnu, kuņi nekad nebija teatrî bijušchi, weenkahršchi ais ta eemešla, ka teem nebija naudas. Es pats biju dauds reis tos preekus baudijis, un es gribeju wišadâ wihsê manus masos draugus us teatri west, — bet tomehr

man tas neisdewās, jo mahte bija usgahjuše, ka komodē nekahrribas notikušchas: man bij jaatdod nauda atpakaļ un pee tam wehl dabuju šodu. — To es newaru iskalkulet, waj es to dariju ais godkahribas, waj ais labakeem dsinekļeem?

1893. gadā eestahjos pilšehtas real-školā. Ar šcho gadijumu man eešahkās jauns laikmets, jauna dsihwe.

Real-školā man diwi pirmee gadi pagahja ļoti rahmi: es uszihtigi strahdaju un biju weens no labakeem školneekeem. Bet kad peenahza mans 16. dsihwibas gads, šahku dsejot. tomehr nekad nemehģinaju dsejot mihlestibas dseešmas. Mancem dsejoļeem bija wišeem pahrak druhma nokrahša. Es uszihtigi lašiju Šchamiššo'u, Lenau'u, un Geti. Wišs tas atstahja us mani šawadu eešpaidu, šawadas ilgas, dsihšchanos pehz kaut ka neaptwerrama, šwešcha — un šchitās nešaprotamās juhtas mani wairs naw atstahjušchaš. —

1898. gadā nobeidsu real-školu. Pirmo pusgadu nobumeļeju. Otrā pusgadā dabuju mahjškolotaja weetu Wez-Bebrôs, Koknešes tuwumā. Wišs šchis laiks pagahja weenmuļigi. 1899. gadā, septembrī eestahjos Rigas politeķnikā.

Studentu dsihwe man patik, un es domaju, ka ta katram jaunam zilwekam patiks. Zaur studentu dsihwi, mahzamees pašauli zitām azim usškatit. Šahkumā, kad es tikko biju eestahjees augstškolā, es tureju šewi par pahrzilweku un manus lihdszilwekus par enģeļeem, bet tagad es redsu, ka netik ween es neešmu pahrzilweks, bet ka mani

lihdszilweki aridsan naw engeļi, bet ka wiši un es pats — ešam tikai zilweki. —

Man buhtu gan wehl šchis un tas, kas beidsamâ laikâ notizis minams bet es tomehr zeešchu kluši. Kapehz? — Tapehz ka es ešmu zilweks!

Pamasitâm man aust gaišma un es šahku šaprast, ka nedsihwoju preekšč šewis, bet preekšč saweem peenahkumeem. To gribu ewehrot!“

211. (5929). **Ķerpe**, Jahnis.

{*Š. eest. 3./IX. 1899.; k! usņ. 13./III. 1900.; ark. 1900./t. I.; old. 1901./2. II.; XXX 1902./3. I.; g. t. 1903./4. I. un II.*}

Polit.: Insch. n. 1899. —

Jahņa Ķerpe autobiografija:

„Ešmu dsimis 1877. gadâ, 20. aprilî, Jahņu muischas Lihbanos (Zehšu tuwumâ), kur toreis mans tehws bija arendators. Gadu wehlaku wezaki aisgahja no Lihbaneem us Loberga muischai (Blumberghshof) peederigu pumuischu Pubuļeem Walkas aprinkî, Aumeisteres-Palšmanes draudsê), kur wehl tagad mans tehws ir Pubuļos arendators. — Buhdami pašchi zihtigi semkopi, wezaki nelaida ari šaweem behrneem pawadit laiku besdarbibâ un jau pašchâ jaunibâ škubinaja us darbu. Labpraht ispildiju wiņu wehlešchanos un mehdsu aisween ar šcho to nodarbotees. Nebiju bet ari kuhtris šchad un tad ari palaidnibas padsiht kopâ ar ziteem behrneem. Weenadi gribēju waldit par

šaweem „kaŗa beedreem“, un tadehĶ ne reti bija jaismehĶina ņpehki, kuŗu man gandrihs ikreises peetika. —

Gluschi zitadi gahja ar mahziņchanos. Pirmās mahzibas ņahka man paņneegt mahĶās, kad biju 10 gadus wezs — tik wehli, laĩkam, tadehĶ, ka mani, kà weenigo dehlu, wezaki ņargaja no pahrpuhleņchanàs. Jau biju ņaņneedsis diwpadsmīto gadu un tad ar leelām behdam un ruhpem tiku aiswests us (Dseŗa) pagasta ņkolu. ņcho ņkolu apmekleju diwas seemas (1888.—1890.) un ar mokam eemahzijos latwiņki peeteekoņchi laņit un rakstit un daschu wahrdu pa kreewiņki. Tahlkaihs isglihtibas zeļņch weda us ņmiltenes draudses ņkolu, kuŗā taiņ laikos wiņu ņkolneeku wehribu greesa us ņewi wezais ņkolotajs. ņchis ņmilteneeņchos labi pasihstamais pedagogs mahzeja waren isdabat ņaweem ņkolneekeem: stundās neka neprāņija, bet stahstija par ņaweem peedsihwojumeem; pawāsaros un rudenos nodarbinaja ņkolneekus pa augļu dahrsu u. t. t. Ja nebuhtu duhņchiga palihga ņkolotaja (ar kuŗu wezais nekad newareja ņatikt), tad mahziņchanàs notiktu tik, tà ņazit, „goda dehĶ“. Neņkatotees us wiņeem kawekĶeem, tomehr nobeidsu mineto draudses ņkolu diwos gados un ņahku gudrot par tahlaku ņkoloņchanos. Greesos pee wezà pedagoga pehz padoma, bet ņkaidribā netiku.

Rudenī 1892. g. eestahjos Heines kga trihs-klāņņigā priwat-ņkolā Walmeerā. No ņahkuma ņche man patika ļoti labi, jo pilņehtas dsihwe bija kas pawiņam jauns un peewilzigs. Paliku pee Heines kga diwus gados un tad gribeju eetikt

drušzin augstakâ skolâ. Par tahdu iswehlejos Müllera tehwa pirmâs ŝchķiras privat-ŝkolu Zehŝis. Ŗche atmodos kâ no meega un ŝahku ŝaprast, ka eŝmu deesgan leelus lihķumus metis, meķledams taiŝnako zeļu us augstŝkolu. Mahzijos pa druŝkai wezâs walodas, jo taiŝijos eestahtees ģimnasijâ. Müllera tehws peekrita manam nodomam un eeteiza pehz gada dotees no wiņa ŝkolas us kahdu ģimnasiju. Augustâ, 1895. g., gribeju likt ekŝamu us kahdu no semakâm klaŝŝem Pernawas ģimnasijâ, bet netiku peelaists pee ekŝama, tadehļ ka biju par wezu. Ŗalihdsinot ŝawas sinaŝchanas ar programas praŝibam un ŝarunajotees ar dascheem latweeŝchu ģimnasisteam, pahrleezinajos, ka ļoti mas eŝmu eemahzijees Tas mani leelâ mehrâ pahrsteidsa: isĝahjis tik dauds ŝkolas un jau wezs palizis mahzidamees (tad man bija 18. gadi), bet nesinu wehl pat tik dauds, zik wajadsigs pirmâs 3 klaŝŝes ģimnasijâ. —

Mahzijos, kâ paradis, diwus gadus, bet ŝchoreis ahrpus ŝkolas, pa leelakai daļai bes privatstundam. Wairak reises liku ekŝamu us V. un VI. klaŝši un kritu zauri. Beidsot eetiku VII. kl. un pabeidsu Pernawas ģimnasijas kurŝu diwos gados (1897.—1899.). Ko mahzitees peetika, jo us ŝawu roku strahdadams dauds ko biju nokawejis, kas tagad bija jaŝasteids. Mana leelakâ wehleŝchanâs peepildijas, kad 1899. g. septembrī tiku usņemts (bes konkurenzes ekŝama) Rigas politeķnikas zeļu inscheneeru nodaļâ.“

212. (5910). Sehwers, Karlis.

(*Š. eest. 3.IX. 1899.; k! usņ. 15.II. 1900.; rew. 1900.I. I., 1901./2. II.*)

Polit.: Mašč. insch. n. 1899. — 1905. 10./I.

Karļa Sehvera autobiografija:

„Ešmu dsimis 1. janvarī, 1878. gadā, Wez-Peebalgas draudses Leimaņu muischas Luhķenu mahjās. Laiku no 6.—8. dsihwibas gadam pawadiju, nopeetnas šlimibas deļ, gultā, tad eestahjos Lei- maņu pagasta-školā, kur paliku 3 gadus, un tad pahrgahju us Wez-Peebalgas draudses školu. Tur mahzijos wešalus 4 gadus. No Wez-Peebalgas pahrgahju 1893. gada augustā us Zehšim un ee- stahjos Müllera tehwa priwatreal-školas III. klaššē, kur paliku weenu gadu. Pehz tam pahrgahju 1894. gada augustā us Rigas pilšehtas real-školas III. klašši. Šchās real-školas pilnu kuršu pabeidsu 1899. g. juniija mehnešī 1899. gada septembrī ee- stahjos Rigas politeķnikā maščinu inscheneeru nodaļā.“

213. (6057.) Šneiders, Augusts.

(*Š. eest. 3.IX. 1899.; k! usņ, 16.IV. 1901.; rew. 1901./2. I.*)

Polit.: Kom. n. 1899. — 1904. D.

Augusta Šneidera-Krebsa autobiografija:

„Ešmu dsimis 2. martā, 1878. gadā, Zehšu aprinķa Lentšču Weja-krogā, kuŗus mani wezaki tureja us nomu. Pirmo mahzibu baudiju no šawa

weztehwa, kurşch bija leels grahmatneeks un Deewwahrdu miħlotajs. Şhadâ garâ pagahja ari mana mahjas mahziba: besgala pahtaru şkaitiřchana un puřbihbeles un biħbeles lařiřchana. Pa řcho laiku eřmu islařijis apmehram 5 reises puřbihbeli un pahra reises biħbeli. Ne ar řewiřchķi preezigu prahtu atminos řchos laikus, lai gan tam dauds pateizibas eřmu parahdâ. 1889. gadâ, augusta mehneři tiku nowest us Zehřu piľsehtas elementar-řkolu, kuŗa biju jau ļoti labi pasiħstama pehz wezakâ braħļa nostahsteem, kurşch tiko bija mineto řkolu beidsis. Pehz trijeem gadeem eestahjos Zehřu piľsehtas řkolâ. řche řabiju tikai weenu gadu, jo 1892. gada rudenî tika atwehrta Mùllera I. řchķiras priwatreel-řkola, us kuŗu ari es pahrgahju. řche nu wehl řahķâs ihstas atmiņas no isbijuřcheem řkolas gadeem, řewiřchķi wehl tamdeħ, ka tos pařchus řoľus mina ari 6 no maneem konkrustdehleem řelonijâ un paprahws řkaitlis no tagadejeem wezakajeem un jaunakajeem komiltoneem. Pehz 4 gadeem biju nobeidsis mineto řkolu un 1896. gadâ eestahjos Jelgawas real-řkolâ. 1899. gada septembrî tiku imatrikulets Rigas politeķnikâ un tuhlin ari eestahjos řelonijâ.“ — Tik tahli autobiografija.

Studijas beidsis aisgahja us Iwanowu-Wosņe řenřku.

Adreřşe: Иваново-Вознесенскъ. Сѣнная ул. домъ Евсигнѣва, или Реальное училище.

[214. (5643). Kalnings, Haralds.]

(*Š. eest. 3. IX. 1899.*)

Polit.: Ķim. n. 1898. — 1902. 25. II.

Haralds Kalnings (Ringolda K. un Kriščjahņa K. brahļis dsimis Rigā 17. aprīlī, 1877.

[215. (5923). Kalnings, Kriščjahņs.]

(*Š. eest. 3. IX. 1899.*)

Polit.: Masch. insch. n. 1899. — 1903. 13. III.

Kriščjahņs Kalnings (Ringolda K. un Haralda K. — brahļis) dsimis Rigā 3. nowembri, 1878. g.

216. (5955). Laube, Eischens Richards.

(*Š. eest. 3. IX. 1899.; k! usņ. 15. II. 1900; mag. c. 1900. /1. I. un II., 1901. /2. I. un II., 1903. /4. I.; b. t. 1901. /2. I.*)

Polit.: Ark. n. 1899. —

Eischena Richarda Laubes autobiografija:

„Ešmu dsimis 13. maijā, 1880. gadā, Rigā. Šašneedsis 7. gadu, eestahjos Pahrdaugawas Jahņa skolā, kur šabiju weenu gadu. 1888. gadā mani peeteiza Jonatana Beedribas skolā, is kuņas es pehz weena gada isstahjos, jo mani wezaki bija dabujušchi siņas par kahdu kreewu školu turpat Pahrdaugawā, kuŗā ešot ļoti nopeetns un kreetns skolotajs. Ta tad 1889. gadā tiku peeteikts Pahrdaugawas Aleksandra II kl. elementar skolā. Šchinī skolā es wateeši dabuju kreetnu mahzibu un eš pats ari biju

❖ KRUSTDÉLU COETUS 1899/1900. ❖

A. Erv. W. Sallier. A. Golmer J. Rattinsh Liffeloes
H. Schwert. J. Kopp. Edande *Albilluno* *J. Kaluif. K. Suter*
J. Schandl *J. Pilsätters*
g. alderm.

Ĵoti uszihtigs tà ka řhìs řkolas 4 nodalas eespehju beigt trijos gados. Dabujis labu elementar-mahzibu, es, eestahjees Ķeisara Petera I. realskolâ, pirmos diwi waj trihs gados neřajutu nekahdu ģruhtumu kreewu walodâ un aritmetikâ. Realřkolas kurřs man bija jařahk ar pirmo klařši, jo newareju wahzu walodas neprařchanas dehļ likt ekřamenus us otro klařši, kaut gan sinařchanas zites preekřschmetos bija labas. Pahreedams katru gadu us nahkořcho klařši, es eespehju abiturijas ekřamenus taiřit pehz 7 gadeem. — 1899. gadâ eestahjos politeķnikâ.*

217. (6029). řmilga, Arwids.

(ř. eest. 3./IX. 1899.; k! usņ. 15./II. 1900.; bibl. 1900./I. I.; l. w. rak. 1900./I. I.)

Polit.: Arķ n. 1899. — 1901. janwari.

Arwida řmilgas autobiografija:

„Eřmu dsimis 12. maijâ, 1879. g., Wez-Peebalgas draudses Lařkates meiteņu-řkolâ, kur mans tehws bija par řkolotaju. řhi řkola řawu wahrdu dabuře no Lařkates upites, kas, turpat gar řkolu tezedama, eetek Inneřa eserâ, kurřch atrodas tikai kahdus řimts řoļus no řkolas. Eřmu tikai gadu wezs bijis, kad mans tehws, newaredams řatikt ar peebaldseneem, pahrgahjis us Zehřim par řkolotaju pee Zehřu basnizas řkolas (Tagad ari wiņa řlehgta). Preekřch 13 gadeem Lařkates řkolas nams nodedsis, un peebaldseni jauna nama naw uszehluřchi . . . řadausitu ķeegeļu kaudse, apde-

guşchi koka gabali un pa starpām nesahles —
tahda mana dsimtene . . . Schehl man bij
Inneşa ar wiņa ņeptiņām ņalām — es tik agri
no wiņa biju ņchķihrees . . .

Romantika man laikam dseedajuşe ņchupļa
dseeņmas — neeņmu nekad warejis no wiņas at-
ņwabinates . . . Preekņch wairak neka deņmits
gadeem wakarōs pee mums mahjās ņapulzejās
kungu pulziņņch un ņastahdija kwartetu. It ņkaidri
man wehl atmiņā mana tehwa aranschetās tautas
dseeņmiņas „Ai-ja schuh-schu . . .“ „Us kapiņu
aiseedamņi . . .“ ari Heines „Mädchen mit dem
roten Mündchen . . .“ Wiņas ļoti weenkahrņchas
bet ņirņnigas meldijās . . . Es guleju otrā istabā
un klauijōs — kamehr aismigu. Jauki laiki tee
tores bijuņchi . . . Ap to paņchu laiku ņahku ari
mahzitees klaweeres ņpehlet — reisē ar mahņu.
Mana mahņa diwus gadus jaunaka par mani, bet
drihs ween biju wiņai pakaļ palizis. Azim redsot
man nebij dahwanu. Tas mani tā noņkumdinaja,
ka nepar ko wairs nebiju pee klaweerem peeda-
bujams. Tā tad ir nahzis, ka ari tagad ne-
weenas notis nepasihstu, lai gan ar weenu pirkstu
waru daschu labu meldiju isdabut . . . Un tomehr
musika us mani dara dsiļu jo dsiļu eeņpaidu, mu-
sika un dseja . . . Eņmu wiņpahrigi breeņmigs
ņapņotajs, kuŗu ņauņā praktiņkā dsihwe ļoti
mas interešē. Biju laikam kahdus 8 gadus wezs,
kad mahjās ņahku mahzitees laņit, rakstit etc.
Atzeros kā pee mahtes mahzijōs rehķinat . . .
Breeņmigi gruhti man bij . . . Ari tagad neeņmu
nekahds matematiķis . . . Tad tiku wairak privat-

šķolās bijis un pehdigi Müllera (Sariņu Kahrļa) priwatâ realškolâ. No V. klaššes pahrgahju us Rigas pilšehtas realškolu, kur tiku V. klaššê usņemts. Tas bij 1896. gada rudenî. Pirmâ laikâ biju deesgan zihtigs ūkolneeks, kamehr pehdejôs gados ļoti mas strahdaju. Wairak mani tad intrešeja lašams wakars. Toreis biju ļoti „dedsigs zenšonis . . .“ 1899. gada septembrî eestahjos politeķnikâ.“ — Tik tahli autobiografija.

Nolizis wahzu walodas wirškolotaja ekšameni, aisgahja us Arsamašas (Nišchņi-Nowgorodas gub.) tirdsneezibas ūkolâ par ūkolotaju.

Adreše: Нижегород. губ., гор. Арзамасъ, Сальникова ул., д. Россовой.

218. (6066). Ewers, Aleksandrs.

(Š. eest. 14./IX. 1899.; k! usņ. 5./X. 1900.; bibl. 1900./1. II., 1901./2. I.; l. w. rakstw. 1903./4. II.; rew. 1901.2. II.)

Polit.: Tirdsn. n. 1899. — 1905. 10./I.

Aleksandrs Ewers dsimis Widšemê, 12. nowembrî, 1880. g.

219. (5880). Golwers, Arturs.

(Š. eest. 14./IX. 1899.; k! usņ. 16./IV. 1901.; rew. 1903./4. I.)

Polit.: Tirdsn. n. 1899. —

Arturs Golwers dsimis Widšemê 31. julijâ 1878. gadâ.

220. (5837). Baltiņšch, Julijs.

(*Š. eest.* 14./IX. 1899.; *k! usņ.* 13./III. 1900.; *arķ.* 1900./1. II.; *b. t.* 1901./2. II.; *rew.* 1900./1. I., 1901./2. I.; *g. t.* 1903./4. II.; *deleg. A.-U.-C.* 1903./4. II.)

Polit.: *Kom. n.* 1899. — 1905. D.

Julija Baltiņa autobiogrāfija:

„3. maijā, 1879. gadā, tai pašchā deenā, kad manu brahli guldija wešsajā semes-klehpī, es Rigā peedsimu.

Pirmee 10 gadi nebija nekadi labi gadi, jo pawadiju tos ar šlimibām kaudamees.

Mahzitees eesahku ar 5 gadu. Šeptitā gadā apmekleju pirmo reisi školās telpas, kurpat paliku 1 gadu. Pehz šchi pirmā školās gada eestahjos kahdā IV klaššigā kreewu priwatskolā, kuřā šabiju wešelus tšchetrus gadus. Es nebiju wišai tšchakls un mahzitees ne lapraht tikās, totees mihleju wairak ar beedreem šatiktees. Lai tad nu waretu beeschaki šawu wehlešchanos iswest zauri, jo to šwehtku deenu pehz manām domām bij pahrak mas, tad bija dauds jagudro kā waļā raišitees no školās apmeklešchanas. Beidsot, pateizotees weeglai mahzišchanas-špehjai, školu laikā pabeidsu. —

Šcho školu nobeigušcham, man nebij eespehjams tahļak isglihtotees, jo truhka lihdsekļu. Tā ka pats ari nedsinos us mahzišchanos, tad šchis apstahklis mani ari neškumdinaja. Tihkoju eetikt kahdā weikalā par mahzekli. Wešalu gadu šabiju mahjās, neko neatrasdams, labaki šakot, ari neko nemekledams. Šchada mana dsihwe manai

mahşai pawişam bija apnikuşi, un wiņa siņojà par mani brahlim, kas Peterburgà dsihwoja kà weikalwedajs Deubnera grahmatu weikalâ. Şekas şchim siņojumam bija tàs, ka brahliş şawâ wehstulê uspehmàs mani tahlak isglihtot. Mani eelika nu Rigas pilşehtas realşkolâ, pirmajâ klaşşê, kur man, 14 gadus wezam sehnam, wadjadseja kopâ şedet ar astoņi lihds 9 gadus wezeem behrneem. Tas man bija par apkaunoşchanu. Şahku tşchakli strahdat un 6. gadôs pabeidsu tirdsneeziabas nodaju. Tanî paşchâ gadâ, tas ir 1899. gadâ tiku Rigas politeķnikâ imatrikulets.

221. (5922). Kalniņsch, Jahnis.

(Ş. eest. 22./IX. 1899.; k! usņ. 5./III. 1901.)

Polit.: Ķim. n. 1899. —

Jahņa Kalniņa autobiografija:

„Eşmu dsimis 1878. gadâ, 9. dezembrî, Rigas aprinķa Taurupes Gaidenu mahjâs. Kad biju apmehram 8 gadi wezs, tad eeşahkàs man ganu dsihwe, kas atstahjuşe wislabakàs atmiņas. Tehwa mahja ir ļoti jaukâ weetâ. Puşe no wişas semes platiabas ir eelenkta no neleelas upes, kuŗa tos laikos bij ļoti bagata ar siwim un wehscheem. Te nu bija mans darbibas lauks. Drihsi peenahza şkolas gadi. Pirmo şkolas mahzibu baudiĵu Taurupes pagasta şkolâ. Şabijis tur 4 seemas, pahrgahju us Jaunpils pareistizigo draudses şkolu, no kureenes pehz diweem gadeem brauzu us Rigu un noliku eesta-

šchanàs ekšameni Petera I realšcolas III. klaššê.
Šchi škola pasihstama zaur šawu stingru dišziplinu.
Šabiju tur 5 gadus un atstahju to ar šeptitàs klaššes
leezibu.“

222. (5991). Pilšatneeks, Arwids.

(Š. eest. 25./X. 1899.; k! usņ. 13./III. 1900.; old.
1902./3. I.; ×× 1902./3. I. un II.; g. t. 1901./2. II.,
1902./3. II., 1903./4. I.; l. w. rakstw. 1900./I. II.;
× 1904./5. I.; rew. 1900./I. I.)

Polit.: Ķim. n. 1899. —

Arwida Pilšatneeka autobiografija :

„Dsimis ešmu Koknešes Elisabetes skolâ 22.
majâ, 1879. g. Pirmàs školas mahzibas dabuju
mahjâs pee šawa patehwa Škujenes dr. skolâ.
Pehz tam tiku nodots Müllera priwat-školâ Zehšis;
tur nobeidsu trihs pirmàs klaššes un aisgahju tad
us Pleškawas real-školu, kur, nolizis ekšamenu,
eestahjos IV. klaššê. Pehz real-školas beigšchanas
1899. g. eestahjos Rigas politeņnikâ.“

223. (6043). Feldmans, Pauls.

(Š. eest. 24./I. 1900.; k! usņ. 3./X. 1900.; rew.
1900./I. II.)

Polit.: Kom. n. 1899. — 1904. 4./II. D.

Paula Feldmaņa autobiografija :

„Es ešmu dsimis 12. dezembrî, 1878. gadâ,
Popes pagastâ, Wentspils aprinķî. Mans tehws ir

šahkõt no 1851. gada Popes pagasta skolâ par skolotaju. Wiņšch ir weens no pirmajem Irlawas seminara audsekņeem. Mana mahte nomira ļoti agri, es biju tikai 8 gadus wezs. Tâ tad mahtes eespaidu us jaunibu gandrihs nemas nepasihstu. Ļoti dabiški, ka peespeedos tuwi pee tehwa, jo wairak wehl tapehz, ka mehs diwi ween bijâm mahjâs; mani brahļi bij šwešchatnê: wezakais brahļis studeja Terbatâ teoloģiju (wiņšch tagad ir mahzitajs Šezê), otrs — semkopis — bij weetâ (tagad Amerikâ) un treščhais apmekleja Irlawas seminaru (wiņšch tagad dsimtenes skolâ par skolotaju un tehwa labâ roka, kurščh neprot kreewiški).

Kâ wezs paidagogs, tehws, pee kuŗa baudiju pirmo isglihtibu, apmekledams pee Popes skolas pastahwoščo wašaras skolu, mani mahzija wišadâs sinibâs: bij ehrgēles jašpehlê, wahzu domuraksti jataiša. Wispreezigakee brihschi manâ jaunibâ bij — šagaidit brahļus, kad tee pahrbrauza no skolas us brihwdeenâm. Jo gaišchi man stahw preekščh gara azim tas brihdis, kad brahļis pirmo reisi pahrbrauza no Terbatas Lettonijas krahsâs. Ar leelako intereši klausijos wiņa stahstôs par korporazijas dsihwi, preekščh kuŗas tikü šajuhsminâts jo agri.

Kad biju 14. gadu šašneedsis, tiku šuhtits us Rigu, likt ģimnasijâ ekšameni. Tas bija ģruhts brihdis — šchķirtees no dsimtenes, eewehrojot wehl to, ka nebiju bijis preekščh tam neweenâ pilšehtâ. Bij ģruhti ašimiletees pilšehtas dsihwei. Ģimnasijâ newareju ekšameni nolikt — nebiju peeteekošči šagatawots latiņu walodâ; turklaht biju par wezu preekščh tās klasšes, kuŗâ gribeju eestahtees.

Apmekleju 1½ gadus Rigā privat-školas: 1 gadu nobiju Petera un ½ gadu Müllera privat-školās. Janvarī 1895. g. tiku usņemts Rigas pilšēhtas real-školā, kurās tirdsneezibas nodaļu beidsu ar labām šķēmem 1899. g. Šchāi skolā atradu pa leelakai daļai simpatiškus skolotajus. Dascham labam no viņēem man ir daudz ko pateiktees. — 1899. gada septembrī tiku imatrikulets par Rigas politeķnikas tirdsneezibas nodaļas studentu.“

Adrešse: Гор. Новороссійскъ. Въ рускїй для внѣшней торговли банкъ.

224. (6128). Behrsinšch, Pauls.

(*Š. eest.* 4./IX. 1900.; *k! usņ.* 16./IV. 1901.; *mag. p.* 1902./3. II.; *b. t.* 1901./2. I., 1904./5. I. un II., 1905./6. — 12./IX.; *lit. w. pr. w.* 1902./3. II.; *l. w. pr* 1903./4. II.; XXX 1904./5. I.; *old.* 1903./4 I.)

Polit.: Ķim. n. 1900. —

Pauls Behrsinšch dsimis 17. majā, 1881. gadā, Dsehrbenes draudsē, kur wezaki šaimneeki un muischas rentneeki. Pehz eepreekšchejas šagatawošchanās mahjās un tautškolā eestahjas Zehšis Müllera kga privat-školā, no kuņēenes pahrgahja us Rigas pilšēhtas realškolu un tās kuršu nobeidsis 1900. gadā eestahjās politeķnikā.

❖ KRAHSU COETUS · 1900 · 1903 · ❖

Kreewinsch

Freimans

Purinsch

Adamsons

Feldmans

Manguls

Pauls Behrsinsch

*Sihlits
oldern.*

Thalbergs

Krogsems

Wihksne

P. Ewers

J. Zihrls

225. (6481). Ewers, Pauls.

(*Š. eest.* 4./IX. 1900.; *k! usņ.* 16./IV. 1901.; *arķ.* 1902./3. II.; *ekonomis* 1904./5. I.; *lit. w. pr. w.* 1905./6. I.)

Polit.: *Mašč. insch. n.* 1900. —

Paula Ewerša autobiografija:

„Pazehlu šawu balši pirmo reisi 1882. gadā, 2. februārī, Pils-Dsehrbenes basnizas krogā.

Mans tehwa-tehws ešot bijis ašprahtigs. bet ahtris un stingris wihrs; wiņsch peekopis melderā amatu; ari tehwa mahte ešot bijuše ļoti stingra; bet no wiņeem abeem eš tikpat kà nekà neatzeros. Ļoti patihkamas atmiņas man ir usglabajušchās no mahtes mahtes, kuņas mehs behrni newarejam no širds nemihlet Neatzeros no wiņas dsirdejis neweena ļauna wahrda. Ari mans tehws ir bijis pret mums, behrneem, par dauds labs. Wiņsch ir ihsts šabeedribas un šatikšmes zilweks, un šehi ihpaščiba wiņam ir noderīga bijuše wiņa tirgoņa un krodseneeka amatā, kuņu wiņsch peekopj tagad jaw apm. 35 gadus. Kà wiņsch šchajā laikā naw bagats palizis, kà ziti latwju tautas basnizas krodseneeki, tas išškaidrojas zaur wiņa labširdibu un zaur to, ka wiņsch ļoti jauns un ar parahdeem usšahzis patstahwigu dsihwi, ņehmis tamdeļ dsihwi par dauds weegli, turejis zilwekus par dauds labeem un ir ar grahmatu weščhanu ļoti mas no-darbojees.

Mans wezakais brahlis Aleksanders usšahka studet gadu agrak par mani — 1899. gadā, Rīgas politeķnikas tirdsneežibas nodaļā.

Es augu kà leelakà daļa lauku puiku, kuŗu wezaki gan naw nekahdu pedāgogiŗku rakstu laŗijuŗchi, bet totees zenŗchàs dsihwot pehz Deewa likuma un kristiga tikuma.

Behrnu-aukļu galwenais audsinaŗchanas lih-dseklis pee mums bija baidiŗchana ar buhseŗeem, burlakam, „Gaŗo Jahni“ ar maiŗu, kurŗch ari pateeŗi ir ekŗisteŗjis — t. i., gaŗais Jahnis, ne maiŗs, — pehdejais ir isdomats. Œchitais gaŗais Jahnis paŗemot nepaklauŗigus puikas ais kahjām, eebahschot tos maiŗā, aisŗeenot galu zeeti, un tad us upi prom. Zik daschu labu reisi neneŗŗaju nascha lihds, lai nestundā waretu maiŗu pahrgreest un isŗchmaukt . . .

Œchada sistematiŗka baiļu eeaudseŗchana atstahja us manu fantasiŗas bagato lehttizigo behrna-dwehŗeli dsilū paleekoŗchu eeŗpaidu, un bailes pahrwaldija manu gara dsihwi tahdā mehrā, ka es daschreis nedrihksteŗju weens aiseet lihds gaŗā „mushiku“ stadula galam, nekahdā siŗā jaw nu ne lihds upitei, eseram waj pat mescham. Ta tad es usaugu krogā — kroga gaiŗā, kroga telpās, bes mihlestibas un Œapraŗchanas preekŗch dabas jaukumeem, plaŗchuma un besbailibas jeb usŗehmibas. Tā ka man zuhkas bij ļoti reti jagana, un ari tad tikai pa deenu, tad netiku gandrihs nekad Œkaistās Œaules uslekŗchanu redŗeis, ne ari Œpalwaiŗņā laika rahditaja dseeŗmas dsirdeŗjis. Ta tad us laukeem dsihwodams, neeŗmu tomehr đaudsus lauku dsihwes preekus un behdas lihds isbaudijis.

Neŝkatotees us to, ka eŝmu wiŝu ŝawu behrnibu krogâ pawadijis, zauru deenu starp kroga „wetŝcheem“ jeb „zeemiņeem“ buhdams, neatzeros neweena gadijuma, kur es buhtu nahzis tuwakâ ŝakarâ ar kahdu kroga „dsihwi“. Ŝawâ agrâ behrnibâ es bijis kluŝs, neŝagahjigs, eŝot pastahwigi improwisejis dseeŝmas bes wahrdeem un stundâm warejis nekustoŝchi noŝehdet weenâ wetâ, kur mani nolikuŝchi. Wehłakôs gados, neŝkatotees us wezaku labŝirdibu un lehnprahtibu (jeb, kâ toreis jaw filosofeju, taiŝni tamdeh) es bijis ļoti ahtris. Eŝot bijis ari zitadi leels resgalis, kokos kahpejs, lehkatajs, tâ tad no flegmatiķa palizis par sangwiniķi. —

Eŝmu brihscheem dsihwojis ari pee mahtes radeem Jaun-Raunas Grusdê, pee mihļeem un labeem zilwekeem, un tomehr es nebiju ŝawas dabas mainijis, un eŝmu ŝewiŝchi ŝawam jaunakajam brahlim ļoti dauds pahri darijis, ari wehl Zehŝis ŝkolu apmeklejoj. No tam un no daudsâm zitâm parahdibâm un pahrmaiņâm manâ behrnibâ un jaunibâ eŝmu nahzis pee atsihŝchanas, ka apkahrtne un ļaudis tikai masâ mehrâ ir atstahjuŝchi us mani eeŝpaidu. Wiņi kopâ ar eedsimto dabu tikai ŝagatawo semi zilweka eekŝchejeem notikumeem, un leelakâs pahrgrasibas manâ pateeŝâ, t. i. eekŝchejâ, dsihwê ir nahkuŝchas zaur paŝcha pahrdomaŝchanu, peepeschu apņemŝchanos. Tahdâ weidâ es peepeschi paliku no ŝlinka ŝkolmeeka par uszihtigu, tahdâ pat weidâ ir zeluŝchâs manas labakâs pahrleezibas. Jeb tas iŝŝkaidrojas zaur manu weeglo padoŝchanos autoritatêm

(preekşch manis şweşchâ laukâ) un drihso un pilnigo reakziyn pehz tam.

Pirmo mahzibu tiku baudijis mahjâs pee mahtes un tantes. Drihs pehz tam kepâ ar brahli un brahlènu şahkâm şagatawotees us kautkahdu „augstaku“ şkolu pee muşşu wezakâs mahşizas, kuşa bij mahşkolotaja, un kuşa bes tam ari palihdseja mahtei ruhpetees par muşşu meeşigu labklahjibu. Mahzibn preekşchgalâ stahweja wahzu waloda, bihbeles perşchas un stahsti. Pehz trim gadeem eestahjamees ar brahli Zehşis Müllera kga jaunatwehrtajâ realşkolâ.

Pirmâ klaşşê nebiju uszihtigs un daschu labu reisi man islikâs, ka man pee tafeles jeb katedra stahwot wişa klaşşe lihds ar şkolotaju, şkolneekeem un mani paşchu şahktu arween ahtrak un ahtrak riņķi greestees, lihds beidsot man islikâs kahjas weenâ augstumâ ar galwu, kur tad ari palaikam şkolotajs manim lika atşehstees us mana şola: nebiju wişos şchajos breeşmu pîlnos azumirkļos ne puşchplehsta wahrda walâ laidis; tas bij no manis tomehr ļoti prahtigi, jo nekahdi nebij domajams, ka es ar manâm tl. sinaşchanâm buhtu bijis şpehjigs kaut ko leetojamu teikt. Tâ tad, lai gan es, kâ mass sehns, biju şapņojis par şaweem nahkotnes isgudrojumeem un intereşejees ļoti dsihwi par dascha nelaimiga pulksteņa jeb harmoņiku şirdi un dwehşeli, tad şche şkolâ, tâpat kâ pirmos gadus mahjâs mahzotees, es nekahdi neredseju ta zeļa, kuşam bij mani manai şlawenibai tuwak west.

Otrâ klaššê buhdams, kahdu deenu — ais kahda eemešla, to wairs neatzeros — nodomaju palikt uszihtigs. Wehlak ais godkahribas biju arween weens no pirmeem klaššê, šewišchķi beidsamos gados.

Tiku nodarbojees ari ar literaturu, jo islašiju „Wenezijas ašinsnakti“, daschus jo škaistus romanus is „Deenas Lapas“ feļetona . . . Bahlâ Grehfene“ un „Medineeki“ tika tik dauds lašiti, ka es wiņu šawâs rokâs newareju dabût.

No Zehšu realškolas zeturtâs klaššes liku 1896. gadâ ekšamenu us zeturto klašši realškolâ (Rigâ) un tiku ari usņemts. Realškolâ ar beedreem es nekahdâ tuwakâ šakarâ nestahweju. Lai gan ņehmu dalibu pee kahda literariška wakara, tad tomehr tur wahrda nekad neešmu luhdsis. Brihwâ laika leelako daļu, tapat ari daudas školas stundas, pawadiju bes kahdas nodarbošchanâs, lai gan es ahrpus školas tiku nodarbojees ari ar klaweeru špehlešchanu, stundu došchanu, astronometriju, deenas grahmatu, wehlak ar paukošchanu. Kahdu laiku dewu pat 3—4 stundas deenâ — bes kahdas wajadsibas, un šcho rubļu medibu weenigais panahkums bij, ka newajadsigi istehreju laiku un eemahzijos ari naudu bes wajadsibas isdot. Tikai šeptitâ klaššê eešahku wairak šatiktees ar beedreem.

Pahrejee lihdškolneeki bij wiši gandrihs wahzeešchi, ar kuņeem mums nebij itin nekahda šakara . . . Weenigi tik abiturientu dsihrês nahzâm ar wiņeem tuwakâ šakarâ — kopeji šadsehramees, paklejojâm.

Rudenî, 1900. gadâ, eestahjos politeknikas mehanikas nodajâ un lihds ar to ari Ŗelonijâ, kur mans brahlis jaw weenu gadu bij lihds dsihwojis:

Lai buhtu eeŖpehjamis Ŗaprast manu studiju laika Ŗahkumu, ir jasin mani toreisejee uŖkati par dsihwi. Lai gan es biju starp zilwekeem usaudsis, ari widus Ŗkolu leelpilŖehtâ beidsis, tad tomehr nekahdas ihstas dalibas pee dsihwes es nebiju Ŗehmis. Jaw kâ mass sehns es dsihwoju starp daudsajeem kroga ļaudim pilnigi pats Ŗawu dsihwi, kâ Ŗkolneeks ari nekad neinteresejos, ko mani kaimiņi runaja. Ais Ŗcha eemeŖla mani eeŖkati par dsihwes ikdeeniŖchķâm parahdibâm bij pilnigi neattihstiti — naiwi. Bet Ŗchis ļaunums sinams nebija ari bes labajâm puŖem. EŖmu tahdâ weidâ audsis bes ka manî buhtu eeŖakņojuŖchees daudsee aisspreedumi un peeņemtee eeŖkati par dsihwi, un man pee turpmakâs isglihtibas naw bijis wajadsigs nokratit weŖelu puhli eeaudsetu, nepamatotu (katrâ siņâ ne dsili pamatotu) un ŖweŖchu eeŖkatu. EŖmu nahzis ar dsihwi tikai tagad Ŗakarâ, kur jaw plaŖchaka isglihtiba man dewuŖe eeŖpehju, pareisak wiņu apŖpreest. WiŖâ Ŗawâ jaunibâ es dsihwoju itin kâ nogaididams un gatawodamees us kautko leelaku un intereŖantaku, nekâ bij tâ dsihwe, kuŗâ man gadijâs lihdsdsihwot.

Pehz kahda laika Ŗahku noŖkahrst, ka Ŗabeed-riba man pawiŖam Ŗawadâ weidâ bij labu darijuŖe, nekâ es to agrak biju domajis. Zaur pastah-wigu ustureŖchanos starp beedreem mahzijos pasiht Ŗawu stahwokli un nosihmi zitu starpâ, par kuŗu jautajumu manâs domâs agrak waldija pilnigs

haos. Man bij japuhlās atmost ēdsimto ahtro dabu un patmihlibu, jo nedrihksteju wairs škaistes, usbudinatees un nešoditi apwainot šawus beedrus; apsinajos, ka waru eeguht šawu beedru zeenibu tikai zaur kreetnu un nepahrsteidsigu rihkošchanos šatiksmē ar wiņeem. Šche eeškatiju ari kreetnas domu ismaiņas un širšnigas isrunašchanās wehrtibu.

Otrā, treščhā studiju gadā šahku ari nopeetnaki nodotees literaturai, sinatnei, t. i. darbam. Školā bes aprehķina un šahkumā politeķnikā bes zentibas nodsihwotee gadi, šakarā ar augstem prašijumeem, kahdus latwēščhū studentam Rigā stahda studijas un šadsihwe — wišs tas, lihds ar wehlešchanos, pehz eešpehjas dauds laika atlizinat preekščh pašcha mihļakās nodarbošchanās, man palihdseja eeškatiit laika leelo šwaru un dahrgumu.“

226. (6107). Adamšons, Roberts.

A.Š. eest. 4. IX. 1900.; k! usņ. 5. III. 1901; bibl. 1901. 12. II., 1902. 13. I.; lit. w. pr. w. 1903. 14. I.; rew. 1901. 12. I. no 17. IX.; old. 1902. 13. II., 1905. 6. — 12. IX.; XXX 1903. 14. II.; g. t. 1904. 15. no 7. III. 1905. 6. I.)

Polit.: Insch. n. 1900. —

Roberta Adamšona autobiografija :

„Ešmu dsimis 11. aprilī, 1880. gadā, Rosbeķōs, Straupes draudsē. Pirmo školās mahzibu baudiju no mahtes; wehlak eestahjos Rosbeķu II kl. Ministrijas školā. To laiku tur waldija ļoti mošchs gars, tā ka no toreisejeem māneem lihdsškolneekeem tagad apmehram 10 bauda šawu isglihtibu

augstskolās un daudsi beigušchi seminarus un zitas augstakas mahzibas eestahdes. 1893. gadā pahrnahzu us Rigas pilšehtas real-školu. Lai gan zītās mahzibās biju deesgan tahli tizis, tad tomehr wahzu walodas dehl eetiku tikai I. klaššē. Šchinī školā pawaditos 7 gadus nenoschehloju. Tur mahzija ne tikai sinibās, bet mehģinaja ari atihstit ihstus nahkotnes pilšonus ar patstahwigu karakteri: školneeku pastahwigas domas netika nokautas ar školotaju pašchu domu usšpeeschanu, bet katrs wareja brihwi šawu karekteri attihstit. Lai gan, isņemot kreewu mahzibas walodu, školā waldija wahzu gars, jo leelakā daļa školotaju un školneeku bija wazeešchi, tomehr latweešchi wareja justees brihwi: latweešchi tika daudsreis no školotajeem par preekšchsihmigeem usteikti. Daschi školotaji ne tikai isturejās neitrāli, bet pat isšmehja tahdus školneekus, kas noleedsa šawu tautibu. —

1900. gadā beidsu realškolu un septembrī, t. p. gadā, tiku imatrikulets Rigas politeķnikas inscheeneru nodaļā. Tuhliņ eestahjos ari Šelonijā. 1900. gads, kā Šelonijas jubilejas gads, bija ļoti laimigs preekšč krustdehla. Kā jau jubilejas gadā tika dauds pahrrunatas Šelonijas tradizijas un nahkotnes zeribas, tā ka krustdehleem bija weegla leeta eedihwotees šabeedribas garā.

Beigās gribu peemetinat, ja man kahds prašitu kahdu eespaidu us manim dsihwe Šelonijā darijuše, tad tam atbildetu: „Ja man buhtu dehli un dehlu dehli, tad teem teiktu, ja wiņi us Rigas alma mater kahdu reis eetu, noeet ari Šehlijā.“

227. (6267). Krogsems, Jahnis.

(*Š. eest. 4./IX. 1900.; k! usy. 5./III. 1901.; arķ. 1901./2. I.; l. w. rakstw. 1901./2. I., 1901./2. II.; l. w. weetn. 1603./4. II.; l. w. preekšchl. 1904./5. I., 1904./5. II., 1905./6. I.; g. t. 1904./5. I., 1904./5. II.*)

Polit.: Insch. n. 1900. —

Jahņa Krogsema autobiografija:

„Šawu dsihwes gaitu usšahku 5. nowembrī, 1880. gadā, Ungurpils Šihpolōs. Tomehr šcheit ilgi nepaliku, jo tehws, kad biju tik 1 gadu wezs, pahrnahza dsihwot us šawu tagadejo dsihwes weetu Kaiju mahjām, Umurgas-Šahruma pagastā. Pirmā škola man bija Umurgas-Šahruma pagasta škola, kurā eešahku eet 9 gadus wezs. Školotajs Matišons, wezs Zimses seminarists, bij ļoti labs un omuligs zilweks, un es pee wiņa pawadiju patihkamu seemu. Nahkamā pawaşarā pahrgahju us Umurgas draudses školu, kurā šabiju 4 gadus. Školotajs Wihtols, ari Zimses seminarists, prata ar šaweem školoneem laipni, bet noteikti apeetees, un ari šchis školas laiks mani modina tik patihkamas atmiņas. Jau tad, draudses skolā, domaju par kaut ko leelu išskolotees, tik nesinaju par ko ihsti, bet kad 1894. gadā pahrgahju us Limbaschu pilšehtas školu, tad šchis jautajums bij jaišschķir, jo bij jašahk šwešchas walodas mahzitees. Pehz daschadeem šwarigeem pahršpreedumeem nolehmām par inscheneeru studet. Waj inscheneeris tikšchu, to nesinu, bet katrā siņā nebušchu tik augsts inscheneeru sinibu zeenitajs, kà toreis, kur man par

šchàm sinibàm nebij ne jehgas. Pilšehtas školâ šabiju 2 gadus, un tās kuršu nepabeidsis, 1896. gadâ noliku ekšamenu us IV. klašši Rigas pilšehtas real-školâ, kuŗas kuršu pehz 4 gadeem pabeidsu. Školas laiks real-školâ man neka patihkama ne-atgahdina, kaut gan man ar mahzibàm gahja labi. Tomehr tur waldošchais Baltijas wahzu gars školenu starpâ neļahwa patstahwigam zittauteešcham tur patikâmas stundas pawadit. Weenigas šcha školas-laika patihkamas atmiņas manī modina širšniga šaderiba starp latweešchu školneekem.“

[228. (6157). Wihkšne, Georgs Peters.]

(*Š. eest.* 4./IX. 1900.; *k! usņ.* 5./III. 1901.; *mag. pauc.* 1901./2. II., 1902./3. I., 1903./4. I.; *b. t.* 1901./2. II., 1902./3. I. un II.; 1903./4. II. — 15./I.; ×× 1903./4. II.)

Polit.: Insch. n. 1900. — 1905. 8./I.

Georga Petera Wihkšnes autobiografija:

1. Šahkšchu ar šaweem wezakeem, jo attehlo-dams ihšumâ wiņu dsihwes gaitu, domaju, ka dodu eešpehju eepasihtees ar kahdu Rigas latweešchu eēnahzeju gruppu, pee kuŗas peeder wiši mani radi un sem kuŗas eešpaida ari es ešmu usaudsis.

2. Mans tehws, Jahnis, usaudsis un pirmās školas mahzibas dabujis Neubadē, Widseemes juhmalâ. Dauds jautru deenu wiņšch šawâ jaunibâ gan nebuhs redsejis, jo jau agri bija tehwu saudejis: bija jaeet ganos un, kad bija leelaks, us juhŗas

swejt. Kahdas 3 seemas draudses skolâ šabijis, wiņšch, 15 gadus wezs, ar maises kuli mugurâ un paši kabatâ, kâ jau kahdus gadus agraki wiņa brahlis, atnahza us Rigu „meistaru“ meklet. Te wiņšch eemahzijās namdara amatu. Tad wiņšch us kahdu laiku aisgahja us Wahziju, lai tureenes buhwškolâs papildinatu šawas sinašchanas un, Rigâ pahrnahzis, eešahka patstahwigi strahdat; wiņšch apprezejās — laiki preekšch amatneekeem ari nebija šlikti, tâ ka es, šawa tehwa otrais dehls, dabuju jau peedsimt kâ nama ihpašchneeka dehls.

Mahtes Marijas ds. Medne biografija norišinas lihdsigās aprindās: weztehws kâ rentneeks us semem bija eedsihwojees naudâ, pahrnahza us pilšehtu, eeguhdams kahdu grunts gabalu preekšch-pilšehtâ par ihpašchumu. — Ap šcho laiku ari šahkâs Rigas pilšehtas plaščhaka attihstiba: walņu noahrdišchana un preekšchpilšehtu isbuhwe. Wišu šcho attihstibas laikmetu mani wezaki ir dsihwojušchi un jutušchi lihdsi un ari man zaur šaweem nostahsteem eepotejušchi dsihwu intereši pee Rigas, tâ ka juhtos kâ pilnteešigs Rigas pilšons.

Par šawa pašcha dsihwi atleekas mas ko stahstit. — Dsimis ešmu 1882. g., 2. aprilî. Pirmâ dsihwe norišinas turpat tehwa pagalmâ, špehlejt ar eedsihwotaju puikam parastàs rotaļas, kuņas jau tagad, laikam sem leelpilšehtas eešpaida, pamasitiņam šahk issust. 6 gadus wezs šahku eet skolâ, papreekšchu pee pahris wahzu mamselem, tad kahdâ kreetnâ kreewu priwat-školâ. 10 gadus wezs eestahjos Rigas pilšehtas realškolâs pirmâ

klaššê. Školas teķniškas nodaļas kuršu nobeidsu
1900. gadâ.“

229. (6306). Manguls, Andrejs.

(*Š. eest. 4./IX. 1900.; k! usņ. 18./V. 1900.*)

Polit.: Insch. n. 1900. — 5./IX. 1905.

Andreja Manguļa autobiografija :

„Dsimis ešmu Rigâ 16. martâ, 1882. gadâ, bet
par pilšehtneeku nebiju ilgi, jo 1883. gadâ mans
tehws, Indriķis Manguls, peeņehma us renti pee
Šlokas Pawašara muischu, kuŗu wiņšch wehlak
1899. gadâ) nopirka par dsimtihpašchumu. Kâ
sehns tiku ļoti mas usraudsits, tâ ka baudiju pilnigu
brihwibu un wareju zauru deenu ar kalpu puikâm
apkahrt škraidit. Bet šchi dsihwe pagahja ļoti
ahtri, jo 1890. gadâ tiku nodots Šlokas elementar-
školâ, no kuŗas pehz trim gadeem pahrgahju us
Jelgawas real-školu un eestahjos tur pirmâ klaššê.
Pehz šeptiņeem gadeem, t. i. 1900. gadâ, nobeidsu
real-školu un ta pašcha gada rudenī eestahjos Rigas
politeķnikâ un ari Šelonijâ.“

[230. (6453). Zibruls, Jahnis.]

(*Š. eest. 4./IX. 1900.; k! usņ. 8./X. 1901.; lit. w. pr.
w. 1901./2. 19./XI. — I. un II.*)

Polit.: Insch. n. 1900. —

Jahņa Zihruļa autobiografija :

„Ešmu dsimis 27. martâ, 1880. gadâ, Kursemê,
Lutriņu pagastâ, Jaunmuischas Eernestôs, kur